

บทที่ 4

กระบวนการสื่อสารภายในกลุ่มวัยรุ่นฮิปฮอป

การวิจัยเรื่อง “กระบวนการสื่อสารทางวัฒนธรรมของกลุ่มวัยรุ่นฮิปฮอปในสังคมไทย” เป็นการวิจัยที่ศึกษาองค์ประกอบหลักของกระบวนการสื่อสาร 4 ส่วน คือ ผู้ส่งสาร (s = sender) เนื้อหาสาร (m = message) ช่องทางการสื่อสาร (c = channel) และผู้รับสาร (r = receiver) โดยผู้วิจัยทำการศึกษากลุ่มวัยรุ่นฮิปฮอป โดยผู้วิจัยได้อธิบายแยกตามองค์ประกอบของกระบวนการสื่อสารดังนี้

S - ผู้ส่งสาร คือ วัยรุ่นฮิปฮอป

M - เนื้อหาสาร คือ เนื้อหาสารในประเด็นต่าง ๆ ที่กลุ่มวัยรุ่นฮิปฮอปต้องการสื่อออกไป โดยผู้วิจัยแบ่งเนื้อหาสารออกเป็น 2 ประเภท คือ วิชาภาษากับอวิชาภาษา

C - ช่องทางการสื่อสาร คือ สื่อบุคคล และสื่อกิจกรรมเฉพาะของกลุ่มวัยรุ่นฮิปฮอป ซึ่งประกอบไปด้วย กิจกรรมเอ็มซี กิจกรรมกราฟฟิติ กิจกรรมบีบอย และกิจกรรมดีเจ

R - ผู้รับสาร คือ วัยรุ่นฮิปฮอป

ผู้ส่งสาร = วัยรุ่นฮิปฮอป

วัยรุ่นฮิปฮอป / เด็กฮิปฮอป คือ วัยรุ่นอายุประมาณ 12-20 ปี ซึ่งก่อนหน้านี้จะรับวัฒนธรรมฮิปฮอป พวกเขาเป็นเพียงเด็กวัยรุ่นทั่ว ๆ ไป ที่มีเฉพาะกลุ่มเพื่อนที่โรงเรียนเท่านั้น จากการสัมภาษณ์พบว่า ส่วนใหญ่เด็กวัยรุ่นกลุ่มนี้ไม่ใช่เด็กเรียนหรือเด็กที่ตั้งใจเรียนหนังสืออย่างมากแต่ มักเป็นเด็กที่กล้าแสดงออก รักสนุกชอบทำกิจกรรมหรือเล่นกีฬา การเริ่มรับวัฒนธรรมฮิปฮอปของเด็กกลุ่มนี้ ส่วนหนึ่งมาจากความชอบในการทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งใน 4 ประเภทของวัฒนธรรมฮิปฮอป หลังจากนั้นจึงเริ่มให้ความสำคัญกับการแต่งตัวแบบฮิปฮอป อีกส่วนหนึ่งมาจากความชอบในแฟชั่นการแต่งกายแบบฮิปฮอปก่อน และเมื่อได้เข้ากลุ่มจึงมีความสนใจทำกิจกรรมของวัฒนธรรมฮิปฮอปตามมา

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ถึงเหตุผลที่เลือกรับวัฒนธรรมฮิปฮอปกับเด็กวัยรุ่นกลุ่มนี้ พบว่าพวกเขาบอกว่าวัฒนธรรมฮิปฮอปเป็นวัฒนธรรมของคนผิวสีซึ่งเป็นคนกลุ่มย่อย เป็นกลุ่มคนที่ได้รับความกดดันต่าง ๆ มากมายในการดำรงชีวิต แต่พวกเขาคนผิวสีก็ได้ต่อสู้ เรียกร้องสิทธิ์ต่าง ๆ ที่พึงจะได้รับพร้อมกับการแสดงตัวตนให้เห็นว่าคนผิวสีไม่ได้มีสิ่งใดที่ด้อยกว่าคนทั่วไปในสังคม (สหรัฐอเมริกา) ซึ่ง

ลักษณะดังกล่าวทำให้เด็กวัยรุ่นกลุ่มนี้ในสังคมไทยได้ให้ความสนใจและเลือกรับวัฒนธรรมฮิปฮอปมาเป็นแบบแผนยึดถือปฏิบัติ วัยรุ่นฮิปฮอปได้แสดงออกถึงสิ่งที่พวกเขาเป็นผ่านทุกสิ่งทุกอย่างในชีวิตประจำวัน สิ่งที่บ่งบอกความเป็นเด็กฮิปฮอปอย่างแรก คือ เสื้อผ้าการแต่งกาย ซึ่งมักจะสวมใส่เสื้อตัวใหญ่ ๆ กางเกงหลุคสะโพก สวมรองเท้าผ้าใบ ใส่เครื่องประดับชิ้นใหญ่ ๆ เช่น สร้อยคอห้อยจี้ แหวน และสวมหมวก เป็นต้น ลักษณะของการแต่งกายเหล่านี้เป็นสัญลักษณ์ที่เด็กฮิปฮอปใช้ในการสื่อสารเพื่อบอกว่าตัวตนของพวกเขาเป็นฮิปฮอป

คุณลักษณะของวัยรุ่นฮิปฮอปในฐานะผู้ส่งสาร

ผู้ส่งสารหรือกลุ่มวัยรุ่นฮิปฮอปจำเป็นต้องมีคุณลักษณะที่เอื้ออำนวยต่อความสำเร็จและประสิทธิผลของกระบวนการสื่อสาร ดังนี้

ระบบสังคมและวัฒนธรรม

เนื่องจากสังคมภายในกลุ่มวัยรุ่นฮิปฮอป มีกรอบ กฎเกณฑ์ ความเชื่อ ค่านิยมที่มีความแตกต่างจากสังคมภายนอก ซึ่งเป็นรูปแบบดำเนินชีวิต กฎเกณฑ์ ความเชื่อ ค่านิยมเฉพาะกลุ่มวัฒนธรรมย่อยนี้ เพื่อใช้ในการจัดระบบระเบียบภายในกลุ่มเด็กฮิปฮอปกันเอง และก็มีลักษณะบางอย่างที่ยึดถือตามบรรทัดฐานวัฒนธรรมกระแสหลักด้วย ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของผู้ส่งสาร จากการที่ผู้วิจัยได้สังเกตการณ์อย่างมีส่วนร่วม และสัมภาษณ์เจาะลึกเด็กฮิปฮอป ทำให้ทราบว่าในกลุ่มวัยรุ่นฮิปฮอป มีกรอบ กฎเกณฑ์ ความเชื่อ ค่านิยมต่าง ๆ ดังนี้

1. การแบ่งระดับขั้นของการเป็นเด็กฮิปฮอป ด้วยเกณฑ์ในเรื่องความรู้ ทักษะความสามารถในการทำกิจกรรมทั้ง 4 ประเภท ได้แก่ กิจกรรมเอ็มซี กิจกรรมกราฟฟิติ กิจกรรมบีบอย และกิจกรรมดีเจ นอกจากนี้ยังคำนึงถึงเรื่องอายุหรือการเข้ามาอยู่ในวัฒนธรรมฮิปฮอปที่ยาวนานกว่าด้วย โดยแบ่งเป็น

1.1 ระดับขั้นเริ่มต้น คือ เด็กฮิปฮอปที่อยู่ในขั้นเริ่มต้นรับแบบแผนความเป็นวัฒนธรรมฮิปฮอปเข้ามาปฏิบัติ ซึ่งเด็กที่อยู่ในระดับขั้นเริ่มต้นนี้จะมีลักษณะที่แสดงออกในเรื่องของเสื้อผ้า การแต่งกายแบบฮิปฮอปเพียงอย่างเดียว โดยจะหาข้อมูลข่าวสารเรื่องเกี่ยวกับแฟชั่น ฮิปฮอปจากสื่อต่าง ๆ หรือการเลียนแบบจากผู้อื่นหรือศิลปิน นักร้อง เริ่มฟังเพลงฮิปฮอป มีความรู้ในเรื่องฮิปฮอปบ้างเล็กน้อย และจะไม่รู้จักคนในสังคมกลุ่มฮิปฮอปมากนัก จะเน้นเรื่องการแต่งตัวแบบฮิปฮอปเป็นหลัก ซึ่งภายในสังคมกลุ่มฮิปฮอปจะเรียกเด็กฮิปฮอปที่อยู่ในระดับขั้นเริ่มต้นว่า “Wanna be” มาจากคำว่า “Want to be” หมายถึง พวกที่มีความอยากจะเป็นฮิปฮอป การจะ

เปลี่ยนแปลงสถานะจากการเป็น “Wanna be” นั้นต้องอาศัยทักษะ ความสามารถในกิจกรรม อย่างใดอย่างหนึ่ง จากทั้ง 4 ประเภทข้างต้น ซึ่งบางครั้งเด็กฮิปฮอปที่อยู่ในระดับขั้นนี้ อาจเปลี่ยนใจ และเลิกจากการเป็นเด็กฮิปฮอปเสียก่อน

ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ถึงประเด็นนี้ไว้ว่า

ถาม : “น้องคิดว่าตัวเองเป็นเด็กฮิปฮอปหรือไม่”

น้องบุด : “จะเรียกว่าฮิปฮอปก็ยังไม่เต็มตัว เพราะยังไม่มี skill นะพี่ ผมว่าผม ยังเป็น wanna be อยู่ละ”

น้องบิก : “ผมก็เหมือนเค้าแหละ ยังเป็นพวก wanna be”

ถาม : “เพราะอะไรจึงจำกัดตัวเองให้เป็นแค่ wanna be และ ฮิปฮอป กับ wanna be ต่างกันอย่างไร”

น้องบิก : “ก็ยังไม่รู้ skill ก็คงต้องฝึกฝน skill กันไปเรื่อย ๆ skill ก็คือ กิจกรรม เอ็มซี พวคดีเจ ในelement ต่าง ๆ “

น้องบุด : “wanna be ก็เป็นพวกแต่งตัวอย่างเดียว ไม่มี skill ก็เหมือนพวกผม นะพี่”

ถาม : “อะไรจะเป็นตัววัดว่าน้องทั้ง 2 คนเป็นเด็กฮิปฮอปเต็มตัว”

น้องบุด : “ต้องทำอะไรได้หลาย ๆ อย่าง ไม่ใช่ได้แค่แต่งตัว ผมมั่นใจว่าการเป็น ฮิปฮอปไม่ใช่แค่การแต่งตัวแล้วคุณจะเป็นฮิปฮอปได้ แต่การแต่งตัว เหมือนเป็นการเริ่มต้น”

คำว่า “skill” ที่ปรากฏในบทสัมภาษณ์ หมายถึง ทักษะความสามารถในการทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งของวัฒนธรรมฮิปฮอป (กิจกรรมกราฟฟิตี กิจกรรมเอ็มซี กิจกรรมบีบอยและกิจกรรมดีเจ) ซึ่งเป็นสิ่งหนึ่งที่เด็กฮิปฮอปที่อยู่ในระดับเริ่มต้นใช้ในการเปลี่ยนสถานะเป็นเด็กฮิปฮอประดับตัวจริง

1.2 ระดับขั้นตัวจริง คือ เด็กฮิปฮอปที่รับเอาวัฒนธรรมฮิปฮอปมาเป็นแบบแผนยึดถือเป็นเวลานานพอสมควร ซึ่งเด็กที่อยู่ในระดับขั้นตัวจริงจะมีการแสดงออกจากการแต่งกายแบบฮิปฮอปที่เป็นตัวของตัวเองมากกว่าการเลียนแบบจากผู้อื่น หรือศิลปิน นักร้อง มีความรู้เกี่ยวกับฮิปฮอปพอสมควร รู้จักคนในสังคมฮิปฮอปอย่างกว้างขวาง จะไม่เน้นเรื่องการแต่งตัวเป็นหลัก แต่จะให้ความสำคัญกับเรื่องการฝึกฝนทักษะ ความสามารถในกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งใน 4 ประเภทของวัฒนธรรมฮิปฮอปมากกว่า ซึ่งภายในสังคมกลุ่มฮิปฮอปจะเรียกเด็กฮิปฮอปที่อยู่ในระดับขั้นนี้ว่า Real (เรียล) หมายถึง ความเป็นสิ่งแท้จริง เด็กฮิปฮอปในกลุ่มนี้มักมีอายุมากกว่าเด็กฮิปฮอปในขั้นเริ่มต้นพอสมควร

“สิ่งที่บ่งบอกว่าเป็นฮิปฮอป ก็คือใจเรานี้แหละซะ มันบ่งบอกเสื้อผ้าการแต่งกาย มันไม่เท่าไรหรือหอคณะ อยู่ที่ว่าเรื่องของแนวทางการดำเนินชีวิตของเรา เพลงที่เราฟังแนวเพลงมันบอกได้ว่าเราชอบสิ่งไหน ๆ และผมก็หลงใหลในงานกราฟฟิตีอย่างมาก” (เบต, สัมภาษณ์)

“คือการได้รับการยอมรับ คือเมื่อไหร่ที่เราอยู่ใน element ของฮิปฮอปแล้ว และเราทำมันให้ดีที่สุด คือ 1) ต้องมี skill 2) ต้องรู้จักคนในสังคมฮิปฮอปได้ดิน” (เฟรดดี้, สัมภาษณ์)

“ฮิปฮอปไม่ใช่แค่การแต่งตัวเราต้องเข้าใจฮิปฮอปนะว่าเราชอบอะไรในฮิปฮอปบ้าง เราเป็นฮิปฮอปเพราะเราเลือกเป็น หนึ่งในสี่อย่าง ไม่ใช่เราแต่งตัวอย่างเดียว” (อำนาจ, สัมภาษณ์)

2. การนับถือระบบรุ่นพี่-รุ่นน้อง ในกลุ่มวัยรุ่นฮิปฮอปให้ความสำคัญอย่างมากกับเรื่องการให้ความเคารพ นับถือรุ่นพี่ ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่าค่านิยมในเรื่องนี้เป็นไปตาม แนวคิดเรื่อง การผสมผสานทางวัฒนธรรม ของสำนักเบอริมิงแฮม ซึ่ง โฮมี บาบา (Homi Bhabha) เป็นผู้เสนอความคิดว่า โดยธรรมชาติแล้ว ไม่เคยมีวัฒนธรรมใดที่เป็นหนึ่งเดียว แต่ทุกวัฒนธรรมจะมีลักษณะเป็นแบบ ‘พันธุ์ทาง/ลูกผสม’ (hybrid) หรืออีกนัยหนึ่ง ‘ไม่มีวัฒนธรรมใด ๆ ที่ ‘สมบูรณ์ในตัว’ (complete in itself) แต่ทุกวัฒนธรรมจะเปลี่ยนแปลงอย่างสัมพันธ์กับวัฒนธรรมอื่นตลอดเวลา (กำจร หลุยยะพงศ์ และ สมสุข หินวิมาน, 2547, น. 55-56) จากแนวคิดดังกล่าวเห็นได้ว่า ถึงแม้เด็กฮิปฮอปมีลักษณะการแต่งกายตามแฟชั่นฮิปฮอปที่ทันสมัย มีความกล้าแสดงออกถึงสิ่งที่คิดอย่างตรงไปตรงมา จนบางครั้งมีลักษณะไม่เหมาะสม ก้าวร้าว แต่ก็ยังยึดถือค่านิยมบางอย่างตามแบบวัฒนธรรมไทย ดังเช่น ในเรื่องการให้ความเคารพนับถือระบบรุ่นพี่-รุ่นน้องอย่างมาก และการยึดถือค่านิยมบางอย่างตามแบบวัฒนธรรมไทยของเด็กฮิปฮอปยังแสดงให้เห็นว่าพวกเขาไม่ได้มีเพียงด้านที่จะต่อต้านกับสังคมเพียงด้านเดียวแต่พวกเขาก็มีด้านที่โน้มเข้าหาสังคมเช่นกัน

อย่างผมเนี่ย ผมเคยเกลียว (ปิ่นเกลียว) แล้วผมโดนตบ (คำว่าตบหมายถึงการมีเรื่องทะเลาะวิวาทกัน) ก็นี่ไงผมเคยมีเรื่องกับ เสธ. (ซีไปที่รุ่นพี่ที่ชื่อ อาท แต่ได้รับการยอมรับนับถือจากรุ่นน้องจึงถูกเรียกว่า เสธ.) คือ ผมยอมรับนับถือคนยากนะ แต่เสธ.เค้าทำให้ผมเห็นว่าเค้าเป็นรุ่นพี่เป็นผู้ใหญ่ แนะนำเราได้ทุกอย่าง ดูแลเราทุกอย่าง (เบียร์, สัมภาษณ์)

“ทุกวันนี้เหมือนเป็นศาลพระภูมิ เดินไปไหน ๆ ก็มีเด็กยกมือไหว้ตลอด “หวัดดีครับพี่ หวัดดีครับพี่” มันจะเคารพอะไรกันขนาดนี้” (อำนาจ, สัมภาษณ์)

3. ค่านิยมการรักพวกพ้อง เด็กฮิปฮอปมีลักษณะการอยู่รวมกันเป็นกลุ่มประมาณ 10-15 คนหรือมากกว่านั้น เหตุผลในการรวมกลุ่มของเด็กฮิปฮอป เป็นไปในลักษณะการเลือกคบเพื่อนของเด็กวัยรุ่นทั่วไป คือ วัยรุ่นมีความต้องการให้เพื่อนยอมรับเป็นสมาชิกด้วยการแต่งกายในแนวเดียวกัน พูดจาภาษาเดียวกัน ทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันตามความสนใจของกลุ่ม ความสัมพันธ์

ภายในกลุ่มวัยรุ่นฮิปฮอปเป็นสิ่งที่มีความหมายต่อเด็กวัยรุ่นฮิปฮอปเป็นอย่างมาก เพราะกับคนภายนอกแล้วพวกเขามีความรู้สึกแปลกแยก ดังนั้นการเข้ากลุ่มจึงเป็นทั้งการเข้ากลุ่มเพื่อแก้เหงาหาเพื่อนที่มีลักษณะเดียวกันเพื่อลดความรู้สึกแปลกแยก และการสร้างความเชื่อมั่นให้กับตัวเอง สิ่งเหล่านี้ทำให้พวกเขาให้ความสำคัญต่อการคบเพื่อน และการรักพวกพ้องให้ความช่วยเหลือกันอย่างมาก ดังเช่นครั้งหนึ่งผู้วิจัยได้สัมภาษณ์เด็กฮิปฮอป ชื่อ เบียร์ เล่าให้ฟังว่า

“ภายในกลุ่มสนิทกันแนบแน่นเป็นกลุ่มใหญ่ ไปไหนไปด้วยกันตลอด ถ้าใครคนหนึ่งไม่ไปที่เหลือก็ไม่ไป มีปัญหาที่ช่วยกัน พวกกลุ่มผมจะไม่เข้าไปคุยกับคนนอกก่อนเป็นอันขาด ไม่รู้ดีไม่ชอบ แต่ถ้าเข้ามาคุยก่อนก็คุยด้วยได้นะ” (เบียร์, สัมภาษณ์)

“รักเพื่อนมาก เค้าดีกับเรา ช่วยเหลือเรา อย่างตอนผมมีปัญหาที่บ้าน แล้วหนีออกมาที่เพื่อนกลุ่มนี้แหละที่ช่วย ส่วนใหญ่จะโทรถามว่า เออ อยู่ไหน? ไปมาบุญครองรีเปล่า? แต่ถ้าวันเสาร์ก็นัดเจอกันอยู่แล้ว” (หลอด, สัมภาษณ์)

“เราจะอยู่กันเป็นกลุ่มตลอดเวลา จนกว่าเราจะหลับตานอน บางทีก็เอาเพื่อนมานอนที่บ้านด้วย เพื่อนมีความสำคัญมาก พวกฮิปฮอปจะต้องมีลูค จะไม่ยุ่งกับใคร อยู่กันเฉพาะกลุ่ม เราจะไม่ไปทำความรู้จักเค้าก่อน ประมาณว่าถ้าเค้ามาคุยก่อนก็คุย แต่จะดูอีกนานกว่าจะไว้ใจ” (ปีช, สัมภาษณ์)

“กฎอีกข้อคือ ห้ามตีกันเอง จะไม่มีการทะเลาะกันเอง ถ้าทะเลาะกันเองต้องออกจากกลุ่มทั้งคู่ เพราะเราอยู่กันแบบพี่น้อง ต้องรักกัน ไม่ควรทะเลาะกันเอง นี่ก็คือจุดเด่นของพวกฮิปฮอปอีกหนึ่งข้อ คือ การรักพวกพ้องครับ” (ปีน, สัมภาษณ์)

ภาพที่ 1

กลุ่มวัยรุ่นฮิปฮอปบริเวณลานเซ็นเตอร์พ้อยท์ สยามสแควร์

4. การยึดถือวิถีชีวิตตามแบบวัฒนธรรมฮิปฮอป ซึ่งจะเห็นวิถีชีวิตความเป็นวัฒนธรรมฮิปฮอปของกลุ่มวัยรุ่นฮิปฮอปได้จากรายละเอียดต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ซึ่งรายละเอียดต่าง ๆ เหล่านี้ เด็กฮิปฮอปต้องการแสดงให้เห็นความแตกต่างว่าพวกเขาไม่เหมือนคนทั่วไปในสังคม

โดยปกติแล้ว ชีวิตประจำวัน จะถูกมองว่าเป็น_ด้านที่ซ้ำ ๆ ซาก ๆ (repetitive) ในชีวิตของมนุษย์ และด้วยความที่เป็นกิจกรรมซ้ำซาก ทำให้ ชีวิตประจำวัน กลายเป็นสิ่งที่ มองไม่เห็นแต่ทว่าดำรงอยู่ตลอดเวลาและอยู่ในทุกหนทุกแห่ง (invisible but ever-present and everywhere) เช่น การแต่งกายด้วยเสื้อผ้าฮิปฮอป งานอดิเรกคือการฟังเพลงฮิปฮอป เมื่อต้องการออกกำลังกายเด็กฮิปฮอปก็เลือกที่จะเดินบีบอย เป็นต้น กิจกรรมเหล่านี้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่องทุก ๆ วัน ทั้งเมื่อวานนี้ วันนี้ และจะดำเนินต่อไปในวันพรุ่งนี้ด้วย

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าสิ่งนี้เป็นไปตามอิทธิพลทางความคิดเรื่อง ชีวิตประจำวัน ของสำนักวัฒนธรรมศึกษา มาจากนักวิชาการฝรั่งเศสที่ชื่อ มิเชล เดอ เซร์โต (Michel de Certeau) กับงานเขียนเรื่อง The Practice of Everyday Life (1984) โดยเขากล่าวว่า ในมิติของการผลิต เราอาจจะถูกกำหนดโดยโครงสร้างค่อนข้างมาก แต่ในมิติของการบริโภคในชีวิตประจำวันแล้ว ผู้คนสามารถเข้าไปต่อรอง / ต่อสู้ / ปฏิเสธอำนาจของโครงสร้างที่พยายามเข้ามากำหนดพวกเขาได้ (อ้างถึงใน กำจร หลุยยะพงศ์ และ สมสุข หินวิมาน, 2547, น. 56-59) ดังเช่น ข้อมูลที่ผู้วิจัยได้

จากการสัมภาษณ์เจาะลึกกับเด็กฮิปฮอป ซึ่งเด็กฮิปฮอปแต่ละคนเลือกใช้วิธีในการต่อรอง/ต่อสู้อุปนิสัย อำนาจของวัฒนธรรมกระแสหลักแตกต่างกันออกไป ดังนี้

เวลาอยู่ที่โรงเรียนก็แสดงออกมากไม่ได้ แต่พวกเครื่องประดับเล็ก ๆ อย่างนาฬิกา (แบบที่เป็นแฟชั่นฮิปฮอป) แหวน (พวกฮิปฮอปชอบใส่แหวนเพชรที่แวววาว) เรายังใส่ นะ อันที่เราสามารถทำได้เราก็จะพยายามเล็ก ๆ น้อย ๆ ก็ยังดี เวลาไปเที่ยวกันในห้องเรียนไปทัศนศึกษาทั้งห้อง เราก็จะแต่งตัวฮิปฮอปแบบนี้ (บิก, สัมภาษณ์) มันเป็นวิถีชีวิตที่ค่อนข้างแตกต่างจากคนทั่วไปนะ มันเป็นวิถีชีวิตที่มีทั้งดีและไม่ดีที่ดีก็คือมันเหมือนวัน ๆ หนึ่ง มีกิจกรรมอะไรเยอะดี ดินขึ้นมาถ้าอยากฟังเพลงก็เป็นดีใจ สแครทแผ่นเองเลย ถ้าอยากวาดรูปก็กราฟฟิตี อยากออกกำลังกายก็เดินบ๊อบบี้ อยากร้องเพลงก็เป็นเอ็มซี เห็นไหมจบแล้วครบเลยชีวิตประจำวัน (บอส, สัมภาษณ์)

พ่อผม เขาก็ไม่ชอบที่จะให้ผมเป็นแบบนี้...แต่เขาให้ผมเป็นแบบนี้ ผมก็รู้สึกดีมากแล้ว ผมไม่สามารถที่จะสัก ผมเจาะหูไม่ได้นะเพราะพ่อผมไม่ชอบไม่ให้ทำ ผมก็ยินดีทำตามนะถึงแม้ว่าผมอยากจะสักแค่ไหนเพราะเขาให้ผมเป็นในสิ่งที่ผมรักพ่อแม่แค่นี้ผมทำให้ได้ (เอ, สัมภาษณ์)

“ถ้าถึงเวลาทำงานแล้วต้องแต่งชุดทำงานก็ได้ไม่มีปัญหา ใส่กางเกงสแลค รองเท้าหนังได้ แต่ใน IPOD ที่เสียบหูเราอยู่ก็ยังมีแต่เพลงฮิปฮอปนะ ส่วนนอกเวลางานเราก็จะเป็นตัวเราแต่งฮิป เหมือนเดิม” (อำนาจ, สัมภาษณ์)

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า พวกเขาใช้ชีวิตว่าการประกาศตัวตนความเป็นฮิปฮอปของกลุ่มวัยรุ่นฮิปฮอปไม่สามารถทำได้อย่างที่พวกเขาต้องการ ยังคงมีอำนาจและโครงสร้างของวัฒนธรรมกระแสหลักล้อมกรอบให้พวกเขาอยู่ในขอบเขตที่มีความจำกัด ดังเช่นกรอบของสถาบันศึกษา กรอบของสถาบันครอบครัว และกรอบของสถานที่ทำงาน เป็นต้น แต่อำนาจที่วัฒนธรรมกระแสหลักได้แสดงต่อกลุ่มวัยรุ่นฮิปฮอปก็ถูก ต่อรอง / ต่อสู้ / ปฏิเสธ อยู่เสมอเช่นกัน

ทักษะในการสื่อสาร

จากการศึกษากระบวนการสื่อสารภายในกลุ่มวัยรุ่นฮิปฮอป ประเด็นเรื่องทักษะการสื่อสารนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาวัยรุ่นฮิปฮอปจากลักษณะการพูดคุยภายในกลุ่ม และความสามารถ ความชำนาญในการทำกิจกรรมของวัฒนธรรมฮิปฮอป เนื่องจากการรวมกลุ่มของเด็กฮิปฮอปมักเกิดขึ้นเพราะมี

ความต้องการทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งใน 4 ประเภทกิจกรรมเอ็มซี กิจกรรมกราฟฟิตี กิจกรรมปีบอย และกิจกรรมดีเจ

เด็กฮิปฮอปที่ทำหน้าที่เป็นผู้ส่งสาร มักมีทักษะในกิจกรรมเหล่านี้อย่างชัดเจน โดยผู้วิจัยดูจากผลงานที่ได้ถ่ายทอดออกไป เช่น การทำเพลง การสร้างงานกราฟฟิตี การเต้นปีบอย และการเป็นดีเจ ซึ่งเด็กฮิปฮอปจะได้รับการยอมรับในสังคมวัยรุ่นฮิปฮอป และเป็นผู้กว้างขวางในสังคมฮิปฮอปด้วย จึงมีโอกาสติดต่อสื่อสารกับเด็กฮิปฮอปผู้อื่นบ่อยครั้ง แต่ก็มีบางคนที่เพิ่งก้าวเข้ามาในกลุ่มวัฒนธรรมฮิปฮอปหรือพวก Wanna be ซึ่งทำให้ยังมีทักษะในการสื่อสารที่ไม่ดีพอ ผู้วิจัยพบว่าทักษะการสื่อสารที่เกี่ยวข้องกับการทำกิจกรรมของวัฒนธรรมฮิปฮอป เกิดจากการเข้ากลุ่มของเด็กฮิปฮอปซึ่งในกลุ่มจะมีรุ่นพี่ช่วยสอนให้รุ่นน้อง หรือการดูตัวอย่างจากรุ่นพี่หรือเด็กฮิปฮอปที่เป็นตัวจริง ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์เจาะลึกเด็กฮิปฮอปถึงประเด็นทักษะการสื่อสารไว้ดังนี้

สัมภาษณ์ เฟรดดี ทำกิจกรรมเอ็มซี ผลงาน อัลบั้ม Southside Phuket (เพลงใต้ดิน)

เพลง ฮิปฮอป มันเหมือนการเขียน essay นะ มีทั้งข้อดีบ้างไม่ดีบ้าง เอาจมาลงแต่ มันดีที่มีคนมารับฟัง มันเหมือนเราต้องการพูดแล้วมีคนมาฟัง การทำเพลงฮิปฮอป ต้องมีจุดเด่นเป็นของตัวเอง จุดเด่นอะไรก็ได้แบบปิ้งเป็นเธอ เป็นคุณ เอาของคนอื่นมาเลียนแบบทั้งหมดแบบนี้ก็ไม่ใช่จุดเด่นของผมเนี่ย ผมสามารถแร็ปได้ 3 ภาษา อิตาลี ไทย อังกฤษ และสไตล์การ Flow (ความลื่นไหลในการร้อง) มันแตกต่างกัน เออสมมติถ้าเป็น Joey boy ไซ้ใหม่ คำจะแบบอ่า...ยกมือขึ้น... (ร้องแร็ปของ โจอี้ บอย) ส่วนซันก็อะ (ทำเสียงจังหวะทำนองเพลงของไทยเทเนียม) คือ มันคนละเรื่องกันมีความแตกต่าง แต่ถ้าเรามีสไตล์แบบ Snoop Dog (นักร้องแนวฮิปฮอปที่มีชื่อเสียง) ทำไมคนจึงยอมรับเขาเยอะเพราะเขาไม่เหมือนใคร และเขาสามารถทำให้จุดเด่นเขาแจ้งได้ อย่างนี้แหละผมว่าจึงเป็นสิ่งที่ฮิปฮอปทุกคนต้องอยากเป็น คือ การเป็นตัวของตัวเอง (เฟรดดี, สัมภาษณ์)

สัมภาษณ์ อำนาจ ทำกิจกรรมกราฟฟิตี ผลงาน และเป็นผู้มีส่วนร่วมในการก่อตั้งสมาคมกราฟฟิตีแห่งประเทศไทย (GACT), เข้าแข่งขันรายการ First Graffiti competition ได้อันดับที่ 2 ของประเทศไทย

คือ คนไทยส่วนใหญ่ยังไม่เข้าใจว่าเราทำอะไร เราเลยจัดตั้ง GACT ขึ้นมาเพื่อให้ข้อมูลเขา และส่วนใหญ่เด็กใหม่ ๆ ที่เพิ่งหัดพ่นก็จะมากับปีบอยงานของเราเป็นส่วนใหญ่ มันไม่ใช่ใจ งานกราฟไม่ใช่การเลียนแบบต้องคิดเอง ทำเอง ดังนั้นสมาคมตั้งมาเพื่อต้องการให้เด็กสนใจกราฟฟิตีมากขึ้น และเป็นแหล่งข้อมูลให้ไอ้พวกเด็กใหม่เรียนรู้ (อำนาจ, สัมภาษณ์)

สัมภาษณ์ เอ้ ทำกิจกรรมบีบอย ผลงาน เป็นผู้เสนอโครงการการเต้นบีบอย แก่ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

พอดีทราบมาว่าสสส. จัดโครงการกิจกรรมเพื่อเยาวชน ผมก็เสนอกิจกรรมการเต้น B-boys เพื่อเป็นทางเลือกใหม่แล้วทางสสส. เขาก็ติดต่อกลับมาว่ากิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสุขภาพ สสส. จึงให้การสนับสนุนพวกผม แต่พวกผมต้องไม่ข้องเกี่ยวกับยาเสพติด ที่ผมเสนอไปเพราะผมต้องการให้จัดการแข่งขันบ้างเพื่อเป็นพื้นที่ให้เด็กหน้าใหม่ได้แสดงความสามารถอย่างเต็มที่ ปกติผมเต้นกันแถวป้อมพระสุเมรุ ผมมีรับสอนรุ่นน้องบ้าง การเต้นมีหลายสไตล์นะ มันต้องฝึกซ้อมสม่ำเสมอ ต้องเอาจริง (เอ้, สัมภาษณ์)

สัมภาษณ์ เบิร์ต ทำกิจกรรมดีเจ ผลงาน เป็นดีเจประจำที่ร้าน INCH Club รัชดา

ถ้าพูดกันจริง ๆ แล้วใน 4 element ของดีเจคือพอส ดีเจมีน้อยสุดเลยนะอาจจะเป็นเพราะพวกอุปกรณ์มันแพงมาก และคนที่เป็ดีเจต้องฟังเพลงเยอะมาก ๆ จึงจะแยกแยะแนวและสไตล์เพลงออก อย่างผมเนี่ย ฟังมาตั้งแต่ ป.6 ประมาณนั้นนะ ฟังแล้วชอบแนวดีเจพอสสุด เลยเลือกเปิดแนวดีเจพอสไป เป็นดีเจมันมีเทคนิคเยอะ สอนกันยาก เช่น ต่อเพลงอย่างไรให้ฟังแล้วสนุก ไม่เบื่อ (เบิร์ต, สัมภาษณ์)

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์จะลึก ทำให้ผู้วิจัยเห็นว่า ทักษะในการสื่อสารของกลุ่มวัยรุ่นดีเจพอส ส่วนใหญ่จะมีความสามารถ ความชำนาญในการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารได้เป็นอย่างดี และจะให้ความสำคัญกับการเป็นตัวของตัวเองและถ่ายทอดสิ่งเหล่านี้ผ่านผลงานของแต่ละกิจกรรมในวัฒนธรรมดีเจพอส

ความรู้

ความรู้ในเรื่องข้อมูลข่าวสารที่ผู้ส่งจะถ่ายทอดออกไปเป็นอีกสิ่งหนึ่ง ที่มีความสำคัญมาก เพราะจะส่งผลต่อความน่าเชื่อถือของผู้ส่งในสายตาผู้รับ (Source Credibility) ซึ่งเด็กดีเจพอสส่วนใหญ่จะมีความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมดีเจพอสอย่างมาก สามารถรู้ว่าจะหาข้อมูลเกี่ยวกับดีเจพอสได้จากสื่อใด รู้ประวัติความเป็นมาของวัฒนธรรมดีเจพอส รู้จักคนในสังคมดีเจพอสอย่างกว้างขวาง เช่น เมื่อผู้วิจัยถามว่าถ้าต้องการดูงานกราฟฟิติที่ดี ๆ จะสามารถหาดูได้ที่ไหน เด็กดีเจพอสสามารถให้คำตอบถึงแหล่งที่มีงานกราฟฟิติได้ เมื่อถามถึงแหล่งข้อมูลทางสื่ออินเทอร์เน็ตเกี่ยวกับดีเจพอสก็สามารถบอกได้อย่างรวดเร็วแม่นยำ เด็กดีเจพอสมักจะรู้ข่าวสารใหม่ ๆ เกี่ยวกับ

แพชั่นฮิปฮอป มีความรู้ มีลักษณะความเป็นผู้นำ มีความเชื่อมั่นในตนเองและกล้าแสดงออกอย่างชัดเจน

“เพราะจุดเริ่มต้นของกราฟฟิติ คือ การที่คนส่งจดหมาย ต้องทำหน้าที่ส่งจดหมายทุกวันแล้วเขาเบื่อก็แบบไม่มีอะไรทำมือบอนก็เลยเอาสีไปพ่นชื่อตัวเองตามทาง กำแพงเพื่อแสดงว่าเขาเคยไปที่ไหนมาบ้าง แต่นี้เป็นประวัติกราฟในเยอรมันนะ” (อำนาจ, สัมภาษณ์)

การแต่งตัวในไทยพัฒนากันเร็วนะ มีทุกแนวแล้ว คือ คนในวงการฮิปฮอปจะรู้กันว่าเสื้อผ้าต้องแบรนด์นี้ แต่งตัวอย่างนี้ถึงจะเรียกว่าฮิปฮอปแนว สตรีทแวร์ แบบสตรีทแวร์ตอนนี้จะเป็นรุ่นพี่ตัวหลัก ๆ แต่งกัน คือพวกนี้เขาจะรับอะไรเร็วแล้วก็จะหนีไปก่อนเพื่อให้เด็กใหม่เจริญรอยตามเขา สตรีทแวร์หรือก็อย่างที่ผมใส่อยู่นี้แหละ (บอส, สัมภาษณ์)

“งานกราฟฟิติเจ๋ง ๆ ตอนนี่ก็ต้องไปดูแถวสุขุมวิท 101 ตรงบ้านสาโทนะที่มันเป็นร้านเหล้าแต่เจ๋งไปแล้วถ้าที่อื่นหรือ...มันก็โดนทุบไปหมดแล้วแต่ที่อื่นก็มีบ้างนิดหน่อย” (ปิ่น, สัมภาษณ์)

ทัศนคติ

การศึกษาทัศนคติของ เด็กฮิปฮอป ในฐานะเป็นผู้ส่งสารในกระบวนการสื่อสารภายในกลุ่มวัยรุ่นฮิปฮอป โดยศึกษาทัศนคติที่มีต่อตนเอง ต่อเนื้อหาข่าวสาร และต่อผู้รับสาร ซึ่งก็คือ เด็กฮิปฮอปภายในกลุ่มวัฒนธรรมเดียวกัน จากการสัมภาษณ์เจาะลึก พบว่า เด็กฮิปฮอปส่วนมากมีทัศนคติที่ดีกับตัวเอง เมื่อพวกเขาอยู่ในฐานะของผู้ส่งสารในกระบวนการสื่อสารภายในกลุ่ม มีทัศนคติดีต่อเนื้อหาข่าวสารที่ได้ส่งออก และเด็กฮิปฮอปมีทัศนคติที่ดีกับผู้รับสารหรือเด็กฮิปฮอป ด้วย

ทัศนคติต่อตนเอง

ในเรื่องทัศนคติต่อตนเองของเด็กฮิปฮอป ผู้วิจัยพบว่า ทุกคนมีทัศนคติที่ดีต่อตนเอง เมื่อพวกเขาทำหน้าที่เป็นผู้ส่งสารในกระบวนการสื่อสารภายในกลุ่ม

ผมว่าผมเป็น ฮิปฮอปนะ มันเป็นเพราะความรู้สึกกับความชอบในเพลงและกิจกรรมทั้ง 4 ชอบเรื่องการแต่งตัวด้วย เริ่มมาเป็นหัวหน้าแก๊งค์ จากการที่เราก็คือเป็นคนธรรมดาทั่วไป ที่ไม่มีกลุ่มบังเอิญได้ไปเจอกับรุ่นพี่ที่เป็นฮิปฮอปก็อยู่กับเค้า เรียนรู้จากเค้าหลายอย่าง ๆ เรียนรู้ในกิจกรรมต่าง ๆ เราต้องเป็นรุ่นน้องมาก่อน ตอนนั้นผมว่าผมก็ได้รับการยอมรับแล้วนะ ผมตั้งแก๊งค์มาเกือบปีแล้ว ชื่อแก๊งค์ Real Thug มีรุ่นน้องในแก๊งค์ประมาณ 45 คน ถ้าถามว่ารู้สึกยังไง มันก็ต้องดีอยู่แล้วนะพี่ ทำ

อะไรก็มีความเกรงใจ นื่อง ๆ เจอผมก็ยกมือไหว้ จากที่ผมไม่มีใครรู้จักก็ก้าวมาเป็นหัวหน้า (ปิ่น, สัมภาษณ์)

มันก็แปลกนะ เวลาเราอยู่ข้างนอกเราก็เป็นคนธรรมดาที่ไม่มีใครรู้จัก แต่พอก้าวเข้ามาในกลุ่มอิฟฮอป เรากลายเป็นรุ่นพี่ที่มีน้อง ๆ ให้ความเคารพนับถือ อาจเป็นเพราะอายุด้วยมั้ง แบบอยู่มานาน อย่างไ้ปิ่นนี่ผมรู้จักมันตั้งแต่ยังเล่นบาส ยังไม่เป็นอิฟฮอปเลย ส่วนงานกราฟนี่ภูมิใจนำเสนอผมเคยแข่งได้ที่ 2 ของประเทศ เป็นอะไรที่เราภูมิใจมาก ผมก็สอนพวกมันนะถ้าอยากรู้ก็ถามไม่มีปิดบังกันหรอก อยากให้มีคนที่มีความสามารถขึ้นมาแทนเราได้ (อำนาจ, สัมภาษณ์)

ทัศนคติต่อเนื้อหาข่าวสาร

เป็นเพราะเด็กวัยรุ่นอิฟฮอปขึ้นชอปปในวันธรรมดาบ่อยอิฟฮอปอยู่แล้ว ดังนั้นพวกเขาจึงรู้สึกดีต่อข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมย่อยอิฟฮอป

ผมว่าสิ่งที่ผมทำมันดูดีกว่า พวกที่พันแบบพอนั้นมันต่างกัน บางครั้งนะ กำแพงตรงนั้นนะมีรอยอะไรก็ไม่รู้ แบบสกรปรกนะผมพันทับจนมันเกลี้ยงงะ ผมว่ามันดูดีกว่าปล่อยให้มันเป็นรอยเขียนว่ากูพ่อคนโน้น พ่อคนนี่ ผมว่าถ้าเกิดฝรั่งมาไทยแล้วแบบมีญาติเป็นคนไทยแล้วเค้าชี้ให้ดูกำแพงพวกนั้น ผมว่าภาพลักษณ์คนไทยจะดูแย่กว่านะ (ปิ่น, สัมภาษณ์)

อิฟฮอปเป็นเพลงเพื่อชีวิตเป็น Street music คนเขาจะมาเล่าเรื่องสิ่งที่เขาเห็นชะส่วนใหญ่ไม่ใช่เพลงรักที่ทุกคนรู้สึกได้ นั่นคือเสน่ห์ของอิฟฮอป ได้ฟังเรื่องราวที่เกิดขึ้นจากอีกคนหนึ่งพอฟังแล้วก็เออ...มันเกิดขึ้นกับเราเหมือนกันหรือถ้าไม่ได้เกิดขึ้นกับเรา เราก็รู้สึกว่าเออ... มีเรื่องอย่างนี้มันเกิดกับเขาด้วยหรอ ทำให้เราก็ออยากเล่าสิ่งที่เกี่ยวกับตัวเราให้คนอื่นฟังเหมือนกันไง แบบมาแลกกันนะ (เบียร์, สัมภาษณ์)

ผมว่าเพลงป๊อป มันไร้สาระมันตลก เท่อ ๆ กันแล้วก็เลิกผมชอบเพลงที่ฟังแล้วให้แง่คิดมุ่มมอม ผมก็แต่งเพลงเอง ทำเพลงขายได้ดินไปแล้วเหมือนกัน เพลงอิฟฮอปมันเป็นตัวเรานะ เวลาใช้ภาษาก็ที่เราพูดกับเพื่อนนี่แหละ ก็ใช้กูมีอะไรอย่างนี้ มันจริงใจดี (เปี๊ช, สัมภาษณ์)

ทัศนคติต่อผู้รับสาร

คือ ทัศนคติที่ผู้ส่งสาร คือเด็กอิฟฮอปมีต่อผู้รับสาร ซึ่งก็คือเด็กอิฟฮอปด้วยกันเอง ทัศนคติที่มีต่อผู้รับสารเป็นสิ่งสำคัญอย่างมากในการสื่อสาร หากผู้ส่งสารมีความรู้สึกที่ดีต่อผู้รับสารก็จะทำให้มีความตั้งใจกระตือรือร้น และมีความพยายามในการสื่อสารอย่างมาก ซึ่งจากข้อมูลการสัมภาษณ์เจาะลึก ผู้วิจัยพบว่าเด็กอิฟฮอปมีความรู้สึกที่ดีเมื่อทำการสื่อสารภายในกลุ่ม ทัศนคติที่ดีที่

เกิดขึ้นในกระบวนการสื่อสารภายในกลุ่มเป็นเพราะพวกเขาเป็นกลุ่มคนที่อยู่ในวัฒนธรรมเดียวกัน มีแนวคิด ความชื่นชอบที่คล้ายคลึงกัน

สำหรับทัศนคติทั้ง 3 อย่างที่กล่าวถึงข้างต้นเป็นสิ่งสำคัญอย่างมากที่จะส่งผลให้กระบวนการสื่อสารที่เกิดขึ้นประสบผลสำเร็จหรือล้มเหลว ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เจาะลึก เห็นได้ว่าผู้ส่งสารมีทัศนคติที่ดีต่อตนเอง ต่อเนื้อหาสาร และต่อผู้รับสาร ในกระบวนการสื่อสารภายในกลุ่มเป็นอย่างมาก

สาร = เนื้อหาที่กลุ่มวัยรุ่นฮิปฮอปต้องการสื่อสาร

ในการศึกษาเรื่องสารหรือเนื้อหาสารที่กลุ่มวัยรุ่นฮิปฮอปได้สื่อสารออกไปนั้น ผู้วิจัยได้แบ่งสารออกเป็น 2 ประเภทเพื่อง่ายและสะดวกในการนำเสนอ ดังนี้

1. สารแบบวจนภาษา คือ สารที่ทั้งผู้ส่งสารและผู้รับสาร ทำการสื่อสารความหมายกันโดยใช้ภาษาพูด หรือภาษาเขียนในการสื่อความหมาย
2. สารแบบอวจนภาษา คือ สารที่ผู้ส่งสาร และผู้รับสาร ทำการสื่อสารกันโดยไม่ได้ใช้ภาษาพูด หรือภาษาเขียนในการสื่อความหมาย

สารแบบวจนภาษา

สารแบบวจนภาษาที่พบในการสื่อสารภายในกลุ่มวัยรุ่นฮิปฮอปมีทั้งที่เป็นการใช้ภาษาพูด คือ ลักษณะการพูดคุย สนทนากันในกลุ่ม และการใช้ภาพกับตัวอักษรในการสื่อความหมาย โดยแบ่งเป็นประเภทเนื้อหา ดังนี้

1. เรื่องแฟชั่นการแต่งกาย เสื้อผ้าการแต่งกายเป็นสิ่งสำคัญอย่างมาก ในการประกาศความเป็นวัฒนธรรมฮิปฮอปออกสู่สายตาคนอื่น เป็นเครื่องหมายในการบ่งบอกความแตกต่างจากกลุ่มคนทั่วไปและกลุ่มวัยรุ่นอื่น ๆ ในสังคม และถือได้ว่าเป็นสื่อที่อยู่กับร่างกายติดตัวไปทุกที่สามารถแสดงอัตลักษณ์ความเป็นวัฒนธรรมฮิปฮอปได้ชัดเจนแจ่มแจ้งที่สุด ดังนั้นเด็กฮิปฮอปจะมีการหาข้อมูลข่าวสารในเรื่องนี้เป็นอย่างมาก ทั้งจากการพูดคุยในกลุ่มเด็กฮิปฮอป นิตยสารจากต่างประเทศ รวมถึงจากสื่ออินเทอร์เน็ต เพราะวัฒนธรรมฮิปฮอปเป็นวัฒนธรรมจากประเทศสหรัฐอเมริกา เรื่องแฟชั่นการแต่งกายของเด็กฮิปฮอปในสังคมไทย ส่วนมากจึงเป็นการแต่งตามแบบของฮิปฮอปในสหรัฐอเมริกา ซึ่งเรื่องแฟชั่นการแต่งกาย ถือได้ว่าเป็นข้อมูลข่าวสารที่มีการเปลี่ยนแปลงตามระยะเวลาและตลอดเวลา ด้วยเหตุผลนี้เด็กฮิปฮอปในสังคมไทยจึงมีการพูดคุยถึงเรื่องแฟชั่นกันอย่างมาก เพราะกลัวตกข่าวตามกระแสการเปลี่ยนแปลงไม่ทัน และเพื่อเป็นที่ยอมรับของกลุ่มด้วย

จากการสัมภาษณ์เจาะลึก เมื่อผู้วิจัยตั้งคำถามว่า “เมื่อรวมกลุ่มกันมักจะพูดคุยกันในเรื่องใดบ้าง” ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ส่วนใหญ่เด็กฮิปฮอปจะตอบว่าพูดคุยกันในเรื่องแฟชั่น การแต่งกายมากที่สุด เช่น รู้กันหรือยังว่ามีเสื้อรุ่นใหม่เพิ่งวางขาย, ถ้าจะทันสมัยต้องใส่รองเท้ายี่ห้อไหนนะ กางเกงแบบนี้จะหาซื้อได้จากที่ไหน หรือการพูดคุยเพื่อแนะนำ วิเคราะห์การแต่งตัวของเพื่อน อีกประเด็นหนึ่งที่เกี่ยวกับเรื่องแฟชั่นการแต่งกาย คือ การ Check option หมายถึง การที่เด็กฮิปฮอปมักจะมองตรวจสอบการแต่งกายของเด็กฮิปฮอปอีกคนหนึ่งที่ได้เดินสวนกัน เพื่อดูว่าใส่อะไรบ้าง เสื้อผ้าที่ใส่เป็นของแท้หรือของปลอม ซึ่ง Check option เป็นศัพท์ที่รู้กันเฉพาะกลุ่มเด็กฮิปฮอป การ Check option จึงเป็นอีกเรื่องหนึ่งที่นำมาพูดคุยกันในกลุ่มเด็กฮิปฮอป

การเสาะหาข้อมูลข่าวสารในเรื่องการแต่งกายนี้ ส่วนมากเด็กฮิปฮอปที่อยู่ในขั้น Wanna be จะทราบข่าวจากรุ่นพี่หรือเด็กฮิปฮอปตัวจริง ซึ่งอาจเป็นในลักษณะรุ่นพี่นำมาแต่งก่อน เมื่อเห็นจึงถามว่าซื้อได้จากที่ไหนและนำมาแต่งตาม หรือให้รุ่นพี่ช่วยแนะนำเรื่องเสื้อผ้าการแต่งกาย จากข้อมูลสามารถสรุปได้ว่าเด็กฮิปฮอปตัวจริงจะเป็นผู้ที่รับทราบข้อมูลข่าวสารใหม่ได้เร็วกว่าเด็กฮิปฮอปขั้น Wanna be และจะนำมาถ่ายทอด เล่าสู่กันในกลุ่ม ดังเช่นบทสัมภาษณ์ข้างล่างนี้

เวลาเจอกันก็นั่งคุยกันเรื่อย ๆ แบบวันนี้ไปทำอะไรมา วันนี้เป็นอย่างนี้ วันนั้นเป็นอย่างนั้นนะ ก็คุยกันเรื่องแฟชั่น เสื้อตัวนี้มาใหม่ เท่ห์มั๊ย พี่เบียร์ก็แนะนำว่าเสื้อตัวนี้ต้องใส่กับกางเกงตัวนี้นะ และใส่หมวกแบบนี้ รองเท้าก็ต้องแบบนี้ แล้วจะสุดท้ายก็คุยกันไปพูดถึงการแต่งตัวของคนนั้นคนนี้ (บีช, สัมภาษณ์)

“คุยกันแบบอยากได้เสื้อตัวนี้ที่ไหนถูกจะไปได้ซื้อ แล้วต้องใส่กับกางเกงแบบนี้ถึงจะเข้ากันแล้วหมวกแหละต้องใส่แบบนี้ หรือไม่ก็คุยกันว่าคนนี้แต่งไม่ได้เรื่องเลย คนนั้นแต่งเข้ากันวะ...เจ๋งจริง” (หลอด, สัมภาษณ์)

“เรื่องอื่นมีเล็กน้อยนะ ส่วนมากเป็นเรื่องแต่งตัว มีพูดคุยกันเรื่อง Option บ้างมองเด็กฮิปฮอปคนอื่นที่เดินผ่านไปผ่านมาบ้าง แล้วแบบ Check option กันไง ส่วนมากนะพี่เด็กฮิปฮอปก็ต้องคุยกันเรื่องนี้แหละมันเป็นเรื่องสำคัญนะเป็นฮิปฮอปก็ต้องแต่งตัวสิ” (บุค, สัมภาษณ์)

“เห็นอะไรใหม่ ๆ ในมิวสิควิดีโอของเมืองนอก หรือในอินเตอร์เน็ต แบบเสื้อ รองเท้า หมวกของยี่ห้อเจ๋ง ๆ ก็จะมาบอกกัน เล่าให้ฟังว่าเออนักร้องคนนี้ใส่เสื้อยี่ห้อไหนนะ แล้วใครรู้ อะไรมาอีกก็มาบอกกันเหมือนแลกกัน” (กะต่าย, สัมภาษณ์)

การพูดคุยถึงเรื่องแฟชั่นการแต่งกายภายในกลุ่มวัยรุ่นฮิปฮอป เป็นการแสดงออกถึงความเป็นกลุ่มเดียวกันพูดคุยในเรื่องเดียวกันและมีการฟังฟังกันของสมาชิกภายในกลุ่ม ในเรื่องข้อมูลข่าวสารเพราะแฟชั่นเป็นเรื่องที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ดังนั้นเมื่อมีข่าวสารใหม่ ๆ

โอกาสพบปะพูดคุยเพื่อแลกเปลี่ยนก็มีมากขึ้น ความสัมพันธ์ภายในกลุ่มวัยรุ่นฮิปฮอปจึงมีโอกาสเกิดความแน่นแฟ้นเป็นพวกเดียวกันมากขึ้นด้วย

2. เพลง / ศิลปิน / นักร้อง เพลงแนวฮิปฮอปเป็นเหตุผลสำคัญประการหนึ่ง ที่เด็กวัยรุ่นฮิปฮอปในสังคมไทยตัดสินใจเลือกรับวัฒนธรรมฮิปฮอปเข้ามายุติถือเป็นแบบอย่าง เพลงแนวฮิปฮอปเป็นเพลงที่มีลักษณะเนื้อร้องแบบคำคล้องจอง ในแต่ละประโยคของเนื้อเพลงเรียกว่า 1 บาร์ ซึ่ง 1 บาร์จะมีคำร้องประมาณ 12-15 คำ และเมื่อรวมทั้งเพลงจะมีประมาณ 24 บาร์ มีการเชื่อมคำสัมผัสในแต่ละบาร์จนครบทั้งเพลง ลักษณะการร้องเพลงแนวฮิปฮอปนี้ถูกเรียกว่า “การแร็ป” (Rap) การแร็ปมีลักษณะเหมือนการพูดเร็ว ๆ แต่ต้องลงจังหวะของเพลง

สำหรับการพูดคุยในกลุ่มวัยรุ่นฮิปฮอปมักจะมีการพูดคุยถึงเพลงของศิลปิน นักร้องทั้งในประเทศไทยและจากต่างประเทศ ซึ่งการพูดคุยจะเป็นลักษณะแสดงความคิดเห็นส่วนตัว เช่น ชื่นชอบนักร้องคนไหน ชอบการร้องของวงนี้ ชอบวิถีชีวิตของนักร้อง หรือข่าวสารใหม่ ๆ เกี่ยวกับศิลปินนักร้องบ้าง ส่วนมากเป็นในลักษณะแสดงความชื่นชอบและติดตามผลงานของศิลปิน นักร้อง รวมถึงวิถีชีวิตเรื่องราวต่าง ๆ ของนักร้อง

“ไทเทเนียม ใจอึดก็ชอบ แต่ชอบไทเทเนียมมากกว่า ชอบเพลงเย็ด ก็แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน อย่างเพื่อนผมก็จะรู้ว่าผมชอบนักร้องคนไหน ชอบเพลงประมาณไหนถ้ามันเจอปเพลงที่คิดว่าผมชอบก็จะเอามาให้ฟัง” (บุค, สัมภาษณ์)

“ส่วนใหญ่ไม่มีอะไรเกี่ยวกับฮิปฮอปไทยเลย จะเป็นเรื่องความเป็นไปของนักร้องฮิปฮอปเมืองนอก (สหรัฐอเมริกา) ใครเกิดใครตาย อย่างล่าสุด ก็มีข่าวนักร้องโดนยิงตายในสตูดิโออัดเสียง” (หลอด, สัมภาษณ์)

ไทย ผมว่าไทเทก็ดีครับ ใจอึดก็ดีครับ ถ้าเป็นเมืองนอกผมชอบ Tupac (นักร้องแนวฮิปฮอปที่มีชื่อเสียง) ผมก็จะติดตามข่าวเกี่ยวกับเขา สนใจเป็นพิเศษ ถ้าพวกพี่ ๆ รู้อะไรเกี่ยวกับเขาก็จะมาเล่าให้ฟังบ้างแบบชีวิตของ Tupac เขาสะใจดีนะแม่เขาติดโคเคน เขาหนีออกจากบ้านมาอยู่แก๊งชายยา ถูกจับ 12 ครั้งตอนอายุ 22 เองอะไรอย่างนี้ก็มาพูดคุย มาเล่ากัน (ปิน, สัมภาษณ์)

“ก็ต้องคุยกันเรื่องเพลงนะ เพราะเด็กฮิปฮอปส่วนใหญ่ก็ทำเพลงกันทั้งนั้น ฟังอะไรมาก็มาบอกมาคุยกันจะได้มีอะไรใหม่ ๆ มาใส่ในเพลงด้วย เผื่อเจอบีทดี ๆ ก็จะได้เอามาใช้ในเพลงของเรา” (เอ็ม, สัมภาษณ์)

3. ข้อมูลงานสังสรรค์ในกลุ่มเด็กฮิปฮอป (Party Hiphop) นอกจากการนัดเจอกันแบบไม่เป็นทางการตามสถานที่ที่เด็กฮิปฮอปส่วนใหญ่รู้จักกันเช่น สยามสแควร์ มาบุญครอง เซ็นเตอร์พอยท์แล้ว กลุ่มวัยรุ่นฮิปฮอปยังมีการจัดงานสังสรรค์เพื่อพบปะกันอย่างเป็นทางการอีกด้วย ซึ่งข่าวสาร

การจัดงานสังสรรค์เหล่านี้ จะถูกนำมาพูดคุยกันในกลุ่มเพื่อเผยแพร่และชักชวนกันไปงาน หรือถามไถ่ว่าเป็นงานลักษณะใด ใครจัด มีการกำหนดอายุในการเข้างานหรือไม่ การเข้าร่วมงานสังสรรค์เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับเด็กฮิปฮอป ในการรู้จักคนในกลุ่มฮิปฮอปได้กว้างขวางขึ้น และรู้ความเป็นไปของสังคมนี้อีกด้วย การจัดงานสังสรรค์หรือปาร์ตี้ฮิปฮอปยังแสดงให้เห็นภาพการสื่อสารภายในกลุ่มฮิปฮอป (Intragroup Communication) ได้ชัดเจนขึ้น เพราะการจัดงานดังกล่าวจะมีเฉพาะกลุ่มคนในวัฒนธรรมฮิปฮอปเข้าร่วมเท่านั้น แสดงให้เห็นระดับการพึ่งพิงของบุคคลที่เป็นสมาชิกภายในกลุ่ม เช่น ในเรื่องการบอกเล่าข่าวสารข้อมูลใหม่ ๆ เกี่ยวกับวัฒนธรรมฮิปฮอป และหากมีการจัดงานลักษณะนี้บ่อยก็ทำให้โอกาสในการพบปะพูดคุย สร้างความสัมพันธ์ภายในกลุ่มมีมากขึ้นด้วย

ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ถึงเรื่องงานสังสรรค์ที่จัดขึ้น ทำให้ทราบว่า ส่วนใหญ่ไม่มีการโฆษณา ประชาสัมพันธ์อย่างเป็นทางการว่ามีการจัดงานที่ไหน วันและเวลาใดแต่จะเป็นลักษณะบอกต่อกันแบบปากต่อปากเมื่อมีการนัดรวมกลุ่ม หรือใช้โทรศัพท์ติดต่อเพื่อบอกข่าวสารกัน หรือบางครั้งอาจไปลงไว้สื่ออินเทอร์เน็ตซึ่งจะมีเว็บไซต์เฉพาะที่เด็กฮิปฮอปส่วนใหญ่รู้จักกันเป็นอย่างดีคือ www.siamhiphop.com งานสังสรรค์หรือปาร์ตี้ฮิปฮอปนี้มักจะจัดกันตามบ้านใครคนใดคนหนึ่งหรือสถานที่ที่เที่ยวกว้างขวาง และมีการกำหนดอายุในการเข้าเพราะมีกฎหมายบังคับ ดังนั้นผู้เข้าร่วมงานส่วนใหญ่จะเป็นเด็กฮิปฮอปตัวจริง (Real) เพราะมีอายุถึงเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ส่วนเด็กฮิปฮอปชั้น Wanna be ก็จะไปติดตามข่าวสารจากเด็กฮิปฮอปตัวจริงอีกต่อหนึ่ง

“ถ้าเรื่องปาร์ตี้มันจะเป็นสเตปของเด็กที่โตขึ้นมา เข้าผับเที่ยวได้ไปปาร์ตี้ได้ พบปะสังสรรค์ได้ และมันเป็นเรื่องจำเป็นนะ คือมันต้องเที่ยวเพื่อเข้าสังคม อาจเพื่อโชว์ option บ้าง เวลาที่มีการจัดงานที่ไหนใครรู้ก็มาบอกมาชักชวนกัน” (อำนาจ, สัมภาษณ์)

“การจัดปาร์ตี้ฮิปฮอปมีบ่อยมากนะ เดือนหนึ่งอย่างต่ำก็ 2 ครั้งได้ อย่างผมอายุยังไม่ถึงเข้าไม่ได้พวกรุ่นพี่เขาไปกันก็มาเล่าให้ฟังว่าสนุกอย่างนั้น มันอย่างนี้ ฟังแล้วอยากไปบ้าง” (บ๊ิก, สัมภาษณ์)

“ส่วนมากไอ้พวกที่จัดงานก็เพื่อน ๆ กันนี่แหละ ไม่ต้องเสียเวลาไปติดป้ายหรือแจกหน้ากันเกือบทุกวัน บอกกันปากต่อปากเร็วกว่าเยอะ จัดที่ไหน วันไหน ก็โหมง มีพวกไหนไปบ้าง รับรองแทบไม่มีที่ให้อยืนในงานเลยพี่ เพียบ” (เขต, สัมภาษณ์)

4. ข่าวสารเรื่องความขัดแย้ง ทะเลาะวิวาท เนื่องจากกลุ่มวัยรุ่นฮิปฮอปในสังคมนี้อาจมีจำนวนมาก จึงเป็นเรื่องธรรมดาที่จะเกิดปัญหาความไม่พอใจ ความขัดแย้งกันบ้าง ซึ่งมีทั้งเกิดความขัดแย้งเป็นรายคน เกิดความขัดแย้งระหว่างกลุ่มหรือแก๊งค์ฮิปฮอปด้วยตัวเอง หรือเกิดความ

ขัดแย้งระหว่างเด็กอีพฮอปกับคนทั่วไป ในกลุ่มเด็กอีพฮอปมีการพูดคุยกันในเรื่องนี้อยู่บ่อยครั้ง เช่น แก๊งค์นี้มีเรื่องกับแก๊งค์นั้นเพราะอะไร แก๊งค์นี้มีแก๊งค์นี้คุมอยู่นะอย่าเดินไปเด็ดขาด เป็นต้น

จากการที่ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์เจาะลึกกับกลุ่มเด็กอีพฮอป ทำให้ทราบว่า ส่วนมากสาเหตุในการทะเลาะวิวาทมาจาก การมองเห็น ไม่ทำความเข้าใจเพื่อนที่ แย่งคนรัก เงิน และการข่มขืน สาเหตุเหล่านี้มักจะทำให้เกิดการทะเลาะกันภายในกลุ่มเด็กอีพฮอป แต่ถ้าเป็นกรณีที่มีความขัดแย้งกับคนทั่วไปมักจะมีสาเหตุมาจากการถูกแซว ดังเช่นครั้งหนึ่งที่ผู้วิจัยกำลังทำการสัมภาษณ์เด็กอีพฮอปคนหนึ่งอยู่ ก็มีเพื่อนในกลุ่มของเด็กคนนั้นเดินมาหาแล้วเล่าให้ฟังถึงเหตุการณ์มีรายละเอียดดังนี้

ผู้ให้สัมภาษณ์: “มีอะไรกันวะ”

เพื่อน: “แม่ตีกันอีกแล้ว”

ผู้ให้สัมภาษณ์: “กลุ่มไหนกับกลุ่มไหนวะ”

เพื่อน: “แก๊งค์ไต่กับเด็กสยาม (ไม่ใช่เด็กอีพฮอป) มันฉิบหาย (หัวเราะอย่างสนุกสนาน)”

ผู้ให้สัมภาษณ์: “แล้วเป็นไงกันบ้างวะ”

เพื่อน: “ไอ้หาที่แม่โดน ก็เสือกไปแซวไต่ป็นไง...มึง...แบบหิวปีกันวันวาย พอเห็นกูเรียกพี่กันใหญ่ แบบจะขอให้กูช่วย กูก็บอกกูไม่เกี่ยว พวกมึงอยากมีเรื่องกันเอง ช่วยไม่ได้.. (หัวเราะ)”

ผู้ให้สัมภาษณ์: “ดีแล้ว แม่อยากตีตัวเอง เสียตายวะแม่ไม่ได้อยู่ในเหตุการณ์”

“ทุกวันนี้ที่มีเรื่องกันมักจะเป็นเรื่องผู้หญิง เงินและการมองเห็น มากที่สุดก็เรื่องมองเห็น อีพฮอปต่อกันทุกวันนี้ก็เรื่องมองเห็น อย่างเสธ. (รุ่นพี่ที่ชื่ออาท) เป็นรุ่นใหญ่ แต่ไอ้เนี่ย เป็นใครไม่รู้ แล้วมามองหน้าหาเรื่อง ก็มีเรื่องกัน” (เบียร์, สัมภาษณ์)

เวลามีเรื่องมีราวกัน ส่วนมากเรื่องก็ถึงกันหมดนะ เด็กอีพฮอปจะรู้กันนะ อย่างแก๊งค์ไต่ป็น เขาจะไม่ใส่สีแดง ฉะนั้นถ้าไม่อยากมีเรื่อง วันไหนใส่สีแดงก็อย่าไปเดินในถิ่นเขา แค่นี้เรื่องมันก็ไม่เกิด คอยกันเรื่องนี้กับบอยนะมันอย่างไงแหละเหมือนถ้าเรารู้ว่าใครไม่ถูกกับใครเราก็จะได้ระวังตัวเราด้วยไง (ก๊อง, สัมภาษณ์)

5. เรื่องความรัก บรรทัดฐานของสังคมไทยมักมีค่านิยมว่า “อย่ารักในวัยเรียน”

เพราะจะทำให้เสียการเรียน ไม่มีสมาธิในการเรียน กลัวจะเกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมา เช่น การมีเพศสัมพันธ์ การตั้งครรภ์ในวัยเรียน การทำแท้ง และการคลอดบุตรนอกสมรส แต่เด็กอีพฮอปก็เหมือนเด็กวัยรุ่นทั่วไปที่ต้องการเป็นที่สนใจของเพศตรงข้าม อยากลองมีความรักบ้าง โดยไม่คิดว่าการมีความรักจะส่งผลเสียต่อการเรียนแต่อย่างใด เห็นได้ว่าเป็นการต่อต้านวิถีคิดของผู้ใหญ่หรือ

สังคมอย่างชัดเจน ซึ่งเป็นลักษณะของวัฒนธรรมวัยรุ่น วัยรุ่นมักจะแสดงตัวเองผ่านการทำลายหรือ ทำทนายระเบียบของผู้ใหญ่หรือสังคมเสมอ ดังนั้นเมื่อมีความรักเด็กฮิปฮอปจึงไม่เล่าให้พ่อแม่ฟัง เพราะรู้ว่าจะต้องโดนว่ากล่าวตักเตือนอย่างแน่นอน เพื่อนในกลุ่มจึงเป็นที่ปรึกษาในเรื่องความรักของเด็กฮิปฮอปไปโดยปริยาย

ผมอยากรู้ว่าทำไมพ่อแม่ต้องห้ามคบแฟนด้วย พวกเขาไม่เคยเป็นวัยรุ่นหรือ พอผมมีปัญหาอะไรผมก็เล่าไม่ได้แล้วมาว่าผมว่าโกหก ก็เล่าแล้วถูกคำถามน้อยหนะ ใครอยากเล่าให้ฟังบ้าง มีเพื่อนก็ต้องเล่าให้เพื่อนฟัง อย่างทะเลาะกับแฟนมาวะ เพื่อนมันก็จะรู้แล้วว่า เราอารมณ์ไหน (จีบ, สัมภาษณ์)

6. เรื่องเกี่ยวกับกิจกรรมหลักทั้ง 4 ประเภทของวัฒนธรรมฮิปฮอป เนื่องด้วยผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอข้อมูลในประเด็นเนื้อหาสารออกเป็น 2 ประเภท คือ วจนภาษา และอวจนภาษา ผู้วิจัยจึงได้แยกกิจกรรมทั้ง 4 ประเภทตามการแบ่งเนื้อหาสารข้างต้น เพราะฉะนั้นในส่วนนี้จะนำเสนอเฉพาะเนื้อหาสารในสี่กิจกรรมเอ็มซี สื่อกิจกรรมดีเจ และสื่อกิจกรรมกราฟฟิติ ซึ่งมีลักษณะเนื้อหาสารแบบวจนภาษา ส่วนสื่อกิจกรรมการเต้นบียอยจะนำเสนอในส่วนของเนื้อหาสารแบบอวจนภาษาต่อไป

การพูดคุยในกลุ่มเด็กวัยรุ่นฮิปฮอปถึงเรื่องกิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้ มีทั้งการสอนเทคนิคต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำกิจกรรมของรุ่นพี่ให้รุ่นน้อง มีการพูดคุยถึงผลงานที่ทำออกมา ดิซิมซีและกันและกันภายในกลุ่ม เป็นต้น ในส่วนนี้ผู้วิจัยขอนำเสนอโดยแยกตามกิจกรรม ดังนี้

6.1 กิจกรรมเอ็มซี

6.2 กิจกรรมกราฟฟิติ

6.3 กิจกรรมดีเจ

กิจกรรมเอ็มซี คือ กิจกรรมที่เด็กฮิปฮอปที่ทำเพลงเอง เด็กกลุ่มนี้จะแต่งเพลงและร้องแร็ปด้วยตนเอง กิจกรรมนี้ถือว่าได้รับความนิยมอย่างมากในกลุ่มเด็กฮิปฮอป เพราะจากการสัมภาษณ์ทำให้ทราบว่าในแต่ละกลุ่มของเด็กฮิปฮอป จะต้องมียุวฮิปฮอปที่ทำกิจกรรมเอ็มซีอยู่อย่างน้อยหนึ่งคน เนื้อหาที่เด็กฮิปฮอปนำมาแต่งเป็นเพลงมักเป็นการแสดงความคิดเห็นของตัวเองอย่างตรงไปตรงมา โดยใช้คำพูดที่คิดว่าเข้าใจได้ง่ายและใช้จริงในชีวิตประจำวัน โดยส่วนมากเป็นคำไม่สุภาพจนถึงคำหยาบคาย เช่น กู-มึง ฉิบหาย เป็นต้น ผู้วิจัยศึกษาเนื้อหาสารจากเพลงของเด็กฮิปฮอปที่ทำกิจกรรมนี้ สามารถแยกประเภทเนื้อหาของเพลงที่เด็กฮิปฮอปมักนิยมแต่งได้ดังนี้

- เพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการนำเสนอตัวเองและการประกาศอำนาจ เป็นเนื้อหาที่บอกเล่าถึงความเป็นตัวเองของคนแต่งเหมือนการให้นิยามตนเอง เพื่อให้คนฟังรู้จักว่าคนแต่งเป็นคนแบบไหน ส่วนมากเนื้อหาในเพลงมีลักษณะของการโอ้อวด ทำทนายความสามารถในการแต่ง

เพลงและร้องแร็ป ทำให้ตัวเองดูน่าเกรงขาม และจะมีนามแฝงหรือที่เด็กฮิปฮอปเรียกว่า A.K.A (Also Know As) ปรากฏอยู่ในเนื้อเพลงด้วย ดังเช่นตัวอย่างเพลงที่ผู้วิจัยได้มาจากกลุ่มเด็กฮิปฮอป ดังนี้

เพลง ดงแร็ปพญาไฟ

**หลุดเข้ามาในดงแร็ปพญาไฟ	ประกาศศักดิ์ทำให้คนรู้ทั่วหล้า
เฮ ฮา เฮ ฮา เฮ ฮา เฮ ฮา	นามพวกกูจะหลอกหลอนตามไป
หลุดเข้ามาในดงแร็ปพญาไฟ	มึงคงตายเป็นศพมีแต่หนอนซอนไซ
เฮ ฮา เฮ ฮา เฮ ฮา เฮ ฮา	คำสอนจากคำกลอนผู้ไม่แคล้วไม่ขาดใจ**
ดินแดนนี้ลึคือดงแร็ปพญาไฟ	ถ้ามึงบุกเข้ามามึงจะหมดปัญญาไป
คิดจะกลับตัวคิดจะกลับใจคิดจะหนีไป	หนีหัวซุกหัวซุนหรือที่เค้าเรียกกันว่าหนีตาย
หนีเสือบนบกเจอจะระเข้ในนที	อยู่จน แห่งหนใดกูแร็ปพญาไฟตามมึงไปทันที
ปลิดชีวิตคิดจะลงดีคิดจะลงของ	กับสิ่งที่มึงไม่อาจหยั่งรู้ถึงฤทธาณูภาพ
คิดจะดับตำนานอยากจะเป็นตำนาน	มึงก็คงจะผิดตลาด ผิดพลาด
เจอกับแร็ปอสรพิษแร็ปสลาตัน	ทะเลทะลวงโศตประสาทมึงโดนพิฆาต
ถ้าคิดว่าเจ๋งก็เข้าอ่ามารีรอ	อยากจะมีชื่อเสียง ไร้อั้วพวกไม่รู้จักพอ
เข้าเลยกูสถิตอยู่ที่ เอ ขอ ตอ 662	พญาอสรพิษจะดำพวกมึงด้วยคำคล้อง
ไร้อั้วสัตว์เอ๋ย ไร้อั้วสัตว์เอ๋ย	(ซ้ำ**)
ย่างก้าวเข้ามามึงคงถึงชีวะวาด	ชีวิตดับดับแสงโดนพิฆิตด้วยจันทรคราส
ร้อยมนตร์คาถาที่เปี่ยมไปด้วยอำนาจ	อย่างมึงขึ้นตำข้าวชีวิตเป็นได้แค่เพียงทาส
ในเมื่อมึงเดินเข้ามาอย่างกราย	กูนึกเลงรุ่นใหญ่่อสรพิษแห่งท่าทราย
บารมีรุนแรงดุจตั้งเสื่อร้ายพาดลาย	เพียงไม่กี่อึดใจมึงนอนคว่ำหน้าตาย
โป้งเดียวมึงดับปืนผาหน้าไม้หัวมึงเป็นรู	เบรียงเดียวมึงพับโดนไม้หน้าสามที่กูจ่างรออยู่
กวนะอ้วนซ่าแห่ง AYM CREW	มากับพวกพ้องแห่งดับเบิ้ลซิก ครู
คิดจะเล่นกับกู มึงยังห่างอีกหลายลี้	คิดจะตามกุตันมึงยังห่างอีกหลายพันปี
จำกันไว้นะ จงรู้ไว้ซะ	กูทินนี้พีกับเหมียวซิล่า 2เอ็มซีผู้คุมเขตพญาไฟ

ที่มา: อัลบั้มเพลงใต้ดิน คมศร 04

เพลง SouthSide

SOUTHSIDE CREW	YO YO YO
ในความเป็นจริง South play	คือ Number 1 ใน Southside
กูบอกมึงอย่ามาขวาง	นี่มันคือเส้นทางอันตราย
กูจะเขี่ยมึงตกเลน	ออกจากเกมส์ให้มึงจางหาย
กู 2P กับ Freddy. V and DKY	พร้อมจะหลอมละลาย
กูจะทำให้มึงตายดับอนาจ	สไตล์พวกกูจะเป็นยังไง
กูไม่สนใจสไตล์ตลาด	กูแร็ปตรงประเด็นไม่ยากเย็นไม่ผิดพลาด
คิดในหัวถึงคำแสดง	กูัดแปลงเป็นคำหยาบ
กูพร้อมจะอาละวาด	ให้มึงราบคาบตั้งแต่ต้น
ไอ้ฮิปฮอปสะดือแดง	ทำมาแรง กูไม่สน
คำนี้กูจำขึ้นใจตน	เป็นที่พึ่งแห่งตน
แต่พวกมึงนะพึ่งตั้งค์	หวังจะดังกูไม่สน

ที่มา: อัลบั้มเพลงใต้ดิน Southside Phuket

เพลงที่มีเนื้อหาในการนำเสนอตัวเองและการประกาศอำนาจ ที่ผู้วิจัยได้ยกตัวอย่างไปในเรื่อง ดงแร็ปพญาไฟ จะมีนามแฝงหรือเรียกว่า A.K.A ปราบกฏอยู่ เช่น กูจะฮวนซู่แห่ง AYM CREW / กูทึนนี่พี่กับเหมียวซูล่า 2เอ็มซีผู้คุมเขตพญาไฟ เป็นต้น ซึ่งมีลักษณะของการปฏิเสธแนวคิดของวัฒนธรรมกระแสหลักอย่างชัดเจน เพราะคนไทยมีการสั่งสอนกันมาให้แต่ละบุคคลมีความอ่อนน้อมถ่อมตนกับผู้อื่นถึงแม้ว่าตนมีดีก็ไม่ควรนำมาอวด เนื่องด้วยเกรงว่าจะเกิดความอิจฉาริษยาตามมาได้ แต่จากการสัมภาษณ์และข้อมูลจากเพลงเห็นได้ว่า การอ่อนน้อมถ่อมตนปิดบังตนเองนั้นยิ่งทำให้พวกเขาารู้สึกว่าเป็นการเสียโอกาส อาจมาจากสาเหตุที่เด็กฮิปฮอปเป็นกลุ่มเด็กวัยรุ่นที่ยึดถือวัฒนธรรมย่อยฮิปฮอปเป็นแบบอย่าง ซึ่งไม่เป็นที่ยอมรับในสังคมภายนอก พวกเขา รู้สึกว่ามีพื้นที่ในสังคมภายนอกให้พวกเขายืนอยู่เพื่อแสดงการมีตัวตนน้อยมาก ดังนั้นการเปิดเผยตัวเอง การนำเสนอตัวเอง และการประกาศอำนาจจึงเป็นสิ่งที่เด็กฮิปฮอปให้ความสำคัญอย่างมาก การทำเพลงเพื่อนำเสนอตัวเองและประกาศอำนาจจึงเป็นวิธีหนึ่งในการแสดงตัวตน สร้างจุดยืนในสังคมฮิปฮอปให้ได้ก่อน เพื่อหาพื้นที่ให้ตนเองได้สื่อสาร ได้แสดงตนและเพื่อให้ได้รับการยอมรับจากกลุ่มของตน จากการสัมภาษณ์พบว่า การทำเพลงของเด็กฮิปฮอปจะเริ่มแต่งเพลงที่มีเนื้อหาในประเด็นนี้ออกมาเป็นเพลงแรก ๆ เหมือนเป็นการเปิดตัวในสังคมฮิปฮอป

- เพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการวิพากษ์วิจารณ์สังคม เป็นเพลงที่มีเนื้อหาในการแสดงความคิดเห็นของตนเองกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคม หรือวิจารณ์การกระทำ แนวคิด หรือค่านิยมที่คิดว่าเป็นสิ่งที่ไม่ดี สิ่งไม่ดี หรือไม่ยุติธรรมที่เกิดขึ้นในสังคม ตัวอย่าง เพลงวิพากษ์วิจารณ์สังคมที่ผู้วิจัยพบมีดังนี้

เพลง For the Nation

ต้องการให้เด็กมีอนาคตที่ดี เป็นผู้ใหญ่ในวันหน้า
แต่การกระทำของผู้ใหญ่ คุกคนไทยเอือมระอา
การกระทำที่ซัดตา ซึ่งขัดแย้งกับศาสนา
อุตุสำห้เกิดมาเป็นคน พุดตรง ๆ คุกายหมา
เด็กไทยเรียนหนังสือท่องตำรา ก ข ค
ผู้ใหญ่กินส่วยกันต่อเขายังไม่หยุด เขายังไม่พอ
เขายังไม่อิ่มท้อง แดกส่วยกันต่อไปเขากินตั้งครัวัฐบาล
น่าสงสารไร้ ประเทศไทย สังคมก็เสียหาย
บ้านเมืองก็วอดวาย มีแต่ความเลวทรามต่ำช้าอยู่เรื่อยไป
มึงโกงกินกันหมด ตัวมึงไม่สนใจอนาคตของชาติไม่รู้จะเป็นยังไง
For พระรัตนตรัย For ประชาธิปไตย
ก้มหน้าก้มตาเดินไม่สนใจโลกจะเป็นอย่างไร
อนาคตผู้ดีตื่นแดง ตะแคงตื่นเดินตั้งแต่เด็กยันทารก
อนาคตก็คงจะจบ แสงสว่างคงถูกกลบ
ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ใหญ่เมืองถวายเป็นผ้าเหลือง
เพื่อต้องการคำเคารพ แม่ง ขัดแย้งกลายเป็นศพ
ต้องการจะเปิดกะลาออก สู้ภายนอกเปรียบเหมือนกบ
ไ้กะลาที่ครอบหัวไม่สนว่ามันจะเป็นอย่างไร
คำพูดเหยี้ย เพื่อผลประโยชน์ แม่งโคตรเหยี้ย
ไม่น่าให้อภัย
แก่งแย่ง แข่งขัน แม่งโกงกินกันทุกวัน
อีกไม่นานประเทศชาติคงพัฒนากันไม่ทัน
มีแต่พวกเฮงชวย แม่งคิดจะเอาเปรียบ

ผู้ใหญ่เขารณรงค์ช่วยกันจัดระเบียบสังคม
 ตอนนี้มีแต่สิ่งที่เลวทราม ปล้น จี้ ฆ่า ฟัน แม้กระทั่งค้ำกาม
 ใต้สันดานมึงคงไม่มีเรื่องที่จะทำ มึงมันสุดแสนจะระยำ

ที่มา: อัลบั้มเพลง Southside Phuket

เพลง ?....???

คือพวกที่เป็นมลทิน ที่เป็นที่มาของความฉิบหาย
 คงไม่มีใครคิดพิศวาส และอยากให้มีมันได้เข้ามาข้างกาย
 เพราะสิ่งที่ตามมา อาจทำให้ชีวิตให้ฉิบหาย วอดวาย
 และคงต้องจำกันไปจนวันตาย
 แต่มีอีกหลายคนที่ต้องมาทุกข์ทรมาน
 กับข้อกล่าวหาที่ตัวเองไม่ได้กระทำ
 แต่ต้องใช้กรรมจนหมดวาสนา
 ถูกจับมาตีตราบาป
 ให้คนทั้งบางตราหน้าว่าบาปหนา
 คนทำยังอยู่สบาย ไม่ละอาย
 พวกมึงนะชาติหมา
 คนดีเสือกอยู่ในคุก คนเหี้ยเสือกมาเดินกันซุก
 นี่แหละเรื่องจริงที่เกิดขึ้น อยู่ในสังคมที่เรียกว่าเมืองพุทธ
 เป็นเมืองที่ให้กำเนิดไอ้สัตว์ประเศริฐที่เรียกกันว่า มนุษย์
 แต่ใจบางคนมันทราม เลยต้องมาหามคนดีไปเข้าคุก
 ต้องตกเป็นแพะรับบาปกับโชคชะตาที่น่าอนาจ
 ไม่ต้องโดนก็คงรู้ แค่พูดดูก็ยังขยาด
 ต้องถือว่าเป็นความชวย เกิดจากการกระทำอันร้ายกาจ
 ของพวกที่เห็นแก่ตัวต้องจับเป่าหัวให้มันดับอนาจ
 พวกมึงอย่าคิดว่าพวกมึงมีอำนาจแล้วมึงจะรอด
 มึงทำให้คนที่มีค่า ต้องโดนประณามให้ดับมอด
 แล้วมึงอย่าคิดว่ามึงอยู่สบายได้ไปตลอด
 เพราะความระยำที่มึงทำ มันเป็นผลกรรมให้มึงต้องจอด

พวกกูก็ยิ่งสงสัยว่ามึงใส่หลวงพ่หรือพระอาจารย์อะไร
 โชคดีถึงคุ้มกะโหลกให้มึงหายและหลุดไปทุกคราว
 และก็ฝากถึงคมอำนาจของมนตร์คาถา
 ให้แม่งหลุดพ้น ให้ความระยำอยู่ได้ความถูกต้องทุกคราว
 แต่จะจริงหรือเปล่านั้นที่พวกมันได้สลอนอยู่ทุกวันนี้
 เพราะมันนะสุจริต และเป็นคนดีแต่แท้ที่จริงแล้วทราวม
 ความเหี้ยไม่ต้องถาม ไม่เคยคำนึงแล้วมึงจงฟังสังฆกรรม
 ฉากนี้จะตามหลอกด้วยความอาฆาตที่มึงเคยทำ
 ขอความเป็นธรรมให้แก่บางคนที่ขาดโอกาส
 แล้วต้องมาทนอยู่กับความทุกข์ที่ไม่อาจหลุดพ้น
 ช่วยจับพวกคนจัญไรที่เป็นภัยสังคมมาตีตราบาปเอาไว้ให้สาสม

ที่มา: อัลบั้มเพลงใต้ดินคมศร 04

เพลง ไทย ไทย

**ไทย ไทย ทำไมชอบดูว่ากระจอก
 เมตตินไทยแลนด์นั้นเบอร์วันผมชอบบอก
 ไม่มีความเป็นไทย ภูมิใจกับของนอก
 ก็อย่ามาอยู่เมืองไทยไปเลย ไปอยู่เมืองนอก**
 แร็ปแต่ภาษาไทยเขาบอกง่ายไปของกล้วย กกล้วย
 ก็เคยฝันเอาไว้ตั้งใจจะเป็นซูเปอร์สตาร์
 แต่ตอนนี้เป็นไม่ได้เป็นไม่ได้แค่ก๊วยกะโหลกกะลา
 ก็กูไม่ใช่ดาราริพฮอปซูเปอร์สตาร์จากเมืองนิวยอร์ก
 เป็นแค่ก๊วยธรรมดาเดินแอนเดินซ่าในเมืองบางกอก
 เขาบอกว่าอยากเป็นแร็ปเปอร์ต้องแต่งตัวแบบนิคเกอร์
 แร็ปไทยคำอังกฤษคำมันถึงจะจำบหลายเด้อ
 เยสเซอร์ แพงกิว กูดบาย สไมล์ สไมล์ กูรู้แค่นี้
 แต่อยากจะทำโกอินเตอร์จะทำไมดี ต้องหาวิธี
 เอาฝรั่งมาแร็ปแล้วกันท่าทางคงมันและคงดูดี
 ภาษาอังกฤษมันช่วยฝรั่งช่วยด้วย ช่วยกูที

มาแร็พอังกฤษให้หน่อยจะได้ดูโกอินเตอร์เต็มที
 เพราะฝรั่งทำอะไรพี่ไทยเขาก็ว่าดี (ซ้ำ**)
 อยากเห็นแร็พไทยดูดีขึ้นสักที
 คนไทยหรือเปล่าชอบทำตัวดัดจริต
 ร้องให้คนไทยฟังเสือกแร็พภาษาอังกฤษ
 ไทยคำอังกฤษคำน่าสมเพศ อับปรีย์
 ภาษาไทยคำดีดีมีอยู่เสือกไม่ใช่
 ใช้ภาษาต่างชาติ ลืมความเป็นไทย
 ขึ้นทำต่อไปเหมือนย่ำอยู่กับที่
 พยายามจะทำตามเห็นแล้วตลกดี
 นี่คือ Wanna be มาดลูกกับชาติไทย
 ที่แร็พมานี้ อยากจะบอกให้รู้เอาไว้
 คุณก็มีของดีไม่ต้องเลียนแบบใคร
 กูคนไทย พูดภาษาไทย
 กูคนไทย กูฟังภาษาไทย
 กูคนไทย แล้วมึงเป็นหี้ยอะไร
 พูดกันอยู่ได้ทำไมพวกมึงไม่อายปาก
 อินเตอร์กันจังไอ้สัตว์ ฟังแล้วกูโคตรจะกระดาก
 ถ้าไม่ลำบากพูดไทยได้ไหมพี่
 ร่ายโคลงสี่สุภาพ กลอนแปด กาพย์ยานี
 สรระ พยัญชนะ อักษรที่เรามีมันบ่งบอกในเชื้อชาติ
 ให้ภูมิใจในศักดิ์ศรี ที่ทุกคนทั่วทั้งโลกแซ่ ซ้องกันว่าดี
 ไกลไกลถิ่นต่าง ดันไปตามต่างชาติใช้ร่วมกับ ABC
 คิดว่าดีดูฉลาด คงดูมีความรู้เข้าสู่ขั้นนักปราชญ์
 มึงคิดว่าดีแต่กว่าน่าอนาถไม่รู้ใช้อะไรคิด
 ใช้สมองหรือองคชาติ (ซ้ำ**)

ที่มา: อัลบั้มเพลงใต้ดินคมศร 04

เพลง สิ้นदान

นิสัยเหี้ยสัตว์ที่จัดว่าแก้มิหาย
 ทุกคนต้องมีด้วยกันทั้งนั้นไม่ว่าผู้หญิงผู้ชาย
 ความจัญไรของนิสัยที่ทำมานมนาน
 สุดท้ายความเหี้ยของคนเราเริ่มก่อตัวเป็นสิ้นदान
 กุสุตจะทนพฤติกรรมไอ้พวกมนุษย์ เคนบुरुษ
 ก็ที่มันมีเพศพอ เกลียดมันจริง ๆ ไอ้พวกปากปีจอ
 หลอกล่อผู้หญิงไปพันแล้วมันก็เฝ้ารอ
 ผู้หญิงคนต่อไปก็เพราะว่ามันไม่เคยพอ
 พันแล้วทั้งเป็นสิ้นदानของผู้ชายหน้าหม้อ
 อย่าให้กูเจอไอ้สิ้นदानสอพลอ
 เพราะฉะนั้นผู้หญิงจงฟังเอาไว้
 ผู้ชายบางคนสิ้นदानเหี้ย รู้หน้าไม่รู้ใจ
 หลอกกันหน้าตาย ๆ พุดจาหวาน ๆ
 ไม่รู้ข้างในมันคิดอะไร พันแล้วทั้งจนเป็นนิสัย
 กูก็เรียกไอ้สิ้นदान มึงจงจำใส่กบาล
 คนระยำบางคนมีความเหี้ยเป็นสิ้นदान
 ไอ้สัตว์ สิ้นदान กูดำแค่นี้คงยังไม่พอ
 จดจำเอาไว้ ผู้หญิงใจง่ายก็โดนมันหมด
 อดมีพรหมจรรย์เป็นของตัวเอง
 ไม่อยากโดนมันหลอกอย่าไปเชื่อมันไอ้พวกหนุ่ม ๆ
 อันนี้สำคัญอย่าลืมท่องจำ มันอาจเห็นเราเป็นของตาย
 ผู้หญิงดี ๆ แต่โง่ก็เสรีจมันฉิบหาย
 กว่าที่จะคิดได้ ก็คงสาย น่าอาย
 โดนทำลายความสาวตั้งแต่อายุ 16

ที่มา: อัลบั้มเพลงใต้ดินคมศร 04

เพลง มึงคิดได้ไง

มึงคิดได้ไง น้มน้ไม่ใช่มืองนอก
 สิ่งที่มึงทำลงไป มันเป็นเรื่องที่ระจอก
 มึงคิดดูดี ๆ ไข่เหี้ยสมองถ่วงอก
 เดี่ยวกูจะถีบเข้าคอก จับด้วยปลายหาง
 มึงเกิดมารวย ส่วนกูเกิดมาจน
 ถึงเงินกูไม่มี กูก็ไม่เอาเปรียบคน
 ไข่เงินทองนั่นแหละ ที่มึงใช้ซื้อทุกคน
 มึงลองมาซื้อกูดี เดี่ยวกูถีบให้ห้วย่น
 มีคนจนอีกมากมาย ที่กำลังรอกินอาหาร
 มึงคิดดูดี ๆ เขานั่นน่าสงสาร
 กินข้าวไปนิดเดียว เขาแทบจะเสียชีวิต
 แถมโดนรังแกจากพวกเหี้ยอันธพาล
 คนอย่างมึงที่โลกไม่ต้องการ
 ตอนมึงตายไป กูขอให้ตกรรกอวตาร

ที่มา: ชีวว่า

ถึงแม้ว่าเด็กฮิปฮอปจะอยู่ในช่วงวัยรุ่น ที่มีลักษณะก้ำกึ่งระหว่างเด็กและผู้ใหญ่ ซึ่งวัยรุ่นเป็นวัยที่ผู้ใหญ่ในสังคมไทยมองว่าต้องคอยดูแล ควบคุมประคอง ไม่ให้มีพฤติกรรมหลงทิศหลงทาง จึงดูเหมือนว่าการแสดงความคิดเห็นของเด็กวัยรุ่นนี้ไม่ได้รับความใส่ใจจากผู้ใหญ่ในสังคมเท่าที่ควรจะเป็น และด้วยเหตุผลที่เด็กวัยรุ่นฮิปฮอปได้รับเอาวัฒนธรรมจากต่างประเทศมาเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต ทำให้สังคมไม่ให้ความสำคัญกับการมีตัวตนของเด็กฮิปฮอป และนอกจากการใช้เนื้อหาเพลงแบบนำเสนอตัวเองและการประกาศอำนาจเพื่อหาพื้นที่ให้ตัวเองยืนอยู่ได้ในสังคมฮิปฮอปแล้ว เนื้อหาในเพลงที่เกี่ยวกับวิพากษ์วิจารณ์สังคมเหล่านี้ เป็นเหมือนการแสดงให้เห็นว่าพวกเขาก็เป็นส่วนหนึ่งของสังคมเช่นกัน ถึงแม้จะเป็นเพียงกลุ่มย่อยที่ไม่มีอำนาจในการแสดงความคิดเห็นมากนักแต่ก็ต้องมีส่วนร่วมรับผิดชอบถ้าเกิดสิ่งไม่ดีในสังคม แต่ด้วยการวิพากษ์วิจารณ์ที่รุนแรงซึ่งขัดกับบรรทัดฐานสังคม และใช้ภาษาที่ไม่สุภาพในเนื้อเพลง ทำให้เพลงพวกนี้ถูกจำกัดพื้นที่ในการสื่อสารไม่สามารถส่งไปถึงคนทั่วไปในสังคมได้ เป็นได้แค่การแสดงความคิดเห็นการระบายความคับแค้นใจของตนเองให้กับคนในกลุ่มฮิปฮอปได้รับรู้เท่านั้น เพลงเหล่านี้จึงมีวางขาย

กันเฉพาะกลุ่มเด็กฮิปฮอปที่เรียกว่า เพลงใต้ดินเท่านั้น หรือนำมาร้องมาเปิดในงานปาร์ตี้ฮิปฮอปที่มีเฉพาะกลุ่มคนในวัฒนธรรมเดียวกัน เพลงที่มีการแสดงความคิดเห็นต่อสังคมจึงวนเวียนอยู่ในกลุ่มเด็กฮิปฮอปด้วยกันเองเท่านั้น

- เพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความรัก เป็นเพลงที่มีเนื้อหาพูดถึง เรื่องราวความรักในหลายรูปแบบ จากการสัมภาษณ์เจาะลึก ผู้วิจัยได้ทราบว่าส่วนใหญ่เป็นการกล่าวถึงความรักของชายหญิง รองลงมาคือความรักเพื่อน ซึ่งเพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความรักมีน้อยมาก จากการสัมภาษณ์ถึงสาเหตุที่มีเพลงเกี่ยวกับความรักน้อย เพราะเด็กฮิปฮอปมองว่าความรักระหว่างชาย-หญิงนั้นเป็นเรื่องส่วนตัว และไม่ใช่เรื่องใหญ่โตที่ต้องนำมาบอกเล่าให้คนอื่นรับรู้ และด้วยสาเหตุที่เด็กกลุ่มนี้เบื่อเพลงป๊อป เพลงร็อคที่มีวางขายกันเกลื่อนนั้น เพราะส่วนใหญ่เพลงพวกนี้มีเนื้อหาเกี่ยวกับความรักมากพออยู่แล้ว ดังนั้นถ้าพวกเขาทำเพลงก็ไม่อยากเล่าเรื่องที่ซ้ำกับคนอื่น

เพลง Why??

ถึงเวลาสักทีที่เธอต้องบอกฉัน ควรจากกัน
 เพราะเธอนะไหวหวั่น มีคนอื่นเข้ามาแทนที่ฉัน
 ในวันนั้นที่ฉันห่างกับเธอ คบกันมา 3 ปีกว่า
 สุดท้ายเธอกับบอกว่าเพื่อใจ แล้วใจคะ
 เพราะว่ามันไม่ใช่ตัวเธอ คนที่รอเธอก็ต้องมานั่งเสียใจ
 ที่มา: กะต่าย

เพลง รักเสี้ยว ๆ

ลมหายใจเข้าออกที่มีแต่เธอมาตลอด
 เดี่ยวพี่จะไปขายล็อตเตอรี่
 เพราะความรักทำให้คนตาบอด
 น่ารักน่ากอดขนาดนี้ ไม่บอดได้ไง
 เดี่ยวพี่จะไปเป็นยามเป็นรปภ.เฝ้าหัวใจ
 รักษาภัยเมื่อเกิดเหตุการณ์มีดีมีร้าย
 ขอให้น้องมั่นใจว่าจะมีพี่อยู่ข้างกาย
 แคล้วคลาดปลอดภัยผู้ชายคนนี้ไม่อันตราย

ที่มา: เอ็ม

เพลง ไซลี

ไซลี ก็ผมไม่หล่อ มันไม่รวย
 ไซลียี่คุณมันสวยนี่ครับ
 ก็ไซยี่ก็หน้าตาผมไม่ดี ผมอัปลักษณ์
 ก็ไซนี่ครับผมมันเกิดมาสวย
 ถึงไม่หล่อ ไม่รวย แต่ก็จนนะจ๊ะ
 อนาคตพี่จะร่ำรวย พี่จะสร้างฐานะ
 แล้วน้องอาจจะง ว่าไอ้ โน ใครวะ
 ผู้จัดการเปลี่ยนไปซะงั้น งมัยยะ
 จริงใจนะ ไม่ใช่จิงโจ้
 จะเอาเงินมาไซยี่ก็คงไม่ใช่ ก็พี่มีแต่ตัวกับหัวใจ
 น้องก็เลยไม่สนว่าใครนะรักจริง

ที่มา: เอ็ม

- เพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับสิ่งต้องห้าม ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เจาะลึก พบว่า การพูดถึงสิ่งต้องห้ามมักจะเป็นเรื่องเพศและยาเสพติดเป็นส่วนใหญ่

การพูดถึงเรื่องเพศ ชิกมันด์ พรอยด์ กล่าวไว้ในการบรรยายครั้งที่ 4 ว่า คนทั่ว ๆ ไปมักไม่เปิดเผยเรื่องเพศออกมาตรง ๆ พวกเขาจะไม่แสดงเรื่องเพศออกมาอย่างอิสระ แต่จะสวมเสื้อคลุมหนา ๆ เอาไว้เป็นกำแพงความเท็จ เพื่อปกปิดมัน ราวกับว่าบรรยากาศในโลกของกามารมณีนั้นช่างเลวร้ายจริง ๆ แต่พวกเขาก็ไม่ผิดหรอก ในสังคมอันศิวิไลซ์ของเรา ดวงอาทิตย์และสายลมไม่เอื้ออำนวยต่อการตีแผ่ชีวิตเพศใด ๆ...

จากคำกล่าวข้างต้นเห็นได้ว่ามีลักษณะตรงกับวิถีชีวิตในสังคมไทย คือ เรื่องเพศเป็นเรื่องต้องห้ามของสังคม ห้ามนำไปพูดในที่สาธารณะ โดยเฉพาะผู้พูดไม่อยู่ในวัยที่เหมาะสม ถือได้ว่าเป็นสิ่งต้องห้ามอย่างมากในสังคมไทย แต่สำหรับงานเพลงของเด็กวัยรุ่นนฮิปฮอป บ่อยครั้งที่มีการกล่าวถึงเรื่องเพศอย่างตรงไปตรงมา ซึ่งพบว่าในสายตาของเด็กฮิปฮอปผู้ทำหน้าที่สื่อสารเห็นว่าเรื่องเพศเป็นเรื่องปกติของมนุษย์ ไม่ใช่เรื่องน่าอาย สามารถพูดถึงเรื่องเพศได้ไม่ใช่สิ่งที่ผิด และไม่ควรห้ามพูดเรื่องเพศกับเด็กวัยรุ่น แต่ควรสอนและบอกวิธีการป้องกันที่ถูกต้องให้จะเป็นการดีกว่าที่จะปิดบังไม่กล่าวถึงดังเช่นเนื้อหาเพลงนี้ที่ผู้วิจัยได้มาจากกลุ่มเด็กวัยรุ่นนฮิปฮอป

เพลง เพศศึกษา 4 ไหล่

**หน้า 7 หลัง 7 มึงก็นับกันไว้ ญงยางอนามัยมึงก็พกกันไว้
 ญงแตกอันตรายได้มีลูกไว้ใช้ ยาคุมนะของตายรีบไปซื้อมาใช้**
 มาแล้วญงมาแล้วจะมาคอยช่วยสอน น้องผู้หญิงตอนกลางคืนเที่ยวแต่ร้องนอน
 วอนคิดกันให้ตื่นจะทำอะไร ก็ป้องกันเอาไว้ก่อนจะเจอ HIV
 สะดุ้งมาอีกที่ยืนอยู่หน้าประตูผี หรือมีอีกอย่างถ้าไม่ยากโดน
 ชาวบ้านเขาฟ้องร้องว่าไปทำลูกเขาท้อง ชักแม่น้ำทั้งแปดมาชู่ว่างฟังระวัง
 หมดกันที่ฟังหมดพลัง ไม่มีใครจะช่วยได้ก็สิ้นหวัง
 อย่าคิดจะยอมแพ้เพราะยังมีทางแก้ ของตายที่ต้องเก็บเอาไว้ นั่นก็คือ ดูริค
 ล้อกันให้ครบ 10 เซตมันจะเด็ด ปลอดภัยสบายใจรีบกลับบ้านไปซะ
 เพื่อใช้สนองตัณหากับราคา (ซ้ำ**)
 มา มาเข้าเรื่องเรื่องทีคิดว่าน่าอาย เรื่องที่หญิงและชายว่าง่าย ๆ ด้วยร่างกาย
 เราจะทำอะไรทำกับใครทำที่ไหน มึงควรละอายใจไม่ว่าจะทำกับชายใด
 สตรีนางใดปล่อยตัวปล่อยกายา พาจิตใจไปอย่างไม่ละอายและไม่ระอา
 ด้านชาทำหน้าที่ไร่เตียงสา หมดปัญญาหมดศรัทธามึงก็ได้แค่มารยา
 มึงก็โศกและมึงก็เศร้า มึงก็แค่ทำตอนมึงเมาไร้สติ
 ลึนคิดไม่กินาที มึงแอบอายุไปเป็นปี พอกันที
 ซีนมึงมั่วต่อไปได้เจอดี HIV มันไม่ใช่เรื่องเล่น
 และ HIV มันจะทำให้เราเห็นว่า มันเป็นโรคร้ายที่เรามีสิทธิ์จะเป็น
 ถ้ามึงไม่ยอมตายก็ใจเย็น (ซ้ำ**)
 มึงหัดเสพสมถูกเอดส์แดกสมน้ำหน้า เพศศึกษาไม่แน่นก็อย่ามาคิดซ่า
 พอเสร็จกิจเตรียมเข้าห้องดับจิต วางชีวิต สวมถุงดับจิต
 มึงชักกระดิก กระดิก มึงรอดยาก สถานการณ์ตกต่ำถึงรอดห้องข้าง
 ตัวมึงก็ไร้ร่มและอนาคตสวมถุงกันตัวหงิก ตามด้วยยาคุมแฟนไม่ท้องมึงก็ไม่ผิด
 แดกนอก ซอกซ้ากะหล่ำปดี เป็นเพราะว่าเพื่อนกูผ่านมาหลายที
 พวกคิดลงดีแม่งท้องปองทั้งปี ยาคุมมีให้แดกเลือกไม่ดีเด็กอัปปริย
 ตบปากแม่ง 3 ที สนุกอยู่ 10 นาทีตั้งท้องกันเป็นปี
 อูแ่ว อูแ่ว มันเรียกพ่อมึงร้องแหย่ แม่มึงก็แหย่ถ้ามึงเหยี่ยพอจะทำแท้ง
 กูก็แย้งตอนแย่งไม่คิด พอท้องโตเสียรู้ว่าผิด...อยู่ที่จิตใจ

เตรียมพร้อมมอบกรรพญางกัฟาดไป เอดส์ไม่แตกท้องไม่โตสบายใจ
มึงก็พันภัยวันนี้ก็รอดไป (ซ้ำ**)

ที่มา: อัลบั้มเพลงใต้ดินคมศร 04

ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์เจาะลึกกับเด็กฮิปฮอปเกี่ยวกับเพลงที่มีเนื้อหาเรื่องเพศ ว่าพวกเขาคิดหรือไม่ถึงเรื่องความเหมาะสมในการนำเสนอ เด็กฮิปฮอปคนหนึ่งได้แสดงความคิดเห็นไว้ดังนี้

ผมว่ามันเป็นเรื่องจริงนะ การพูดถึงผู้หญิง การมีเพศสัมพันธ์ มันเป็นเรื่องจริง ๆ ที่คนไม่กล้าพูด แต่มันเป็นเรื่องจริง ๆ ทุกอย่างเกี่ยวกับตัวเราทั้งหมด หรืออย่างกู มึงไม่มีใคร ไม่เคยพูด ใครที่ไม่เคยพูดนี่ก็สุดยอดจริง ๆ แต่ฮิปฮอปมันแจ้งที่ว่า เราเอาเรื่องพวกนี้หรือคำว่ากูมึงแล้วมาขายได้ (เซต, สัมภาษณ์)

จากความคิดเห็นดังกล่าว แสดงให้เห็นได้ว่าการพูดเรื่องเพศในที่สาธารณะไม่ใช่สิ่งต้องห้ามหรือไม่เหมาะสม เพราะเรื่องเหล่านี้เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิตของคนทุกคน พวกเขาจึงเห็นว่าทำไมสังคมต้องมีการห้ามพูดเรื่องเพศด้วย ทั้งที่เรื่องเพศน่าจะเป็นเรื่องที่ยอมรับได้อย่างเปิดเผย เพราะมันเป็นเรื่องจริง ดังนั้นการพูดเรื่องจริงก็ไม่ใช่ว่าผิด

สำหรับเรื่อง ยาเสพติด “ยาเสพติดเป็นภัยต่อชีวิตเป็นพิษต่อสังคม” เป็นคำขวัญหนึ่งในโฆษณาณรงค์ของรัฐบาลที่ติดปากคนไทยมาเป็นเวลาช้านาน เนื่องในช่วงหลายทศวรรษที่ผ่านมา ยาเสพติดได้เข้ามาแพร่ระบาดในสังคมไทยมากขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มเยาวชน วัยอยากรู้ อยากลอง ซึ่งการที่พวกเขาเหล่านั้นหลงเดินทางผิด นอกจากจะส่งผลเสียต่อตนเอง ครอบครัวแล้ว ยังถือเป็นการลดทอนกำลังของชาติไปอย่างน่าเสียดาย จึงไม่ควรจะเอาตัวเข้าไปเกี่ยวข้องกับไม่ว่ากรณีใด ๆ แต่จากการศึกษาเนื้อหาเพลงของเด็กฮิปฮอป กลุ่มเอ็มซีพบว่า มีเนื้อหาพูดถึงยาเสพติดบ่อยครั้ง ซึ่งจริง ๆ แล้วเด็กกลุ่มนี้ก็ได้รับรู้ว่ายาเสพติดเป็นสิ่งที่ทุกคนไม่ควรเข้าไปข้องเกี่ยว แต่เด็กกลุ่มนี้บางคนกลับทำตัวคุ้นเคยและสร้างความหมายให้ต่างออกไปจากเดิม จากที่ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์เจาะลึกพบว่าเด็กฮิปฮอปส่วนหนึ่งนิยมสูบบุหรี่อย่างมาก โดยไม่คิดว่ากัญชาเป็นสิ่งเสพติดที่มีอันตรายร้ายแรงเลย แต่กลับมองว่าเป็นสิ่งที่ช่วยกระตุ้นจินตนาการได้ดีในการแต่งเพลงและการร้องเพลงแร็ป ซึ่งเด็กฮิปฮอปมีความคิดว่าการสูบบุหรี่ภายในบ้านของตัวเองเป็นสิ่งที่ไม่ผิด เพราะไม่ได้สร้างความเดือดร้อนให้ใคร

เพลง Smoke that SHIT

Smoke that shit	กูสูดสมุนไพรงูไม่เคยรู้ว่าคืออะไร
ก็แค่มันน่าพิศมัย	ก็สูดเข้าไปก็สูดเข้าไปก็สูดเข้าไป
หมดก็เติมใหม่	ถ้ามึงยังไหว
น้องลองใหม่จะ	น่าลองและน่าชิม
ลองดูสักนิดใหม่หละ	น่าลองและน่าลิ้ม
Smoke that shit	กันทั้งวันกันทั้งคืน
Smoke that shit	ตั้งแต่วันนี้ตั้งแต่มะรืน
Smoke that shit	เอาอีกที เอาอีกที
เมา เมา จุดก็ทีก็จุดแล้วเมา	อยากจะเอามาจุดทั้งปี
หาไม่ได้ หายากจับหาย	เอาที่ไหน เอาที่ไหน
อยากจะจุดก็ไม่ได้จุด	อยากจะสูดก็ไม่ได้สูด
เพราะไอ้policeแหม่งเข้ามาห้าม	ไอ้ตำรวจขี่ปราบปราม
Weed in the house	นั่งสูดสมุนไพรงู โย
ต่อกันถึงเช้า 8 โมงเช้า	ไม่เป็นไรที่นี้มันบ้านเรา
กูแหม่งโคตรเมา	Smoke that shit
Everyday วันละ 3 รอบ	Smoke that shit

ที่มา: กลุ่มตัวอย่างที่ทำการสัมภาษณ์

เพลง ซ่อน

ถือบ้องเข้าส้วม	ถือไฟแช็คเข้าส้วม
ควั่นคูลิ่งเต็มส้วม	แต่ออกมาแกทำเป็นสำรวม
เห็นแกรวมกลุ่มกันต่อด้าน	ที่ไหนได้เขี้ยวปีเต็มหลังบ้าน
ต่อด้านบ่าบอเห็นแกรณรงค์	ฉันก็ขำจนตัวงอ
เอาเถอะพ่อ พอ	เอาเป็นว่าฉันขอ

ที่มา: กลุ่มตัวอย่างที่ทำการสัมภาษณ์

จากข้อมูลพบว่า มีบางเพลงที่กล่าวถึงกัญชาโดยเปรียบเทียบเป็นคนรักให้ความสัมพันธ์เหมือนเป็นคนรู้จัก ดังเช่นตัวอย่างเพลงต่อไปนี้

เพลง น้องกัญ

มีเธออยู่คนเดียว เธอชื่อว่าน้องกัญ เจอกันทุกวัน ทุกวัน ทุกวัน
 เจอกันก็มัน ก็มัน ก็มัน ขาดไม่ได้แล้วทำยังไง...อ้าวเสร็จกัน
 เจอกันตอนนี้ ทำให้ฉันต้องนึกถึงวันนั้น วันที่ฉันได้เจอกับเธอ
 เราก็โอบกอดกันมานาน จนฉันได้เจอกับเธอนะ
 เรามาเจอกันที่เกาะ แต่ต้องแอบมาคบกัน
 ไม่อยากให้ใครเขารู้ว่าเราคบกัน โดยเฉพาะพี่เขา ถ้าหากว่าพี่เขารู้ว่าเรานั้นคบเธอ
 เรานั้นแหละจะเด้อเอา ไม่เอา ไม่เอา ถึงว่าผมขี้เมาขี้เมา ก็ไม่เอา ไม่เอา
 เป็นยังไงพอคุณฟังจนจบ ก่อนที่เธอจะคบกับเรา
 เขาก็เอาเธอไปอบไอน้ำ คิดแหละ คิดละซี นึกว่าเป็นไอ้ไหนอะดิ

ที่มา: จูเนียร์

จากเนื้อเพลงที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดเหล่านี้ ทำให้ผู้วิจัยอยากทราบความคิดเห็นที่เด็กฮิปฮอปมีให้กับยาเสพติดหรือในที่นี่คือ กัญชา ว่าคิดอย่างไรบ้าง ซึ่งได้คำตอบดังนี้

ฮิปฮอปส่วนใหญ่ พูดตรง ๆ ว่าดูดี แต่เด็กฮิปฮอปมีคำว่า In the house ไร คือ คำดูดีในบ้าน คำก็ไม่โดนจับและไม่มีการมั่วสุมดูกันข้างนอก สำหรับผมก็คิดว่ามันไม่ผิดนะ ไม่ได้เดือดร้อนใคร ถึงมันจะผิดมันก็ผิดที่ตัวเรานะ มันทำร้ายร่างกายเรา เราไม่ได้ดูดีแล้วพ่นใส่หน้าพ่อแม่ นี่ เราดูดีแล้วรู้ลิมิตตัวเอง เราดูดีเพื่อจะทำอะไร ถ้าเป็นเอ็มซี คือดูดีแล้วมี Feel ไรจะได้ Flow มันเป็นการเปิดวาล์วในสมอง เหมือนผมนะเวลาคิดงานไม่ออก พอดูดีมันก็จะไหลลื่นคิดงานออกเลยนะ (อานาจ, สัมภาษณ์) ส่วนใหญ่นะ...เกือบทุกคนที่ดูดี (หัวเราะกับตัวเอง...ฮึ...ฮึ) ผมก็มีบ้าง แต่มันก็ไม่ใช้ทุกคนอยู่ดี จริง ๆ ผมว่าดูดีปึน (กัญชา) มันก็เป็นสิ่งที่เลวร้ายนะ แต่ถ้าดูดีน้อยจริง ๆ หรือคำดูดีแล้วคำก็อยู่ส่วนคำไม่สร้างความเดือดร้อนให้ใคร ก็ไม่น่ามีปัญหา นะ ถ้าถามว่าคำรู้ไหมว่ามันไม่ดีแล้วคำยังเลือกที่จะสูบเข้าไป มันก็แล้วแต่คำ ก็คำไม่รักตัวเองก็ปล่อยไป คนอื่นจะไปยุ่งกับคำทำไม (ปิ่น, สัมภาษณ์)

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ทำให้เห็นว่า เด็กกลุ่มนี้มีความคิดเห็นเกี่ยวกับยาเสพติดไปในทางที่ผิดและเป็นอันตรายอย่างยิ่ง คือ มีการตอกย้ำความคิดเห็นเหล่านี้ลงไปบนเพลง ซึ่งเป็นสื่อที่เปิดรับได้ง่ายมาก และเพลงเหล่านี้ส่วนใหญ่ก็ฟังและใช้สื่อสารกันในกลุ่มเด็กฮิปฮอปด้วย ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าสังคมหรือผู้ใหญ่ควรได้รับรู้ถึงสิ่งนี้ เพื่อเข้าถึงปัญหาและแก้ปัญหาได้ทัน่วงทีนอกจากนี้ผู้วิจัยเห็นว่าเพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับสิ่งต้องห้ามต่าง ๆ ที่เด็กฮิปฮอปสื่อสารออกมา ยังแสดงให้เห็นการต่อต้านทั้งสังคมและความไม่เกรงกลัวต่อกฎหมายบ้านเมือง รวมทั้งทำให้พวกเขาได้ระบายความตึงเครียดที่เกิดจากภาวะเครียดต่าง ๆ ที่สังคมภายนอกกำหนดไว้

นอกจากเนื้อหาในเพลงฮิปฮอปที่สื่อความหมายในหลากหลายประเด็นแล้ว ยังมีอีกสิ่งหนึ่งที่มักพบได้ในเนื้อเพลงฮิปฮอปนั่นคือ การใช้นามแฝง หรือที่เด็กฮิปฮอปเรียกกันว่า A.K.A (Also know As) เด็กฮิปฮอปเกือบทุกคนจะมีการตั้งนามแฝงหรือ A.K.A กันเอง ข้อมูลจากการสัมภาษณ์พบว่า การตั้ง A.K.A จะมาจากความชอบ ความสนใจในบางสิ่ง หรือความต้องการให้แปลกแตกต่างก็จะนำมาตั้งเป็น A.K.A และส่วนมากจะเป็นการสื่อความหมายถึงตัวเอง จะพบว่าเด็กฮิปฮอปใช้ A.K.A ในการทำกิจกรรมผลงานที่เกี่ยวกับฮิปฮอป ซึ่งส่วนใหญ่จะเห็นได้จากเนื้อเพลงฮิปฮอปที่เด็กฮิปฮอปแต่งขึ้นเอง

การที่เด็กฮิปฮอปมี A.K.A นั้น เป็นอีกสิ่งหนึ่งที่พวกเขาแสดงออกถึงตัวตนของตัวเอง พวกเขาสื่อสารอัตลักษณ์ออกมาผ่านการตั้งนามแฝง เป็นการใช้อำนาจที่มีอยู่ทำการนิยามตนเองเสียใหม่ จากการสัมภาษณ์เจาะลึกกลุ่มเด็กฮิปฮอป ถึงเรื่องการจัดตั้งและการใช้ A.K.A ส่วนมากเด็กฮิปฮอปจะมีความภาคภูมิใจในการใช้นามแฝงเหล่านี้ ดังเช่นบทสัมภาษณ์ข้างล่างนี้

ผมชื่อปีช และผมชอบเทพเจ้าอียิปต์ที่ชื่อ Anubis ที่ลำตัวเป็นคนแต่หัวเป็นสุนัขนะ ท่านเป็นเทพเจ้าแห่งความตายเป็นผู้มารับวิญญาณ คุณมีอำนาจนะพี่ ผมเลยตั้ง A.K.A ว่า Anubeach เอา 2 คำมารวมกัน ส่วนใหญ่ผมจะใส่ลงไปในเพลงแนะนำตัว (Represent) ที่ผมแต่งเอง เช่นกู Anubeach อยู่ที่นี่กับ In time ซึ่ง In time คือเพื่อนผมอีกคนหนึ่งนะพี่ ส่วนมากในกลุ่มก็จะรู้จักกัน แต่ถ้าคนอื่นเค้าก็จะไม่รู้หรอก (ปีช, สัมภาษณ์)

“ผมเป็นพวกบีบอยพวกเดินเบรกแดนซ์อยู่ในกลุ่ม 662 Breakerz CREW (ดับเบิลซิกทูเบรกเกอร์) ผมชอบศิลปะมวยจีนชอบอะไรที่ดูเอเชีย ๆ แล้วผมก็ชื่ออาท จึงตั้ง A.K.A ว่า Asia – art” (อาท, สัมภาษณ์)

“A.K.A ของผมเหรหือ ชื่อ Babarus มาจากกลุ่มคนป่าที่โหด ๆ เกือบ ๆ ที่จริงเค้าเรียกว่า Babarian ผมชอบพวกนี้เค้าทำอะไรก็ได้ก็พวกคนป่าไม่มีกฎหมาย ไม่ต้องอยู่ในระเบียบ มันสะใจดี” (หลอด, สัมภาษณ์)

กิจกรรมกราฟฟิติ คือ กลุ่มวัยรุ่นฮิปฮอปที่ต้องการแสดงออกในความคิดและทัศนคติของพวกเขาที่มีต่อตนเอง ต่อกลุ่มรวมถึงต่อสังคม โดยถ่ายทอดออกมาเป็นงานที่พวกเขาเรียกว่า ศิลปะ โดยใช้อุปกรณ์ คือ สีสเปรย์ และพื้นที่ว่างอาจเป็นกำแพงหรือบริเวณที่มีพื้นผิวเรียบ ซึ่งในการสร้างสรรค์งานจำเป็นต้องมีพื้นฐานทางด้านศิลปะอยู่บ้าง และเข้าใจในเรื่ององค์ประกอบของสี และมีความคิดสร้างสรรค์ ในบางครั้งรูปแบบของงานไม่จำเป็นต้องเป็นรูปภาพเสมอไป บางทีอาจจะเป็นตัวหนังสือหรือไม่กี่ข้อความต่าง ๆ จากการที่ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์เจาะลึกเด็กฮิปฮอปที่ทำกิจกรรมกราฟฟิติทำให้ทราบว่าการทำงานกราฟฟิติของเด็กฮิปฮอปมี 3 แบบหลัก ๆ คือ

1. แทค (Tag) คือ การพ่นลายเซ็นหรือนามแฝงของแต่ละคน อย่างรวดเร็วโดยสเปรย์กระป๋อง
2. พีซ (Piece) คือ การพ่นเป็นรูปภาพ หรือ ข้อความ (หรือเรียกว่างานเป็นชิ้น) ซึ่งการพ่นแบบนี้ผู้พ่นจะพ่นแทคเพื่อแสดงสัญลักษณ์บอกว่าเป็นงานของใครไว้ด้วย
3. บอมบ์ (Bomb) คือ การพ่นแทคหรือการพ่นบับเบิล (Bubble) คือ การพ่นข้อความที่มีลักษณะตัวอักษรกลมมน พ่นทับงานกราฟฟิติของคนอื่นเพื่อทำลายงานเดิม หรือการพ่นในสถานที่ต้องห้าม เช่น การพ่นป้อมตำรวจ การพ่นตู้โทรศัพท์สาธารณะ การพ่นลงบนป้ายบอกทางสาธารณะ เป็นต้น

จากรูปแบบของงานกราฟฟิติทั้ง 3 แบบนี้ มีข้อสังเกตที่น่าสนใจ คือ

- ถ้าเป็นกราฟฟิติแบบแทค มักจะเป็นเนื้อหาที่สื่อความหมายถึงตัวเอง กลุ่มหรือความเป็นแก๊งของเด็กฮิปฮอปเท่านั้น ซึ่งจำเป็นต้องเป็นเด็กฮิปฮอปด้วยกันเท่านั้น จึงจะรู้และเข้าใจว่าเป็นใคร กลุ่มหรือแก๊งค์ไหนที่มาพ่นเอาไว้
- ถ้าเป็นงานกราฟฟิติแบบพีซ จะสามารถสื่อเนื้อหาได้มากกว่าการบอกว่าเป็นใครมาพ่นเอาไว้ คือ เป็นการแสดงความคิดเห็นส่วนตัวออกมาอาจเป็นเรื่องเกี่ยวกับตัวเอง หรือสังคม หรือข้อความบางอย่างที่มีความหมายแล้วแต่ผู้ที่สร้างสรรค์งาน ซึ่งคนทั่วไปก็สามารถเข้าใจได้ด้วย
- ถ้าเป็นงานบอมบ์ คือ เป็นการพ่นเพื่อทำลายงานของคนอื่น งานบอมบ์มีลักษณะคล้ายกับแทค เนื่องจากจะเป็นเฉพาะกลุ่มเด็กฮิปฮอปเท่านั้นที่เข้าใจในชิ้นงาน

“ส่วนมากเด็กใหม่ที่ยังพ่นงานเป็นชิ้นไม่เป็น ก็จะทำแทคกันอย่างเดียวโดยที่ไม่รู้ว่ามึงต้องพ่นให้เป็นก่อนนะ มึงถึงจะฝากชื่อไว้บนกำแพงได้ แต่เนี่ยแมงมั่วกันคิดว่ายิงเยอะยิงดีัง” (บอส, สัมภาษณ์)

งานบับเบิล คือ งานที่พ่นตัวอักษรกลม ๆ แบบดูน่ารัก ไม่โหด พี่ไม่เคยเห็นเธอ มีเยอะนะ แต่ส่วนใหญ่เขาเอาไว้ใช้บอมบ์กันไม่มีใครเอางานบับเบิลมาทำเป็นงานพีซ หรือก ในไทยนะเขาใช้งาน บับเบิล กับ แทค ในการบอมบ์ เพราะมันทำได้เร็ว

เวลาที่เหลือจะได้เอาไว้วางใจ งานกราฟฟิตีที่ครอบคลุมแบบต่อคนต่องาน คือ มีงานพีชเป็นรูปภาพ หรือตัวอักษรก็ได้ แล้วก็มีคาแรคเตอร์ที่เป็นตัวการ์ตูนที่บ่งบอกถึงลักษณะของตัวเอง มีแบบกราว์นที่เชื่อมต่อระหว่างตัวงานพีชกับคาแรคเตอร์ให้เป็นเรื่องราวเดียวกัน เช่น เราพ่นตัวอักษรคำว่า Donald duck แล้วก็พ่นคาแรคเตอร์ตัวเราเป็นรูป Donald duck แบบกราว์นเราคือพื้นหลังเป็น Disney Land แล้วเราก็ใส่แทคก้ากับไว้ นี่แหละคืองานกราฟฟิตีที่สมบูรณ์ของเด็กฮิปฮอป (อำนาจ, สัมภาษณ์)

ประเภทเนื้อหาที่พบในชิ้นงานกราฟฟิตีทั้ง 3 แบบมีดังนี้

- การประกาศอำนาจปัจเจกบุคคลและการประกาศอำนาจกลุ่ม ในการประกาศอำนาจแบบปัจเจกบุคคล เป็นงานที่ผู้ส่งสารมีความพอใจที่จะนำเสนอตัวตนโดยไม่มีอาการอ้างถึงสังคม หรือสิ่งที่ตนสังกัดอยู่ชี้ให้เห็นว่าสถานภาพต่าง ๆ ที่สังคมภายนอกกำหนดมาให้มันไม่มีความสำคัญสำหรับเด็กเท่ากับการแสดงตัวตนที่แท้จริงที่เป็นอยู่ ผู้วิจัยจึงเห็นว่างานกราฟฟิตีที่มีเนื้อหาในประเด็นนี้เป็นการแสดงให้เห็นถึงการสร้างความหมายให้กับตนเอง (Self-construction) เป็นลักษณะการแสดงอำนาจที่จะบ่งบอกอาณาเขต และบางครั้งเป็นการประกาศอำนาจในเชิงท้าทาย เพราะจากการสัมภาษณ์เด็กฮิปฮอปได้คำตอบว่า ต้องการให้ชื่อหรือลายเซ็นของตนมีอยู่เยอะที่สุดเท่าที่จะทำได้ และในหลากหลายสถานที่ด้วย บางครั้งก็มีการพ่นทับงานของคนอื่น เป็นการนำชื่อของตนออกสู่พื้นที่สาธารณะให้ได้มากที่สุด

คือผมมักพ่นแทคในการบอมบ์งานคนอื่นนะคือ มันคล้าย ๆ แบบ...พีเคยเห็นพวกเด็กช่างเค้าพ่นกำแพงบ้างไหมฮะ พวกนั้นเค้าจะพ่นแบบประกาศศักดิ์ดา อย่างพวกเราจะพ่นให้รู้ว่าเอานี้คือเรานะคือชื่อเรามีอยู่ตรงนี้นะ ไปที่ไหนที่ไหนก็คือชื่อเราแสดงตัวตนของเราไม่ใช่การประกาศศักดิ์ดานะ พวกเด็กช่างเค้าพ่นแล้วประกาศศักดิ์ดา ใครเห็นงานพวกเด็กช่างก็จะรู้สึกหมั่นไส้ แต่ของเราคนธรรมดาทั่วไป เห็นก็คงจะไม่รู้เรื่องดูไม่รู้เรื่อง แต่ถ้าเป็นเด็กฮิปฮอปด้วยกันเค้าจะดูรู้เรื่อง ยิ่งเยอะขึ้นเท่าไรทำให้เราเป็นที่รู้จักในวงการเยอะขึ้นเท่านั้น (เบต, สัมภาษณ์)

จากบทสัมภาษณ์ข้างต้น ทำให้เห็นว่างานกราฟฟิตีของเด็กฮิปฮอปนั้นมีความแตกต่างจากงานกราฟฟิตีของกลุ่มอื่น ๆ และยังชี้ให้เห็นแง่มุมความสัมพันธ์ในแง่ลบระหว่างวัฒนธรรมย่อยด้วยกันอีกด้วย (c ตัวเล็ก กับ c ตัวเล็ก) ที่ถูกกล่าวถึงในที่นี้ คือ งานกราฟฟิตีของกลุ่มฮิปฮอปกับงานกราฟฟิตีของกลุ่มเด็กช่าง ซึ่งเห็นได้ว่าเด็กฮิปฮอปพยายามสร้างความถูกต้องกว่า เหมาะสมกว่าดีกว่าให้กับงานกราฟฟิตีของกลุ่มตน

การพ่นแบบบับเบิล ส่วนมากก็พ่นเป็นชื่อตัวเองนะ เอาไว้ใช้ทำลายงานคนอื่นนะที่ที่เรียกว่าบอมบ์นะ ผมว่าบับเบิลมันก็เป็นการประกาศตัวตนและก็ทำหายคนอื่นด้วยนะ แต่ทำหายแบบน่ารัก ๆ ไม่โหดไม่ดุ ใจไม่จั่นโดนตีตาย (ปิ่น, สัมภาษณ์)

ภาพที่ 2

กราฟฟิตีแบบแทค ประกาศอำนาจปัจเจกบุคคล

ที่มา: บนกำแพงของปั๊มน้ำมันร้างแห่งหนึ่งย่านบางเขน

ภาพที่ 3

กราฟฟิตีแบบแทค ประกาศอำนาจปัจเจกบุคคล

ที่มา: บนกำแพงของตึกร้างแห่งหนึ่งย่านสุขุมวิท

ภาพที่ 4

กราฟฟิตีแบบแทค ประกาศอำนาจปัจเจกบุคคล

ที่มา: บนผนังของปั้มน้ำมันร้างย่านบางเขน

เห็นได้ว่าเป็นแทคที่ใช้ชื่อเดียวกันแต่อยู่ในหลายสถานที่ เพราะต้องการให้ชื่อของตนมีอาณาเขตมากที่สุดเท่าที่จะทำได้

ภาพที่ 5

กราฟฟิตีแบบแทค ประกาศอำนาจปัจเจกบุคคล

ที่มา: บนกำแพงของตึกร้างแห่งหนึ่งย่านสุขุมวิท

ภาพที่ 6

งานกราฟฟิตีแบบบับเบิ้ล อีกลักษณะของการประกาศอำนาจปัจเจกบุคคล

ที่มา: บนก้าแพงร้างฝั่งตรงข้ามร้าน บ้านสาโท ย่านสุขุมวิท

ภาพที่ 7

งานกราฟฟิตีแบบบับเบิ้ล

ที่มา: บนก้าแพงร้างแห่งหนึ่งย่านรามอินทรา

ภาพที่ 8
งานกราฟฟิตีแบบบอมป์

ที่มา: บนก้าแพงร้างฝั่งตรงข้ามร้าน บ้านสาโท ย่านสุขุมวิท

งานกราฟฟิตีภาพที่ 6-8 นี้เป็นการพ่นแบบตัวอักษรบับเบิ้ล ซึ่งมีลักษณะตัวกลมมนถือว่าเป็นรูปแบบของงานบอมป์ชนิดหนึ่ง ที่เด็กฮิปฮอปในประเทศไทยนิยมใช้ในการทำลายงานของคนอื่น เพื่อประกาศอำนาจของตน

สำหรับการประกาศอำนาจกลุ่มวัยรุ่นฮิปฮอปก็มีลักษณะเหมือนวัยรุ่นทั่วไปที่ต้องการเพื่อน ต้องการเป็นที่ยอมรับและมักอยู่รวมเป็นกลุ่ม เพียงแต่กลุ่มของพวกเขามีลักษณะเฉพาะตัวแตกต่างไปจากกลุ่มวัยรุ่นอื่น ๆ เช่น การรวมกลุ่มตั้งแก๊งค์ตามสไตล์การแต่งตัวแบบฮิปฮอปโดยเฉพาะ การรวมกลุ่มเฉพาะเด็กที่ทำกิจกรรมฮิปฮอปอย่างเดียวกัน เช่น กลุ่มเด็กกราฟ กลุ่มเด็กบีบอย เป็นต้น โดยพวกเขาจะมีความภูมิใจในกลุ่มของตนเป็นอย่างยิ่ง สิ่งหนึ่งที่ช่วยยืนยันเรื่องนี้ก็คือ มีการประกาศอำนาจกลุ่มผ่านงานกราฟฟิตีนั่นเอง ดังเช่นตัวอย่างข้างล่างนี้เป็นงานกราฟฟิตีที่บอกถึงบุคลิกภาพเด่น ๆ ของตัวผู้ทำ และมีการระบุชื่อแก๊งค์หรือสังกัดรวมอยู่ด้วยแสดงให้เห็นได้ว่า ตัวผู้ทำมีความภูมิใจอย่างมากในการบอกว่าเขาเป็นส่วนหนึ่งของแก๊งค์นี้

การที่เด็กฮิปฮอปรู้สึกให้ความสำคัญกับเรื่องของกลุ่มหรือแก๊งค์ อาจเป็นเพราะสังคมภายนอกมักมองข้ามว่ามีพวกเขาอยู่ในสังคมด้วย หรือเมื่อพวกเขาแสดงตนในสังคมก็ไม่ได้ได้รับการยอมรับ ทำให้เกิดความต้องการที่จะแสดงออกให้เห็นว่า พวกเขาก็เป็นที่ยอมรับของกลุ่มหรือแก๊งค์ พวกเขาก็มีสังกัดมีพื้นที่ที่น่าภาคภูมิใจนี้ให้ยืนอยู่บนสังคมได้เช่นกันไม่ใช่บุคคลที่ใครไม่ต้องการ

ภาพที่ 9

ประกาศอำนาจกลุ่ม Limited Gangsta

ที่มา: จากเด็กฮิปฮอปที่อยู่ในแก๊งค์ Limited Gangsta

ภาพที่ 10

ประกาศอำนาจกลุ่ม GACT

ที่มา: บนกำแพงร้างของร้าน บ้านสาโท ย่านสุขุมวิท

- การแสดงความคิดเห็นกับสถานการณ์ในบ้านเมือง ผู้ใหญ่มักมีความคิดว่า สิ่งที่เด็กวัยรุ่นให้ความสนใจมักเป็นสิ่งที่ไร้สาระไม่มีความสำคัญ เห็นว่าเด็กวัยรุ่นส่วนใหญ่จะสนใจแต่สิ่งที่ให้ความบันเทิงสนุกสนานเท่านั้น แต่เด็กวัยรุ่นฮิปฮอปกลับไม่ได้คิดเช่นนั้น พวกเขามีการติดตามข่าวสารบ้านเมือง เพราะพวกเขาก็เป็นส่วนหนึ่งของสังคมเช่นกัน เด็กกลุ่มนี้จึงแสดงความคิดเห็นที่มีกับสถานการณ์บ้านเมืองผ่านชิ้นงานกราฟฟิติ ดังนี้

ภาพที่ 11

นักการเมืองสาดสีใส่ประเทศไทย

ที่มา: บนก้าแพงร้างแห่งหนึ่งย่านรามคำแหง

- เนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ เป็นที่ทราบดีว่าเพศเป็นเรื่องต้องห้ามในสังคมไทย ห้ามนำไปพูดในที่สาธารณะ เรื่องเพศถือได้ว่าเป็นความลับส่วนบุคคล แต่สำหรับงานกราฟฟิติของเด็กฮิปฮอปนั้นกลับสวนทางกับความคิดของวัฒนธรรมกระแสหลัก คือ พวกเขาจะเปิดเผยเรื่องเพศได้เต็มที่และตรงไปตรงมา ซึ่งส่วนมากงานกราฟฟิติที่นำเสนอเนื้อหาเรื่องเพศมักจะทำการพ่นเป็นรูปภาพมากกว่าการใช้ข้อความ และจากการสัมภาษณ์พบว่าเด็กฮิปฮอปที่ทำงานกราฟฟิติในเรื่องนี้มักจะทำเป็นรูปผู้หญิง ที่มีลักษณะเปลือย หรือ เป็นรูปของการมีเพศสัมพันธ์ ดังนี้

ภาพที่ 12

กราฟฟิตีเรื่องเพศกรรมีเพศสัมพันธ์

ที่มา: บนก้าแพงร้างของร้าน บ้านสาโท ย่านสุขุมวิท

ภาพที่ 13

กราฟฟิตีเรื่องเพศภาพหญิงเปลือย

ที่มา: บนก้าแพงร้างของร้าน บ้านสาโท ย่านสุขุมวิท

- เนื้อหาเกี่ยวกับความเป็นไทย เด็กวัยรุ่นฮิปฮอปเป็นเด็กไทยที่รับวัฒนธรรมจากต่างประเทศ โดยผู้ใหญ่และสังคมมักมองว่าพวกเขาเป็นกลุ่มวัยรุ่นที่ลืมความเป็นไทย ไม่นุรักษ์วัฒนธรรมไทย จากการสัมภาษณ์เจาะลึกพบว่า เด็กฮิปฮอปบางคนคิดว่า ถึงพวกเขาจะรับวัฒนธรรมเมืองนอกมาอย่างดีก็จริงแต่พวกเขาก็เป็นคนไทย เป็นเด็กฮิปฮอปในแบบไทย พวกเขาจึงนำความเป็นไทยมาสร้างเป็นงานกราฟฟิตี เช่น การนำลวดลายไทยมาผสมผสานกับงานกราฟฟิตี ลักษณะเช่นนี้ยังแสดงให้เห็นถึงกลยุทธ์กระบวนการตัดปะ (Cut-and-Mix Process) ของเด็กฮิปฮอป คือการนำบางสิ่งจากวัฒนธรรมกระแสหลักมาประกอบสร้างความหมายใหม่ในแบบฮิปฮอป เป็นลักษณะการแสดงอำนาจของเด็กฮิปฮอปในการต่อรองที่แยบยลกว่า เหมือนเป็นการแสดงให้เห็นว่าทั้งวัฒนธรรมฮิปฮอปและวัฒนธรรมไทย 2 สิ่งนี้สามารถอยู่ร่วมกันได้

ภาพที่ 14

กราฟฟิตีแสดงความเป็นไทย

ที่มา: บณก้าแพ่งร้างของร้าน บ้านสาโท ย่านสุขุมวิท

ภาพที่ 15
กราฟฟิตีแสดงความเป็นไทย

ที่มา: บนกำแพงร้างของร้าน บ้านสาโท ย่านสุขุมวิท

ภาพที่ 16
กราฟฟิตีแสดงความเป็นไทย

ที่มา: www.siamhiphop.com

- เนื้อหาเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์ งานในลักษณะนี้เป็นการแสดงออกทางด้านความคิดสร้างสรรค์ในการใช้สี การออกแบบตัวอักษร เทคนิคต่าง ๆ ที่ใช้ในการพ่น เด็กอิพซอพที่พ่นในลักษณะนี้ ส่วนมากจะพ่นเป็นตัวอักษร ข้อความ อาจเป็นชื่อของตนเอง หรือข้อความใดก็ได้ ซึ่งตัวผู้พ่นอาจชอบความหมายของข้อความนั้นเป็นการส่วนตัว หรือไม่ตั้งใจในการสื่อความหมายของข้อความแต่ลักษณะของตัวอักษรที่มารวมกันนั้นดูสวยงามก็ได้ การพ่นแบบความคิดสร้างสรรค์นี้เป็นการแสดงให้เห็นสไตล์การพ่นที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง จากที่ผู้วิจัยได้พบเห็นงานในลักษณะนี้ ส่วนใหญ่เป็นข้อความที่ดูไม่เข้าใจว่าผู้พ่นจะพ่นเป็นคำอะไร ซึ่งสามารถตีความได้ว่าการพ่นในลักษณะนี้ของเด็กอิพซอพ เป็นการหลีกเลี่ยงรูปแบบการนำเสนอสารในแบบวัฒนธรรมกระแสหลักที่ทำการสื่อสารด้วยการใช้ภาษาพูดหรือเขียนที่ชัดเจน และมักต้องทำให้เกิดความเข้าใจได้โดยง่ายระหว่างผู้ส่งกับผู้รับสาร ซึ่งเห็นได้ว่างานกราฟฟิตีแบบความคิดสร้างสรรค์นี้ไม่ได้คำนึงถึงรูปแบบการสื่อสารดังกล่าว ดังตัวอย่างเหล่านี้

ภาพที่ 17

กราฟฟิตีแบบสร้างสรรค์

ที่มา: บนก้าแพงร้างของร้าน บ้านสาโท ย่านสุขุมวิท

ภาพที่ 18
กราฟฟิตีแบบสร้างสรรค์

ที่มา: บนกำแพงร้างของร้าน บ้านสาโท ย่านสุขุมวิท

ภาพที่ 19
กราฟฟิตีแบบสร้างสรรค์

ที่มา: บนกำแพงร้างของร้าน บ้านสาโท ย่านสุขุมวิท

ภาพที่ 20
กราฟฟิตีแบบสร้างสรรค์

ที่มา: บนกำแพงร้างของร้าน บ้านสาโท ย่านสุขุมวิท

ภาพที่ 21
กราฟฟิตีแบบสร้างสรรค์

ที่มา: ผนังของปั๊มน้ำมันร้าง ย่านบางเขน

กิจกรรมดีใจ คือ กลุ่มเด็กฮิปฮอปที่ชอบการฟังเพลงฮิปฮอป และนำแผ่นเสียงมาเปิด โดยอาศัยเทคนิคต่าง ๆ ที่ใช้กันเฉพาะกลุ่มฮิปฮอป เช่น การสแครทแผ่น หรือการฉีกแผ่นเสียงให้เกิดเป็นเสียงที่มีลักษณะแตกต่างไปจากเดิม การมิกซ์เพลงคือ การนำเพลง 2 เพลง มาผสมผสานกัน ซึ่งลักษณะของเทคนิคและเสียงเหล่านี้ค่อนข้างเป็นนามธรรมที่เข้าใจได้ยากและไม่สามารถอธิบายให้เห็นภาพได้ ในการศึกษาถึงเนื้อหาสาระในการทำกิจกรรมดีใจนี้ ผู้วิจัยจึงเลือกศึกษาการพูดคุยในเรื่องราวต่าง ๆ เช่น การหาสไตล์ในการเป็นดีใจของตัวเอง การสอนเกี่ยวกับเทคนิคในการเปิดแผ่นเสียง สถานที่ที่มีการขายอุปกรณ์ หรือรายละเอียดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในการทำกิจกรรมนี้ ซึ่งถือได้ว่าเป็นการส่งเสริมต้นทุนความรู้ในการทำกิจกรรมดีใจของเด็กฮิปฮอป ส่วนใหญ่เด็กฮิปฮอปที่ทำกิจกรรมดีใจมักถ่ายทอดบอกเล่าให้กันและกันฟังภายในกลุ่มเด็กฮิปฮอป

จากการสัมภาษณ์เจาะลึกพบว่า เด็กฮิปฮอปที่ทำกิจกรรมดีใจมักพูดคุยถึงเนื้อหา ดังนี้

- เนื้อหาเกี่ยวกับเพลง เด็กฮิปฮอปที่ทำกิจกรรมดีใจจะเป็นผู้ที่ฟังเพลงฮิปฮอปมากและฟังเป็นระยะเวลาอันยาวนานแล้ว จึงสามารถแยกแยะแนวเพลงได้เป็นอย่างดี ซึ่งส่วนมากในการคัดเลือกเพลงที่จะนำมาเปิดมักจะไม่ใช้เพลงที่ได้รับความนิยมกันทั่วไป แต่จะเป็นเพลงแนวฮิปฮอป ซึ่งพบว่าบ่อยครั้งที่เด็กฮิปฮอปในชั้น Wanna be ไม่เคยได้ยินได้ฟังมาก่อน จึงมักมีการพูดคุย ถามไถ่ในเรื่องเพลงบ่อยครั้ง และสาเหตุที่ซักถามก็เป็นเพราะเขาสนใจในการเป็นดีใจด้วย

- เนื้อหาเกี่ยวกับเทคนิคและอุปกรณ์ ส่วนมากเด็กฮิปฮอปที่อยากเป็นดีใจเท่านั้น จึงจะมีการพูดคุยกันถึงรายละเอียดเทคนิคต่าง ๆ และอุปกรณ์ เห็นได้ว่ากิจกรรมดีใจค่อนข้างมีความเฉพาะกลุ่มมากเป็นลักษณะที่แตกต่างไปจากกิจกรรมเอ็มซีและกราฟฟิตีอย่างเห็นได้ชัด เพราะทั้งกราฟฟิตีและเพลงของเอ็มซีมีลักษณะเป็นรูปธรรมที่ชัดเจนกว่า เนื้อหาที่เกี่ยวกับเทคนิคและอุปกรณ์เป็นลักษณะแนะนำกันภายในกลุ่ม ดังเช่นข้อมูลจากการสัมภาษณ์ดังนี้

“คือผมก็จะบอกพวกรุ่นน้องนะว่า การเป็นดีใจไม่ใช่สักแต่จะฉีกแผ่น เพราะผมรู้ว่าส่วนมากพวกเด็กใหม่อยากเท่หึงมา สแครท ๆ แต่ไม่ใช่คือว่าไม่ใช่ใช้มือแค่นี้ (ทำท่าฉีก) มันมีตัวเพดเดอร์ คือไงผมว่ามันเป็นศาสตร์ที่ยาก มันเป็นเทคนิคที่บอกกันได้แต่ต้องฝึกด้วยตัวเองบ่อย ๆ” (เบิร์ต, สัมภาษณ์)

“เทคนิคเกี่ยวกับดีใจส่วนใหญ่มันจะรู้กันเฉพาะที่เป็นดีใจไป บ้างที่ผมเล่นพลาตซึ่งคนทั่วไปหรือแม้กระทั่งฮิปฮอปด้วยกันก็ฟังไม่รู้เรื่องว่าผมมิด คือต้องเป็นดีใจด้วยกันนะ นอกนั้นผมว่าเขาก็ฟังว่าเปิดเพลงแล้วมันใหม่ สนุกใหม่แค่นี้แหละ” (เอก, สัมภาษณ์)

ภาพที่ 22
กิจกรรมดีใจ

ข้อมูลทั้งหมดนี้คือ เนื้อหาสารแบบวจนภาษาที่ผู้วิจัยสกัดออกมาจากข้อมูลในการสัมภาษณ์เจาะลึกกับกลุ่มวัยรุ่นฮิปฮอปในสังคมไทย

สารแบบวจนภาษา

ในกระบวนการสื่อสารภายในกลุ่มวัยรุ่นฮิปฮอป ส่วนใหญ่พบว่า เป็นการสื่อความหมายจากวัตถุ ซึ่งอาจเป็นเสื้อผ้า ของใช้ เครื่องประดับ เป็นต้น สำหรับบางกลุ่ม คือ กลุ่มเด็กฮิปฮอปที่ทำกิจกรรมการเต้นบ๊อบอยจะเป็นการสื่อความหมายจากภาษากายหรือที่เรียกว่า “Kinesic” คือ แสดงออกในท่าทางการเต้น กิริยาอาการ ในส่วนนี้ผู้วิจัยจะนำเสนอข้อมูลโดยแบ่งเป็น การสื่อสารความหมายผ่านการแต่งกาย-เครื่องประดับ-ทรงผม การสื่อสารความหมายผ่านรอยสัก และการสื่อสารความหมายผ่านการทำกิจกรรมบ๊อบอย ตามลำดับดังนี้

- การแต่งกาย-เครื่องประดับ-ทรงผม การศึกษาการแต่งกาย เครื่องประดับ รวมถึงทรงผมของเด็กฮิปฮอป เห็นได้ว่าสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่เด็กฮิปฮอปใช้ในการสร้างความแตกต่างจากคนอื่นให้มีความชัดเจนขึ้น นอกเหนือจากการฟังเพลง การทำกิจกรรมเกี่ยวกับฮิปฮอป เพราะเสื้อผ้า การแต่งกายเป็นสิ่งที่ติดตัวไปในทุกที่กับผู้สวมใส่ จึงเป็นเหมือนการประกาศตัวเองต่อคนที่เราอยากพบ อยากคบหา และอีกทางหนึ่งการแต่งตัวก็เพื่อปกป้องตัวเองจากคนบางประเภทที่เราไม่ชอบ ดังนั้น การแต่งตัวฮิปฮอปเป็นเสมือนการประกาศตัวและการแสดงตัวว่าตนเองเป็นเด็กฮิปฮอปให้คนทั่วไปได้รับรู้ การแต่งกายแบบฮิปฮอปยังแสดงให้เห็นกลวิธีการสื่อสารในรูปแบบกระบวนการ

ตัดปะ (cut-and-mix process) ของเด็กฮิปฮอปอีกด้วย เนื่องจากการแต่งกายของเด็กฮิปฮอปได้ผสมผสานสิ่งของบางอย่างจากวัฒนธรรมกระแสหลัก แล้วนำมาสร้างความสัมพันธ์ใหม่ในแบบวัฒนธรรมย่อยฮิปฮอป เช่น การสวมเสื้อตัวใหญ่ใส่กางเกงหลุดสะโพกในวัฒนธรรมกระแสหลักนั้น ไม่ได้มีความหมายอะไรนอกเหนือไปจากการใส่เสื้อผ้าที่มีขนาดไม่เหมาะสมกับรูปร่าง แต่ในวัฒนธรรมย่อยฮิปฮอปนั้นได้ให้ความหมายและสร้างความสัมพันธ์ใหม่ของการใส่เสื้อตัวใหญ่เอาไว้ว่าการแต่งกายในรูปแบบนี้ถือได้ว่าเป็นการแต่งกายแบบฮิปฮอปที่แท้จริง

ผู้วิจัยได้สังเกตและสัมภาษณ์เจาะลึกในรายละเอียดเกี่ยวกับการแต่งตัวแบบฮิปฮอป ทำให้ทราบว่า แฟชั่นการแต่งตัวแบบฮิปฮอปมีการแบ่งย่อยเป็นสไตล์เจาะจงลงไปอีกตามแบบอย่างจากประเทศสหรัฐอเมริกา เช่น สวมฮิปฮอปที่อเมริกามีการแบ่งเป็น West Coast Style, East Coast Style, New Yorker Style เป็นต้น แต่สำหรับเด็กฮิปฮอปในสังคมไทย พบว่ามีการแต่งกายฮิปฮอปของเด็กวัยรุ่นชายแบ่งได้เป็น 4 สไตล์หลัก ๆ คือ

1. นิวยอร์กเกอร์ สไตล์ การแต่งกายมีลักษณะ สวมใส่เสื้อตัวใหญ่ กางเกงขาสั้นปิดเข่าหรือกางเกงขายาว สวมรองเท้ากีฬาที่นิยมจะเป็นยี่ห้อไนกี้ ห้อยสร้อย ใส่ต่างหูเพชร เน้นใส่เครื่องประดับที่เป็นเพชรแวววาว ใส่หมวกยี่ห้อ NEWERA และมักสวมหมวกแบบเอียง ๆ ไม่นิยมสวมหมวกตรง ๆ สำหรับทรงผมแล้วแต่ความชอบส่วนตัว

2. เรกเก้ สไตล์ การแต่งกายตามสไตล์นี้มีจุดเด่นที่การเน้นสีเขี้ยว เหลือง แดง จะสวมใส่เสื้อยืดที่มีสีเขี้ยว เหลือง แดง กับกางเกงผ้าหรือกางเกงยีนส์ เน้นเครื่องประดับที่มีสีเขี้ยว เหลือง แดง อาจเป็น หมวก สายรัดข้อมือ เป็นต้นสำหรับทรงผมนิยมทรงเด็ตรอค

3. เม็กซิกัน สไตล์ หรือ LA สไตล์ การแต่งกายจะสวมใส่เสื้อและกางเกงตัวใหญ่ยี่ห้อ DIKKY สวมรองเท้ายี่ห้อ CONVERSE และใส่ถุงเท้ายาว หรืออาจเป็นเสื้อไม่มีลายสีขาวหรือสีดำกับกางเกงยี่ห้อ DIKKY แล้วห้อยผ้าเช็ดหน้าไว้ที่กระเป๋าช้างของกางเกง มีลักษณะเรียบง่ายกว่าไม่เน้นเครื่องประดับเท่านิวยอร์กเกอร์ สไตล์ สำหรับทรงผมนิยมทรงสกินเฮด

4. สตรีทแวร์ สไตล์ การแต่งกายจะสวมใส่เสื้อผ้าที่ไม่ใช่ยี่ห้อโดยเฉพาะของฮิปฮอป เป็นการพัฒนามาจากเด็กฮิปฮอปในประเทศญี่ปุ่น เสื้อและกางเกงจะไม่ใหญ่มากเหมือนฮิปฮอปสไตล์อื่น ๆ ในประเทศไทยมีเด็กฮิปฮอปที่แต่งสไตล์นี้น้อยมาก เสื้อผ้าจึงมีราคาแพงเพราะยังไม่เป็นที่ต้องการของตลาดจึงมีการนำเข้าเสื้อผ้าสไตล์นี้มาน้อย สำหรับทรงผมแล้วแต่ความชอบส่วนตัว

สำหรับการแต่งกายของเด็กฮิปฮอปผู้หญิงไม่มีสไตล์ที่แน่นอน แต่จะเน้นการใส่เสื้อผ้าที่มีสีสันสดใส ใส่กระโปรงสั้น ๆ สวมหมวก และเครื่องประดับที่มีเพชรแวววาว เป็นต้น องค์ประกอบทุกอย่างของการแต่งกายแบบฮิปฮอป ล้วนแต่เป็นการสื่อความหมายที่บุคคลในวัฒนธรรมเดียวกันเท่านั้นจะเข้าใจสารต่าง ๆ เหล่านี้ได้ โดยมากแล้วไม่มีความหมายนอกเหนือจากเรื่องสไตล์ของ

ฮิปฮอป อาจมีบ้างที่บอกความเป็นแก๊งเดียวกัน เช่น Limited gangster จากการสัมภาษณ์เด็กฮิปฮอปที่อยู่ในแก๊งค์ ทำให้ทราบว่าทุกคนที่อยู่ในแก๊งค์นี้ต้องแต่งตัวสไตล์ เม็กซิกันทุกคน เป็นต้น

ตัวอย่างการแต่งกายของเด็กฮิปฮอปในสังคมไทย

ภาพที่ 23

การแต่งกายแบบ นินยอร์คเกอร์สไตล์

สำนักหอสมุด

ภาพที่ 24

การแต่งกายแบบ นิวยอร์กเกอร์สไตล์

ภาพที่ 25

การแต่งกายแบบ นิวยอร์กเกอร์สไตล์

ภาพที่ 26

การแต่งกายแบบ นินยอร์เกอร์สไตล์

ภาพที่ 27

การแต่งกายแบบ เรกเก้สสไตล์

ภาพที่ 28
การแต่งกายแบบ เม็กซิกันสไตล์

ภาพที่ 29
การแต่งกายแบบ เม็กซิกันสไตล์

ภาพที่ 30
การแต่งกายแบบ เม็กซิกันสไตล์

ภาพที่ 31
การแต่งกายแบบ สตรีทแวร์สไตล์

ภาพที่ 32
การแต่งกายแบบ สตรีทแวร์สไตล์

ภาพที่ 33
การแต่งกายของเด็กฮิปฮอปผู้หญิง

ภาพที่ 34
การแต่งกายของเด็กฮิปฮอปผู้หญิง

- การสื่อสารความหมายผ่านรอยสัก รอยสักตามศัพท์ภาษาอังกฤษ เรียกว่า tattoo หมายถึง “การตี หรือการเคาะ” ซึ่งเกิดจากการสักด้วย เครื่องสักด้วย เครื่องสักหรืออาจใช้เข็มซึ่งมี ด้ายร้อยเคลือบสีอยู่ แทะผ่านตามตำแหน่งที่ต้องการสักลงไปที่ผิวหนัง

สำหรับสังคมไทย การสักมีมานานแล้ว โดยความหมายของการสักตามพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 คือ การเอาเหล็กแหลมแทงลงด้วยวิธีการหรือเพื่อประโยชน์ ต่าง ๆ กัน ใช้เหล็กแหลมจุ่มหมึก หรือน้ำมันแทงที่ผิวหนังให้เป็นอักขระเครื่องหมายหรือลวดลาย การสักลวดลายบนผิวหนังอาจเรียกอีกอย่างว่า “สักยันต์” ซึ่งการสักยันต์ถือเป็นวัฒนธรรมของคนไทย ที่มีมาช้านาน

ในกลุ่มเด็กฮิปฮอปก็มีการนิยมสักตามส่วนต่าง ๆ ของร่างกายเช่นกัน แม้ว่าการแต่ง กายสไตล์ฮิปฮอป เป็นหนทางในการค้นหาและสร้างตัวตนวิธีหนึ่ง แต่เด็กฮิปฮอปก็มีการทดลอง ค้นหา และสร้างอัตลักษณ์ของตนเองและของกลุ่มที่มากกว่าการแต่งกาย ด้วยการสักฝังติดไว้กับ ร่างกาย

จากแนวคิดเรื่องวัฒนธรรมย่อยเกี่ยวกับหัวข้อกลวิธีการสื่อสารของวัยรุ่น ที่เรียกว่า กระบวนการตัดปะ (cut and mix process) คือ ในการประกอบสร้างความหมายใหม่ขึ้นมา

วัยรุ่นจะใช้กลยุทธ์การผสมผสานองค์ประกอบของวัฒนธรรมเดิม ๆ แต่นำมาสร้างความสัมพันธ์แบบใหม่ขึ้นมาที่นำไปสู่การสร้างความหมายเฉพาะของกลุ่มตัวเอง ดังเช่น การนำวัฒนธรรมการสักที่มีความหมายในเรื่องความเชื่อหรือความคงกระพันชาตรี และเป็นวัฒนธรรมของกระแสหลัก แต่กลุ่มเด็กฮิปฮอปนำการสักมาประกอบสร้างความหมายใหม่ โดยหมายถึงความเป็นรุ่นพี่ ความเป็นแก๊งค์ ความใจกล้า ถือได้ว่าเป็นการปฏิเสธความหมายเดิมของการสักตามวัฒนธรรมกระแสหลักอย่างชัดเจน

“ฮิปฮอปต้องสัก ส่วนใหญ่ชอบสัก มั่นดูเป็นแก๊งค์ มั่นดู Ghetto แล้วแต่คนนะมันก็เป็นสไตล์เหมือนกัน บางคนสักแล้วก็ไม่ได้ บางคนสักก็ดูดี อย่างผมผมว่ามันก็ดีนะ” (อาท, สัมภาษณ์)

“อย่างเด็กเพิ่งเกิดพวก Wanna be เนี่ยพอก้าวขึ้นเป็นรุ่นพี่ก็จะค่อย ๆ มีรอยสัก ถ้าไม่รู้จักกันเห็นรอยสักก็ยกมือไหว้ไว้ก่อนได้เลย เพราะน่าจะเป็นรุ่นพี่ซัวร์” (หลอด, สัมภาษณ์)

ภาพที่ 35

รอยสักของเด็กฮิปฮอป

ภาพที่ 36
รอยสักของเด็กฮิปฮอป

- การสื่อความหมายผ่านกิจกรรมการเต้นบ๊อย คือ กลุ่มเด็กฮิปฮอปที่เต้นเบรกแดนซ์ กิจกรรมบ๊อย เป็นการสื่อสารความหมายผ่านท่าทางการเต้นในแบบต่าง ๆ ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์เจาะลึกเด็กฮิปฮอปที่ทำกิจกรรมนี้ พบว่าการเต้นบ๊อยของเด็กฮิปฮอปคือ การออกกำลังกายในรูปแบบของวัฒนธรรมฮิปฮอป ท่าในการเต้นส่วนใหญ่มีความหมายในเชิงการทำท่ายตัวเองและบางครั้งเป็นการทำท่ายูที่ร่วมเต้นหรือยูที่ร่วมแข่งขันด้วย เพราะท่าทางการเต้นบ๊อยมักเป็นท่าที่ฝืนธรรมชาติของร่างกาย เช่น การใช้แขนข้างเดียวรับน้ำหนักของร่างกายทั้งหมด การใช้ศีรษะหรือแผ่นหลังในการหมุนตัว หรือการเต้นเพื่อแสดงความลื่นไหลของข้อต่อส่วนต่าง ๆ ของร่างกายราวกับว่าผู้เต้นไม่มีกระดูก เป็นต้น ดังนั้นการเต้นบ๊อยจึงจำเป็นต้องผ่านการฝึกฝนอย่างมาก การเต้นบ๊อยเป็นอีกสิ่งหนึ่งที่เด็กฮิปฮอปกลุ่มนี้ใช้สร้างคุณค่าให้กับตนเองเพราะการเต้นแบบนี้ไม่ใช่สิ่งที่ทุกคนจะทำได้ เป็นเหมือนการแสดงความเก่งกาจ ความสามารถที่นอกเหนือไปจากการเรียนหนังสือของเด็กวัยรุ่นทั่วไป

มันไม่มีความหมายในทำนอง เต้นก็เพื่อออกกำลังกาย ทุกส่วนเลยนะ เบรกแดนซ์ ออกกำลังกายทุกส่วนเลยนะ อย่างท่าง่ายสุดเนี่ยขึ้นต่ำต้อง 3 เดือนนะในการฝึกถึงจะได้ ถ้าเมื่อก่อนต้อง 6 เดือน คือมันไม่รู้เหนื่อยไหม เหนื่อยคือ มุมองศาในการขึ้นท่ามันมีเปิดสอนเรียนกันนะ แต่พูดจริง ๆ นะไปเรียนตามคอร์สแบบนั้นเรียนตามข้างถนนจะเก่งกว่า (ก๊อง, สัมภาษณ์)

ภาพที่ 37
กิจกรรมการเต้น B-boys

ภาพที่ 38
กิจกรรมการเต้น B-boys

ภาพที่ 39
กิจกรรมการเต้น B-boys

ช่องทาง = สื่อที่เด็กฮิปฮอปใช้ในการสื่อสาร

ช่องทางการสื่อสารในกระบวนการสื่อสารภายในกลุ่มของเด็กวัยรุ่นฮิปฮอป ผู้วิจัยได้แบ่งเป็น 2 ช่องทาง คือ สื่อบุคคล / และสื่อกิจกรรมทั้ง 4 ประเภทได้แก่ กิจกรรมเอ็มซี กิจกรรมดีเจ กิจกรรมกราฟฟิติ และกิจกรรมบีบอย อย่างไรก็ตามการสื่อสารภายในกลุ่มของเด็กฮิปฮอป พวกเขาได้ใช้ช่องทางอื่น ๆ อีก เช่น การโทรศัพท์ การส่งข้อความผ่านทางโทรศัพท์มือถือ เป็นต้น แต่เนื่องจากผู้วิจัยเห็นว่าสื่อบุคคล และสื่อกิจกรรมทั้ง 4 ประเภทเป็นช่องทางในการสื่อสารที่แสดงให้เห็นถึงความคิด ความหมาย การแสดงอัตลักษณ์เฉพาะกลุ่มที่ชัดเจนกว่าจึงเลือกศึกษาช่องทางดังกล่าว

ช่องทางในการสื่อสารของเด็กฮิปฮอปทั้ง 2 ช่องทางที่ผู้วิจัยทำการศึกษานั้น ถึงแม้ไม่มีประสิทธิภาพหรืออำนาจเทียบเท่าสื่อมวลชน แต่ทั้งสื่อบุคคลและสื่อกิจกรรมก็แสดงให้เห็นว่าเป็นพื้นที่การสื่อสารที่เด็กฮิปฮอปมีอำนาจได้อย่างเต็มที่ โดยปราศจากกฎระเบียบต่าง ๆ ของวัฒนธรรมกระแสหลักในสังคมมาควบคุมได้ ซึ่งผู้วิจัยได้อธิบายในแต่ละช่องทางการสื่อสาร ดังนี้

สื่อบุคคล

สื่อบุคคลในกระบวนการสื่อสารภายในกลุ่มของเด็กอีพฮอป คือ กลุ่มคนที่เรียกตัวเองว่าอีพฮอปทุกคนที่กระจายอยู่ในสังคมไทย เนื่องด้วยพวกเขาเหล่านี้ล้วนมีบทบาทในการเผยแพร่วัฒนธรรมย่อยอีพฮอป ไม่ว่าจะเป็นการแต่งกายด้วยเสื้อผ้าแบบอีพฮอป การทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมย่อยอีพฮอป เมื่อกลุ่มคนที่เป็นอีพฮอปได้พูดคุยทำการสื่อสารกัน ซึ่งถือว่าเป็นการสื่อสารในรูปแบบเผชิญหน้า (Face-to-Face Communication) ทำให้ผู้ส่งสารและผู้รับสารสามารถรับรู้อารมณ์ ความรู้สึกของกันและกันได้ ส่งผลให้การสื่อสารผ่านสื่อบุคคลเกิดความน่าเชื่อถือ และด้วยคุณลักษณะของสื่อบุคคลที่มีลักษณะเป็นสื่อที่เคลื่อนไหวได้ ทำให้การสื่อสารผ่านช่องทางนี้สามารถกระจายข่าวสารได้รวดเร็วและเป็นวงกว้าง จึงถือได้ว่าสื่อบุคคลเป็นทั้งการสื่อสารแบบเผชิญหน้า (Face-to-Face Communication) และการสื่อสารแบบสาธารณะ (Public Communication) ด้วย

เนื่องด้วยเทคโนโลยีในปัจจุบันที่การติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลทำได้โดยง่ายผ่านโทรศัพท์มือถือ จึงกล่าวได้ว่า สื่อบุคคลเป็นช่องทางที่มีประสิทธิภาพสำหรับการสื่อสารภายในกลุ่มของเด็กอีพฮอป นอกจากนี้สื่อบุคคลยังทำให้เกิดความมั่นคงและความเชื่อมั่นในการมีตัวตนของกลุ่มวัยรุ่นอีพฮอปในสังคมไทยได้อีกด้วย

ช่องทางการสื่อสารผ่านกิจกรรมทั้ง 4 ประเภท

สื่อกิจกรรมเอ็มซี เป็นช่องทางการสื่อสารผ่านเพลง ซึ่งเพลงแนวอีพฮอปเป็นเพลงที่มีลักษณะเนื้อร้องแบบคำคล้องจอง ในแต่ละประโยคของเนื้อเพลงเรียกว่า 1 บาร์ ซึ่ง 1 บาร์จะมีคำร้องประมาณ 12-15 คำ และเมื่อรวมทั้งเพลงจะมีประมาณ 24 บาร์ มีการเชื่อมคำสัมผัสในแต่ละบาร์จนครบทั้งเพลง เช่น ไชลี ก็ผมไม่หล่อ มันไม่รวย ไชลีก็คุณมันสวยนี่ครับ ก็ช้อกสิหน้าตามผมไม่ตีผมอัปลักษณ์ เป็นต้น สำหรับลักษณะการร้องเพลงแนวอีพฮอปจะเรียกว่า “การแร็ป” (Rap) การแร็ปมีลักษณะเหมือนการพูดเร็ว ๆ แต่ต้องลงจังหวะของเพลง แต่ถ้าเป็นการแข่งขันจะให้ร้องแบบ “ด้นสด” คือการคิดเนื้อร้องในขณะนั้นทันที โดยส่วนมากเพลงที่เด็กอีพฮอปในสังคมไทยทำกันเองมักใช้ภาษาที่ไม่สุภาพ สื่อความหมายอย่างตรงไปตรงมา

การสร้างงานเพลงของกลุ่มเด็กอีพฮอป ส่วนมากมักทำกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ประมาณ 3-4 คน ซึ่งจะรวมตัวกันทำที่บ้านของคนใดคนหนึ่งในกลุ่ม แต่ถ้าต้องการทำเพลงเพื่อวางขาย ก็จะไปเช่าห้องอัดเสียงเพื่อให้คุณภาพของเสียงเพลงเหมาะสมในการวางขาย ในปัจจุบันทำเป็นลักษณะ

ของ แผ่น CD ไม่เน้นการทำหน้าปกมากมายนักเนื่องจากต้นทุนจะสูงขึ้น จากการสัมภาษณ์เด็กฮิปฮอปที่ทำเพลงขายมักจะทำประมาณ 50 – 100 แผ่น เพลงที่พวกเขาทำขายเรียกว่า “เพลงใต้ดิน” กล่าวคือ เป็นเพลงที่ไม่ได้รับการสนับสนุนจากบริษัทหรือค่ายเพลง ไม่มีสิทธิ์ในการนำออกมาเผยแพร่ในที่สาธารณะ หรือสื่อมวลชน ส่วนหนึ่งเป็นเพราะเพลงใต้ดินจะใช้ภาษาไม่สุภาพ รวมถึงการใช้คำหยาบคายและมีเนื้อหารุนแรงตรงไปตรงมา เพลงใต้ดินจึงเป็นการสื่อสารแบบแสดงออก (Expressive Communication) ที่มุ่งเน้นความหมายในใจของผู้ส่งสารเป็นสำคัญ ด้วยเหตุนี้จึงไม่ได้รับการสนับสนุนจากบริษัทหรือค่ายเพลงต่าง ๆ ในสังคม ซึ่งถือได้ว่าการสื่อสารผ่านสื่อกิจกรรมเอ็มซีเป็นการสื่อสารในระดับภายในกลุ่ม (Intragroup Communication) เท่านั้น

อย่างไรก็ตาม การทำเพลงออกมาในรูปแบบแผ่น CD ทำให้เนื้อหารสชาติที่เป็นเพลงนี้สามารถถ่ายทอดจากผู้ส่งสารไปยังผู้รับสารภายในกลุ่มเด็กฮิปฮอปได้ง่ายและรวดเร็วขึ้น ส่วนใหญ่เด็กฮิปฮอปจะนำเพลงเหล่านี้มาวางขาย เมื่อมีการจัดงานคอนเสิร์ตที่มีเด็กวัยรุ่นจำนวนมากไปร่วมงาน หรือเมื่อมีการจัดงานสังสรรค์ของเด็กฮิปฮอป (Party Hiphop)

ภาพที่ 40
เด็กฮิปฮอปที่เป็นเอ็มซี

ที่มา: งาน Siamhiphop Underground In Bang' Town www.siamhiphop.com

ภาพที่ 41
เด็กฮิปฮอปที่เป็น Emcees

ที่มา: งาน Siamhiphop Underground In Bang' Town www.siamhiphop.com

สื่อกิจกรรมดีเจ ดีเจฮิปฮอปมีลักษณะเด่นที่ทำทางในการเปิดแผ่นเสียงที่เรียกว่า การสแครทช์แผ่นหรือการถูแผ่นเสียงให้เป็นจังหวะ ซึ่งดีเจฮิปฮอปจะเปิดเฉพาะเพลงแนวฮิปฮอป เป็นส่วนใหญ่ สำหรับอุปกรณ์ที่จำเป็นในการเป็นดีเจฮิปฮอป มีดังนี้

1. Turntable เครื่องเล่นแผ่นเสียง
2. Mixer อุปกรณ์ในการปรับแต่งเสียง (ทุ่ม กลาง แหลม)
3. หัวเข็ม
4. หูฟัง

ส่วนมากดีเจฮิปฮอปจะเป็นคนทำจังหวะให้กับเอ็มซีหรือนักร้องแนวฮิปฮอป เมื่อมีการจัดงานสังสรรค์ในกลุ่มวัยรุ่นฮิปฮอป ซึ่งงานสังสรรค์ภายในกลุ่มนั้นถือได้ว่าเป็นรูปแบบหนึ่งของ พิธีกรรมในกลุ่มวัยรุ่นฮิปฮอป Turner กล่าวถึงเรื่องพิธีกรรมไว้ว่า พิธีกรรมจะทำให้บุคคลหรือกลุ่ม สังคมแสดงการกระทำอย่างที่ปรารถนา และจำเป็นต้องมีสัญลักษณ์ร่วม สัญลักษณ์มีหน้าที่ใน ด้านการสำนึกรู้ ปลอดภัยอารมณ์และแสดงออกตามต้องการ ซึ่งสิ่งสำคัญในงานสังสรรค์ของเด็ก ฮิปฮอปคือ การมีดีเจมาเปิดแผ่น สร้างบรรยากาศให้งานมีความสนุกสนาน ดีเจฮิปฮอปจึงถือเป็น สัญลักษณ์ร่วมในพิธีกรรมหรืองานสังสรรค์ที่ถูกจัดขึ้น จะเห็นได้ว่าสื่อกิจกรรมดีเจมักจะอยู่ร่วมกับ

สื่อกิจกรรมเอ็มซีเพื่อร่วมทำเพลง หรืออยู่ร่วมในงานสังสรรค์ของกลุ่มฮิปฮอปเป็นส่วนใหญ่ การสื่อสารผ่านช่องทางนี้จึงเป็นการสื่อสารระดับภายในกลุ่ม (Intragroup Communication)

ถ้าพิจารณาในแง่ของพื้นที่การนำเสนอ พบว่า สื่อกิจกรรมดีเจไม่ได้รับการยอมรับจาก สังคมกระแสหลักเท่าที่ควร เพราะส่วนใหญ่แล้วจะถูกจำกัดพื้นที่การสื่อสารไว้เพียงสถานที่เที่ยว กลางคืนเท่านั้น สำหรับสถานที่ที่มีดีเจฮิปฮอปอยู่มักเป็นสถานที่เที่ยวกลางคืน เช่น ร้าน ROUTE 66 ที่ RCA, ร้าน INCH CLUB ที่รัชดา, ร้าน SPEED ที่สีลม, ร้านสนุกบาร์ตรอกข้าวสาร เป็นต้น

“พวกงานปาร์ตี้ที่เขาจัดกันนะ ถ้าไม่มีดีเจก็จบมันเป็นสัญลักษณ์นะพี ถ้าไม่มีเราก็คาดเสียงเพลง แล้วจะเต้นกันยังไง มันไม่มันถ้าไม่มีดีเจก็ไม่มีบีทให้พวกเอ็มซีด้วย” (เอ็ม, สัมภาษณ์)

ภาพที่ 42
เด็กฮิปฮอปที่เป็นดีเจ

ที่มา: งาน Siamhiphop Underground In Bang' Town www.siamhiphop.com

สื่อกิจกรรมกราฟฟิติ งานกราฟฟิติของเด็กฮิปฮอปเป็นการพนสีสเปรย์เป็นข้อความ ภาพ หรือข้อความประกอบภาพ ตามพื้นที่สาธารณะที่มีพื้นผิวเรียบต่าง ๆ เช่น กำแพง ผนังตึก ตู้โทรศัพท์ ป้อมตำรวจ ป้ายบอกทาง ฯลฯ ในการสร้างงานกราฟฟิติของเด็กฮิปฮอปมักทำกันเป็น กลุ่มเล็กประมาณ 3-5 คน ช่วงเวลาในการสร้างงานมีทั้งกลางวันและกลางคืนขึ้นอยู่กับสถานที่ คือ ถ้าเป็นที่ร้างในซอยเล็ก ๆ ที่ไม่ติดถนนสายหลัก ก็มักทำตอนกลางวัน แต่ถ้าเป็นกำแพงในย่านชุมชนมีความโดดเด่นก็จะทำตอนกลางคืนที่ดึกสงัด เป็นต้น ซึ่งในการทำงานกราฟฟิติของเด็กฮิปฮอป

ถ้าทำเป็นงานแบบพีชจะใช้เวลาประมาณ 2-3 ชั่วโมง ถ้าเป็นงานแพคหรืองานบอมบ์จะใช้เวลารวดเร็วกว่ามากเพราะมักเป็นการพ่นในสถานที่เสี่ยงต่อการถูกจับเช่น บัอมตำรวจ รถเมล์ งานของคนอื่น เป็นต้น แต่ไม่ว่าจะสร้างงานแบบไหนต้องอาศัยความระมัดระวังตัวอย่างมากเนื่องจากส่วนใหญ่จะไม่มี การขออนุญาตเจ้าของสถานที่

สถานที่ที่เลือกทำงานกราฟฟิตีของเด็กฮิปฮอป ส่วนใหญ่จะเน้นที่ระดับของความ เป็นพื้นที่สาธารณะที่มีความโดดเด่น คนเห็นได้ทั่วไป เช่น กำแพงที่ติดกับถนนสายหลักที่มีผู้คนผ่านไป มา และมักจะทำในหลากหลายสถานที่เพื่อให้มีงานของตนอยู่มากที่สุด จึงถือได้ว่าการสื่อสารผ่าน งานกราฟฟิตีของเด็กฮิปฮอปเป็นการสื่อสารในระดับสาธารณะ (Public Communication) เพราะ ทั้งเด็กฮิปฮอปและคนทั่วไปสามารถรับสารในรูปแบบนี้ได้

ส่วนมากเด็กฮิปฮอปจะเน้นสร้างงานกราฟฟิตีบนกำแพงมากกว่าพื้นที่อื่น ซึ่งเป็น เพราะขนาดของพื้นที่บนกำแพงมีมากกว่าพื้นที่อื่น ทำให้พวกเขาสามารถสร้างงานได้อย่างเต็มที่ และถ้าเป็นกำแพงในสถานที่รกร้างก็จะไม่สร้างปัญหาตามมาและสะดวกในการสร้างงานด้วย กล่าวคือ สถานที่รกร้างมักไม่มีเจ้าของสถานที่หรือเจ้าของสถานที่ไม่ได้เข้าไปดูแล จึงไม่จำเป็นต้องขออนุญาตและไม่ต้องเร่งรีบเพราะกลัวคนมาไล่ สำหรับการ ทำงานกราฟฟิตีแบบบอมบ์ ซึ่งมัก เป็นการพ่นทับงานของคนอื่น หรือการพ่นในสิ่งของสาธารณะ เช่น รถเมล์ บัอมตำรวจ จะเน้นการ พ่นในสถานที่ที่มีความเสี่ยงในการถูกจับได้สูง เพราะต้องการความท้าทายและความสะใจ ถ้าถูกจับ ได้โดยตำรวจก็จะถูกปรับและปล่อยตัวไปเป็นส่วนใหญ่เพราะไม่ใช่ความผิดร้ายแรง แต่ถ้าเจ้าของ งานกราฟฟิตีเดิมจับได้จะเป็นสาเหตุในการแก้แค้น ซึ่งอาจเป็นการทะเลาะวิวาท หรือการโดนเจ้าของ งานคนนั้นพ่นทับงานของตัวเองบ้าง

“เสียดาย...เสียดายมาก แต่ถ้าให้เราซื้อกระดานไม้มาพ่นเป็นของตัวเองที่บ้านมันก็ไม่ ใช่ออเคได้พื้นที่เยอะมากแต่ไม่มีใครเห็น เราอยากนำเสนอให้คนเห็น เช่น อยากทำติดถนนมากกว่าในซอยเล็ก ๆ เราอยากเป็นศิลปินที่มีคนได้เห็นงานของเรายิ่งเยอะยิ่งดี” (อำนาจ, สัมภาษณ์)

ที่บอมบ์มาล่าสุดแถวท่าพระนะฮะ ตู้โทรศัพท์ ประตูบ้านคน บ้ายในสวนสาธารณะ ผมทำหมดไม่เลือกเวลาทั้งกลางวันกลางคืน ถ้าผมมีอารมณ์นะพ่อแม่เค้าก็ว่าแต่เค้าไม่รู้จะเวลาผมหนีออกไปแต่บางครั้งผมไม่ได้หนี แต่เค้าก็ไม่เห็นรู้เรื่อง เวลาผมเรื่อง มาเนี่ยเค้าถึงรู้เรื่องก็อย่างโดนจับ คือวันนั้นผมปั่นรถจักรยานจากบ้านแล้วก็บอมบ์ ไปเรื่อย ๆ เอากระป๋องสเปรย์ใส่กระเป๋าก็บอมบ์ก็ขี่ไปเรื่อย ๆ มันเป็นวันอาทิตย์ไง ผมก็นึกว่าจะรอดแต่ผมไม่ได้ทำเป็นบับเบิลหรืองานพีชนะ ผมทำงานบอมบ์เป็น แค่อะไรเลย ๆ แบบพ่นแท่งไฟ (เบด, สัมภาษณ์)

ภาพที่ 43

เด็กฮิปฮอปขณะสร้างงานกราฟฟิติ

ที่มา: กำแพงร้างฝั่งตรงข้ามร้าน บ้านสาโท ย่านสุขุมวิท

งานกราฟฟิติของเด็กฮิปฮอปมีความแตกต่างจากงานกราฟฟิติของกลุ่มอื่น ๆ เช่นงานกราฟฟิติของเด็กช่างกลอย่างชัดเจน ดังเช่นในการศึกษาของจารุณี สุวรรณรัศมี (2547, น. 126) ที่อธิบายไว้ว่า งานกราฟฟิติของกลุ่มเด็กช่างนั้นมีกฎเกณฑ์ในระดับหนึ่ง เช่น งานส่วนใหญ่จะไม่มี การจัดวางองค์ประกอบภาพ อย่างไรก็ตามก็ดีเมื่อเทียบกับงานกราฟฟิติของวัยรุ่นกลุ่มฮิปฮอป กลุ่มหลัง จะมีกฎเกณฑ์ การเตรียมงานที่ยุ่งยากและเป็นขั้นตอนมากกว่า ผู้วิจัยได้วิเคราะห์งานกราฟฟิติ ของเด็กฮิปฮอปจากคุณลักษณะดังนี้

สี่ สำหรับเด็กฮิปฮอปที่ทำงานกราฟฟิติ จะให้ความสำคัญในการเลือกใช้สีอย่างมาก จะนิยมใช้สีสันสดใส หรือคำนึงการเลือกใช้เฉดสีที่ได้แสงเงาให้มีความสวยงาม การเลือกใช้สีในการสร้างงานกราฟฟิติของพวกเขา ก็เพื่อให้งานมีลักษณะโดดเด่น เป็นที่น่าสนใจของคนทั่วไปได้ง่ายขึ้น และเป็นไปตามหลักการของงานศิลปะที่มีหลักเกณฑ์ในการใช้สี การไล่โทนสี เป็นต้น ในงานแบบแทค มักใช้สีสเปรย์เพียงสีเดียว ถ้าเป็นงานบอมบ์นิยมใช้สีประมาณ 2-3 สี แต่ถ้าเป็นงานพีช มักจะใช้สีในการสร้างงานประมาณ 5-10 สี และให้ความสำคัญในการเลือกโทนสีด้วย ดังเช่น ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ข้างล่างนี้

มันไม่ใช่งานแบบพ้อ...ทุกสถาบันนะพี่ที่จะใช้สีอะไรก็ได้ เราไม่ใช่พวกนั้นงานของเรามันเป็นศิลปะนะพวกเรียนศิลป์เขาใช้หลักการอะไรของเราก็ใช้เหมือนกันนะอย่างสีถ้าเราพ่นแทค ส่วนมากก็ใช้สีเดียวแล้วแต่ สีชมพูก็มี ไม่อะไรมากแล้วแต่

ความชอบส่วนบุคคล แต่ถ้างานพีชณะต้องร่างแบบไว้บนกำแพงก่อนด้วยสีที่มองชัดก่อนแล้วก็เริ่มลงเงาด้วยสีพื้นที่ต้องการ แล้วก็เริ่มไล่สีที่อ่อนกว่าสีพื้นอันแรก ส่วนมากใช้สีที่อ่อนสุดในโทนเดียวกันนะ หลังจากนั้นก็เร่งสีไปเรื่อย ๆ สุดท้ายใช้สีที่เข้มสุดเพิ่มเงาเพื่อทำให้ภาพมันดูกลมกลืนและดูมีมิติมากขึ้น แล้วก็เซ็นแทค อีกสีที่แตกต่างไปจากสีของงาน (บอส, สัมภาษณ์)

กราฟที่เงามันเกี่ยวกับการใช้สี อีกอย่างก็คือหัวสเปรย์ที่ใช้พ่น หัวสเปรย์มันมีเป็นล้านหัวเลยนี่ มันมีหลายขนาดมากแล้วแต่เราจะเลือกอยู่ที่เราจะเลือกใช้อย่างไร ให้งานมันออกมาดี ให้งานมันเงาสะดุดตาอะไร ประมาณนั้น ผสมสีเป็นใช้สีให้มันสะดุดตาดูแล้วมันลื่นไม่ขัดแย้งกันเหมือนทาบานตัวเองเนี่ยทำไมให้สีมันกลมกลืน (เบต, สัมภาษณ์)

ภาพที่ 44

งานกราฟฟิตีแบบพีช ที่เน้นเรื่องการใช้สี

ที่มา: www.siamhiphop.com กำแพงร้างแห่งหนึ่งย่านสุขุมวิท

ภาพที่ 45
งานกราฟฟิตีแบบพีช ที่เน้นเรื่องการใช้สี

ที่มา: www.siamhiphop.com กำแพงร้างแห่งหนึ่งย่านสุขุมวิท

ภาพที่ 46
งานกราฟฟิตีแบบแทค ที่ไม่เน้นเรื่องการใช้สี

ที่มา: กำแพงของปั้มน้ำมันร้างแห่งหนึ่งย่านบางเขน

ภาพที่ 47

งานกราฟฟิตีแบบบอมบ์ที่มีการใช้สีประมาณ 2-3 สี

ที่มา: กำแพงร้างแห่งหนึ่งย่านรามอินทรา

องค์ประกอบผลงาน หมายถึง การนำภาพรวมของภาพหรือชิ้นงานมาพิจารณาดูว่ามี การจัดวางตำแหน่งไว้ได้อย่างเหมาะสม สมดุลหรือไม่เพียงใด เป็นสิ่งที่ช่วยให้งานกราฟฟิตีมีความ สวยงามและโดดเด่นขึ้นมาได้ โดยมีข้อมูลการวิเคราะห์เรื่ององค์ประกอบผลงานดังนี้

ถ้าเป็นงานแบบแทค คือ เป็นข้อความชื่อหรือลายเซ็นของผู้ทำเพียงอย่างเดียว จะไม่เน้น เรื่ององค์ประกอบภาพ เพราะเป็นการพ่นที่ไม่มีรายละเอียดส่วนอื่น ๆ และใช้เพียงสีเดียวเท่านั้น

ถ้าเป็นงานแบบพีช คือ เป็นข้อความประกอบภาพ หรือภาพอย่างเดียวจะให้ความสำคัญกับเรื่ององค์ประกอบผลงานมาก มีการจัดวางรายละเอียดต่าง ๆ โดยคำนึงถึงความสมดุล

ถ้าเป็นงานแบบบอมบ์ คือ การพ่นทับงานของคนอื่น หรือการพ่นในสถานที่สาธารณะ เช่น ป้อมตำรวจ ป้ายบอกทาง โดยถ้าเป็นการบอมบ์ที่ผู้ทำใช้เพียงการพ่นแทค ก็จะไม่เน้นเรื่อง องค์ประกอบผลงาน แต่ถ้าเป็นการบอมบ์โดยใช้งานบับเบิล (การพ่นตัวชื่อหรือข้อความที่มี ลักษณะตัวอักษรกลมมน) ก็จะคำนึงถึงองค์ประกอบผลงานบ้างแต่ไม่มากเท่ากับการสร้างงานพีช

ถ้าพ่นแค่แทค ก็ไม่มีอะไรมากก็แค่พ่นชื่อหรือลายเซ็นเราเอาแค่อ่านออกก็พอ แต่ ถ้าทำงานพีช นะต้องคิดเยอะหน่อย เริ่มแรกเราก็ต้องสเก็ตให้เป็นแบบที่ตัวเอง ต้องการ เราต้องคำนึงถึงความสมดุลกันของตัวหนังสือหรือรูปที่จะพ่นเพราะถ้าไม่ ใช้งานจะเบี้ยว แบบพีชก็ดูรู้กันว่ามันไม่สวยนะ แต่ถ้าเป็นงานบอมบ์ก็คิดบ้างว่าจะ พ่นตรงไหนดีที่จะทำให้งานของเขาเสียได้ เอาละใจนะถ้าอยากใส่ใจมากแม่งก็พ่น

ตรงกลางไปเลย แต่ถ้าเอาให้มันแค่นักก็พ่นข้าง ๆ แล้วก็เล็ก ๆ ให้มันจับใจเด่น (ป็น, สัมภาษณ์)

ภาพที่ 48

งานกราฟฟิตีแบบแทคที่ไม่เน้นเรื่ององค์ประกอบผลงาน

ที่มา: กำแพงร้างของปั๊มน้ำมันแห่งหนึ่งย่านบางเขน

ภาพที่ 49

งานกราฟฟิตีแบบพีช ที่เน้นเรื่ององค์ประกอบผลงาน

ที่มา: กำแพงร้างของร้าน บ้านสาโท ย่านสุขุมวิท

ภาพที่ 50

งานกราฟฟิติแบบบอมบ์ที่ไม่เน้นเรื่ององค์ประกอบผลงาน

ที่มา: ผนังตึกร้างแห่งหนึ่งย่านสุขุมวิท ซอย103

วัสดุที่ใช้สร้างงาน คือ อุปกรณ์ เครื่องไม้เครื่องมือต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในการสร้างงานให้เสร็จสมบูรณ์ สำหรับอุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้ในการพ่นกราฟฟิติ มีดังนี้

1. สีทาภายนอกสำหรับรองพื้นงานกำแพง เพราะพื้นผิวของกำแพงมักดูดี
2. ลูกกลิ้งสำหรับทาสีรองพื้น
3. หน้ากากป้องกันละอองสี
4. หัวสเปรย์ในแบบต่าง ๆ แล้วแต่ความต้องการ (เส้นเล็ก, เส้นใหญ่ ฯลฯ)
5. สีสเปรย์

ในการใช้อุปกรณ์เหล่านี้มีความแตกต่างกันในแต่ละประเภทของงาน เช่น ถ้าเป็นงานแทคหรืองานบอมบ์จะใช้เฉพาะแคสีสเปรย์เพียงอย่างเดียว แต่ถ้าเป็นงานแบบพีซจะใช้อุปกรณ์ครบตามที่กล่าวมาข้างต้น

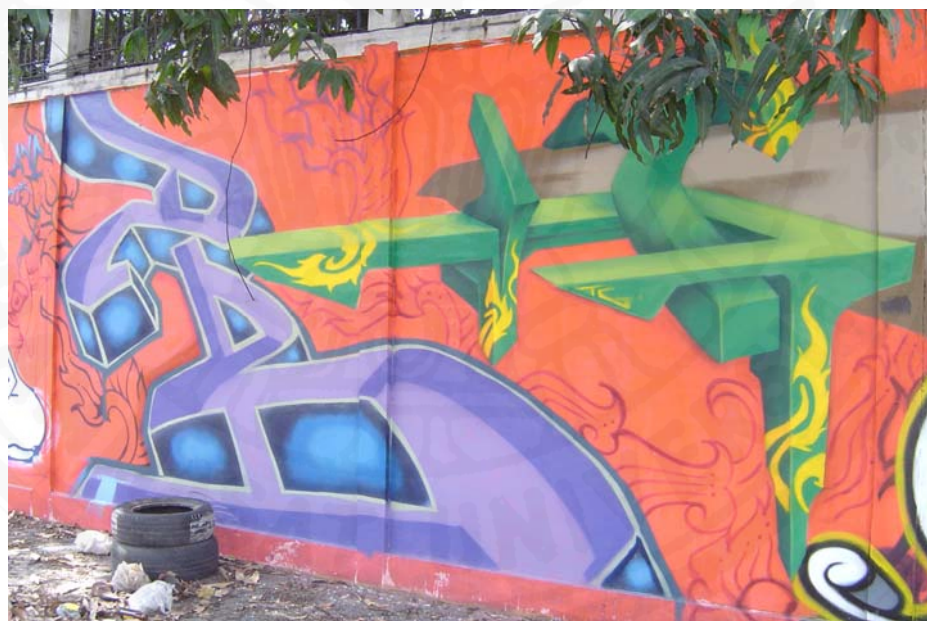
ขนาดของผลงาน งานกราฟฟิติของเด็กฮิปฮอปมีตั้งแต่ขนาด เล็ก กลาง ใหญ่ ซึ่งเป็นสิ่งที่ใช้ระบุให้เห็นความสำคัญของชิ้นงานได้ เช่น ใหญ่มากก็สำคัญมาก แต่สำหรับผู้สื่อสารบางคน ที่สร้างงานกราฟฟิติซึ่งถือเป็นช่องทางการสื่อสารแบบหนึ่งก็เห็นว่า ขนาดที่ใหญ่โตกลับไม่ใช่สิ่งสำคัญที่สุด บางครั้งการแค้ได้พ่นชื่อตัวเองไว้บนกำแพงถึงแม้เป็นขนาดเล็กแต่ก็มีความภูมิใจที่ยังมีพื้นที่ที่เป็นของตัวเองได้แสดงออกสิ่งที่ต้องการสื่อสารได้เท่านั้นก็เพียงพอแล้ว เหมือนเช่น การพ่น

แพทของเด็กฮิปฮอป ในขณะที่บางกลุ่มที่ให้ความสำคัญของขนาดก็เน้นการสร้างงานแบบพีชมากกว่าการพ่นแค่แพท เพราะพวกเขาต้องการมากกว่าพื้นที่เล็ก ๆ พวกเขาต้องการขนาดใหญ่เพื่อให้แสดงให้เห็นถึงฝีมือ ความสามารถและความยิ่งใหญ่ของตนเอง

สำหรับในกรุงเทพมหานคร สามารถพบเห็นงานกราฟฟิติได้ในหลากหลายสถานที่มาก แต่ถ้าเป็นงานแบบแพทและงานบอมบ์ก็จะเป็นสถานที่ทั่วไปไม่มีแหล่งระบุที่ชัดเจน สำหรับงานแบบพีชจะมีแหล่งที่ชัดเจน คือ ที่สุขุมวิท 101 ดิดถนนสุขุมวิทเป็นสถานที่ที่ร่างชื่อว่าร้านบ้านสาโท, ใต้สะพานอรุณอัมรินทร์ ย่านปิ่นเกล้า, ตรงข้ามวัดธาตุทองย่านเอกมัย, ป้อมน้ำมันร้างย่านบางเขน ตรงข้ามมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร เป็นต้น

ภาพที่ 51

งานกราฟฟิติแบบพีช ที่เน้นเรื่องขนาด

ที่มา: กำแพงร้างของร้าน บ้านสาโท ย่านสุขุมวิท

ภาพที่ 52

งานกราฟฟิตีแบบแทค ที่ไม่เน้นเรื่องขนาด

ที่มา: กำแพงร้างของปั๊มน้ำมันย่านบางเขน

สื่อกิจกรรมบีบอย เด็กฮิปฮอปที่เต้นบีบอย จะถือว่าการเต้นแบบนี้เป็นการออกกำลังกายแบบหนึ่งที่ทำกันเฉพาะกลุ่มฮิปฮอป B-boy ย่อมาจาก Break Dance Boy คือ ลักษณะการเต้นที่ปล่อยลีลาลื่นไหลไปตามอวัยวะต่าง ๆ ของร่างกายซึ่งต้องใช้อารมณ์ผสมผสานกับความรู้สึกก่อนปล่อยออกมาเป็นท่าเต้นที่มีความแปลกแตกต่างจากการเต้นในแบบอื่น ๆ ที่มีลักษณะอ่อนช้อย สวยงาม การเต้นของเด็กฮิปฮอปบีบอยจะเน้นการแสดงออกถึงการลื่นไหลและความแข็งแรงของร่างกายท่าหลัก ๆ ในการเต้นมี 3 แบบ คือ

1. ท่าแบบ Power move เป็นท่าจำพวกหมุน ๆ ไม่ว่าจะหมุนศีรษะ หมุนขา หมุนแขน หรือหมุนตัว
2. ท่าแบบ Popping เป็นท่าที่เน้นให้เห็นการลื่นไหลของอวัยวะส่วนต่าง ๆ ให้เหมือนกับว่าร่างกายผู้เต้นไม่มีกระดูก
3. ท่าแบบ Freez เป็นท่าแข็งหรือการทรงตัวค้างไว้โดยใช้ศีรษะ แขน ข้อศอก เพื่อแสดงความแข็งแรงของร่างกาย

การเป็นเด็กฮิปฮอปบีบอยที่เก่งและได้รับการยอมรับ ต้องคิดออกแบบท่าต่าง ๆ ตามสไตล์ของตัวเอง โดยอาศัยการฝึกซ้อมผสมผสานกับอารมณ์ในการแสดงออก จึงเป็นที่มาว่าการเต้น

แบบนี้ทำไมจึงมีท่าทางแปลก ๆ เพราะสไตล์แต่ละคนไม่ซ้ำกัน สำหรับในสังคมไทยพบกลุ่ม B-girls หรือเด็กฮิปฮอปผู้หญิงที่เต้นเบรกแดนซ์น้อยมากอาจเป็นเพราะต้องอาศัยร่างกายที่แข็งแรงมาก

เด็กฮิปฮอปมักรวมกลุ่มเต้นบียอย ส่วนใหญ่ประมาณ 10 คนขึ้นไปและจำเป็นต้องอาศัยพื้นที่กว้าง ๆ ในการเต้น เด็กฮิปฮอปจึงนิยมไปเต้นในสถานที่สาธารณะ สำหรับสถานที่หลัก ๆ ซึ่งสามารถพบเห็นเด็กฮิปฮอปกลุ่มบียอยเต้นกันนั้น คือ ที่บริเวณสวนสันติชัยปราการ ทุกวันตั้งแต่ 6 โมงเย็นถึง 4 ทุ่ม บริเวณสถานีรถไฟฟ้าสยาม (BTS สยาม) ช่วงเวลาเย็นถึงเวลาปิดทำการ เป็นต้น

ภาพที่ 53

กลุ่มเด็กฮิปฮอปที่ทำกิจกรรมบียอย บริเวณสวนสันติชัยปราการ

ที่มา: สวนสันติชัยปราการ

ผู้รับสาร = วัยรุ่นฮิปฮอป

วัยรุ่นฮิปฮอป/เด็กฮิปฮอป คือ วัยรุ่นอายุประมาณ 12-20 ปี ที่ได้รับวัฒนธรรมฮิปฮอปมาเป็นแบบแผนในการดำเนินชีวิตเหมือนดังเช่นผู้ส่งสารข้างต้น ซึ่งวัยรุ่นฮิปฮอปได้แสดงออกถึงสิ่งที่พวกเขาเป็นผ่านทุกสิ่งทุกอย่างในชีวิตประจำวัน สิ่งที่บ่งบอกความเป็นเด็กฮิปฮอปอย่างแรกคือ เสื้อผ้าการแต่งกาย ซึ่งมักจะสวมใส่เสื้อตัวใหญ่ ๆ กางเกงหลุดสะโพก สวมรองเท้าผ้าใบ ใส่เครื่องประดับชิ้นใหญ่ ๆ เช่น สร้อยคอห้อยจี้ แหวน และสวมหมวก เป็นต้น ลักษณะของการแต่งกายเหล่านี้เป็นสัญลักษณ์ที่เด็กฮิปฮอปใช้ในการสื่อสารเพื่อบอกว่าตัวตนของพวกเขาเป็นฮิปฮอป

คุณลักษณะในฐานะผู้รับสาร

ระบบสังคมและวัฒนธรรม

เนื่องด้วยเป็นกระบวนการสื่อสารที่เกิดขึ้นภายในในกลุ่มของวัยรุ่นฮิปฮอป ซึ่งเป็นกลุ่มคนที่อยู่ในวัฒนธรรมย่อยเหมือนกัน ดังนั้นผู้ส่งสาร และผู้รับสารถือได้ว่ามีลักษณะของระบบสังคมและวัฒนธรรมเหมือนกัน ดังเช่นที่ผู้วิจัยได้อธิบายและนำเสนอไปแล้วในระบบสังคมและวัฒนธรรมของผู้ส่งสารข้างต้น

กล่าวโดยสรุป ถึงลักษณะของระบบสังคมและวัฒนธรรมของผู้รับสารในกระบวนการสื่อสารภายในกลุ่ม กลุ่มวัยรุ่นฮิปฮอปในสังคมไทยมีรูปแบบการดำเนินชีวิต กฎเกณฑ์ ความเชื่อ ค่านิยม ฯลฯ ที่มีลักษณะเฉพาะของกลุ่มตามแบบวัฒนธรรมย่อยฮิปฮอปและมีลักษณะบางอย่างที่รับ และปฏิบัติตามแบบวัฒนธรรมกระแสหลักในสังคมด้วย สำหรับรูปแบบการดำเนินชีวิต กฎเกณฑ์ ความเชื่อ ค่านิยม ที่มีลักษณะเฉพาะของกลุ่ม มีดังนี้

- การแบ่งระดับขั้นของการเป็นเด็กฮิปฮอป ออกเป็น 2 ระดับขั้น คือระดับขั้นเริ่มต้น หรือเรียกว่า “Wanna be” และระดับขั้นตัวจริงหรือเรียกว่า “Real” โดยแบ่งด้วยเกณฑ์ความสามารถ ความรู้ ทักษะในการทำกิจกรรมจนเป็นที่ยอมรับรวมถึงความอาวุโสกว่าด้วย การแบ่งระดับขั้นรวมถึงการมีชื่อเรียกระดับขั้นดังกล่าว เปรียบเสมือนเป็นกฎในการกำหนดสถานะ ตำแหน่งให้เด็กฮิปฮอปแต่ละคนภายในสังคมฮิปฮอป ซึ่งเป็นสิ่งที่อำนาจของวัฒนธรรมกระแสหลักไม่สามารถเข้ามายุ่งเกี่ยวได้

- ค่านิยมการรักพวกพ้อง เป็นค่านิยมที่มีลักษณะเด่นมากของกลุ่มวัยรุ่นฮิปฮอป จากการสังเกตของผู้วิจัยพบว่า เด็กฮิปฮอปจะอยู่รวมเป็นกลุ่มใหญ่ แต่ละคนในกลุ่มจะรู้จักสนิทสนมกันมาก ถ้าคนใดคนหนึ่งมีปัญหาที่เปรียบเสมือนเป็นปัญหาของกลุ่ม ทุกคนในกลุ่มยินดีที่จะช่วยเหลือไม่ว่าจะเป็นเรื่องความรัก การมีเรื่องทะเลาะวิวาท การเงิน ปัญหาทางบ้าน ฯลฯ และภายในกลุ่มฮิปฮอปนี้จะไม่มีคนนอก (เด็กวัยรุ่นที่ไม่ได้เป็นเด็กฮิปฮอป) เข้ามาเกี่ยวข้อง ผู้วิจัยเคยตั้งคำถามถึงเรื่องนี้ว่าเป็นเพราะสาเหตุใดที่ไม่รับคนภายนอกเข้ากลุ่ม พวกเขาให้คำตอบว่า รู้สึกไม่สนิทใจในการคบหา และคนนอกก็ไม่เข้าใจสิ่งที่เขาเป็น ค่านิยมการรักพวกพ้องเป็นการแสดงให้เห็นว่า ภายในกลุ่มฮิปฮอปมีลักษณะของวัฒนธรรมเพื่อนสนิท (peer culture) เกิดขึ้น พวกเขาจะพยายามปฏิบัติตามวัฒนธรรมกลุ่มเพื่อร่วมเป็นสมาชิกของกลุ่ม เพื่อเป็นที่ยอมรับของเพื่อนในกลุ่ม และเพื่อเป็นกันชนป้องกันความกลัวจากความโดดเดี่ยวของตัวเองซึ่งเป็นลักษณะหนึ่งของวัยรุ่น

- การยึดถือวิถีชีวิตตามแบบวัฒนธรรมฮิปฮอป วิถีชีวิตหรือรูปแบบการใช้ชีวิตประจำวัน ในแต่ละวันที่เกิดขึ้นนั้น เด็กฮิปฮอปจะพยายามสื่อสารสิ่งที่เขาเป็นออกมาอยู่เสมอ ไม่ว่าจะจากการ

แต่งตัวที่ถึงแม้ว่าพวกเขายังอยู่ในวัยที่เรียนหนังสือต้องใส่เครื่องแบบนักเรียนตามกฎหมายของโรงเรียน แต่พบว่าเด็กฮิปฮอปได้พยายามต่อสู้ต่อรองเพื่อสื่อสารสิ่งที่เป็นฮิปฮอปออกมาเสมอซึ่งเด็กฮิปฮอปแต่ละคนเลือกใช้วิธีในการต่อรอง/ต่อสู้/ปฏิเสธอำนาจของวัฒนธรรมกระแสหลักแตกต่างกันออกไป เช่น บางคนเลือกที่จะใส่เครื่องประดับบางอย่างที่บ่งบอกความเป็นฮิปฮอปกับเครื่องแบบนักเรียน บางคนก็เลือกที่จะแต่งตัวเป็นแบบฮิปฮอปเลย บางคนไม่สามารถเลือกได้ต้องสวมใส่เครื่องแบบหรือเสื้อผ้าตามอาชีพหรือหน้าที่การงาน แต่ถ้าเป็นช่วงเวลาพักพวกเขาจะเลือกฟังเฉพาะเพลงฮิปฮอปเท่านั้นเป็นต้น

สำหรับลักษณะบางอย่าง ที่เด็กฮิปฮอปรับมาจากระบบสังคมและวัฒนธรรมกระแสหลักคือ การนับถือระบบรุ่นพี่-รุ่นน้อง ซึ่งเป็นลักษณะเด่นของสังคมไทย ผู้มีอายุน้อยกว่าต้องให้ความเคารพ นอบน้อมผู้อาวุโส ภายในกลุ่มฮิปฮอปรุ่นน้องมีหน้าที่ให้ความเคารพ เชื้อฟังก่อนพี่ ส่วนรุ่นพี่ก็มีหน้าที่ให้คำแนะนำในเรื่องต่าง ๆ พร้อมทั้งทำการปลูกฝังค่านิยมต่าง ๆ ให้กับรุ่นน้อง ทำตัวเป็นหลักในการให้ความช่วยเหลือรุ่นน้องได้

ทักษะในการสื่อสาร/ความรู้

ผู้วิจัยได้ศึกษาทักษะการสื่อสารและความรู้ของเด็กฮิปฮอป ซึ่งพบว่าเด็กฮิปฮอปส่วนมากมีทักษะในการสื่อสารและความรู้ที่ดี คือ สามารถเข้าใจในสิ่งที่วัยรุ่นฮิปฮอปด้วยกันทำการสื่อสารออกมาได้อย่างดี และพร้อมที่จะรับฟังและแสดงความคิดเห็นตามความเหมาะสม และเมื่อได้สัมภาษณ์เด็กกลุ่มนี้พบว่า ส่วนใหญ่จะเป็นพวกที่มีความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมฮิปฮอปมาก่อนแล้ว เข้าใจว่าเพลงฮิปฮอปมักจะสื่อถึงเรื่องใด รู้ว่าการแต่งตัวแบบนี้เรียกว่าสไตลอะไร เป็นต้น แต่ก็มีบางกลุ่มที่ไม่เข้าใจในสิ่งที่เด็กฮิปฮอปด้วยกันสื่อสารมา ซึ่งอาจเป็นเพราะขาดความรู้ และประสบการณ์ ด้วยเหตุผลที่เด็กกลุ่มนี้เพิ่งก้าวเข้ามาในวัฒนธรรมย่อยฮิปฮอปนี้เพียงไม่นานก็เป็นได้ ซึ่งส่วนมากเด็กฮิปฮอปที่ไม่เข้าใจจะเป็นผู้รับฟังที่ดี เพราะต้องการเก็บเกี่ยวข้อมูลความรู้เอาไว้

สำหรับทักษะการสื่อสารและความรู้ในแง่ของการทำกิจกรรมทั้ง 4 ประเภทของวัฒนธรรมฮิปฮอปนั้น ส่วนใหญ่เด็กฮิปฮอป Wanna be จะอยู่ในระดับขั้นของการเริ่มต้นฝึกฝน และเรียนรู้จากรุ่นพี่ ซึ่งบางคนก็ตั้งใจ และมีความมุ่งมั่นที่จะเรียนรู้ เห็นได้จากกรให้ความสนใจกับข่าวสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมฮิปฮอป การเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ การนัดรวมกลุ่มเพื่อได้แลกเปลี่ยนข่าวสารกับรุ่นพี่หรือคนในรุ่นเดียวกัน เป็นต้น ทั้งนี้เป็นเพราะอยากเปลี่ยนแปลงสถานะของตัวเองจาก Wanna be หรือเด็กใหม่หรือเด็กเพิ่งเกิดนี้ ไปสู่การเป็นตัวจริงเพื่อที่จะได้รับการยอมรับในสังคมฮิปฮอปด้วย แต่ก็มีบางคนที่ไม่ใส่ใจในเรื่องนี้เพราะไม่เห็นความสำคัญในการก้าวขึ้นเป็นเด็กฮิปฮอปตัวจริง ดังนั้นเด็กพวกนี้จะให้ความสนใจในการสื่อสารผ่านเรื่องการแต่งตัวเป็นส่วนใหญ่

ตัวอย่างข้อมูลจากการสัมภาษณ์ที่แสดงถึงทักษะในการสื่อสารและความรู้ของผู้รับสาร

เพลงมันสื่อหลายอย่างนะ แล้วแต่คนแต่งบางที่เค้าก็เล่าแบบเหตุบ้านการเมือง บางทีก็เป็นแบบศักราชของตัวเองอย่างนี้ ความเก่งของตัวเองเป็นส่วนใหญ่ ส่วนงานกราฟเวลาเรามองตอนแรกเราอาจจะไม่เข้าใจนะพี่ แต่เวลาเรามองไปแล้วเก็บมานั่งคิด เดี่ยวเราก็จะรู้ว่าเค้าอยากสื่อถึงอะไร ส่วนใหญ่งานกราฟเค้าสื่อให้รู้ว่าเค้าพัฒนาฝีมือขึ้นไปแล้วนะ งานแรกเค้าอาจเป็นแบบนี้ อีกรางหนึ่งอาจเป็นสี สันแบบมันพัฒนาอะ หรือบางที่อาจจะบอมบ์เป็นงานเดิม แต่ว่าเน้นความถี่ในแต่ละที่ให้มีมันเยอะขึ้น อะไรแบบนี้ละฮะ (เบต, สัมภาษณ์)

ผมก็ยังไม่เก่งหรอกก็ฝึกกันต่อไปดูจากรุ่นพี่ ถ้าถามว่าดูงานกราฟเขาต้องดูยังไงก็ดูมิติ แต่ถ้าถามว่าสวยไหม มันก็สวยทุกอันเพราะมันเป็นศิลปะการใช้สี แบบสีที่ตัดกัน, สีที่กลมกลืนกัน เทคนิค คือ ต้องฝึกฝนให้เรียบให้สีไม่ย้อยมีแสงเงา เช่น ถ้าเราพ่นตัว M มาตัวหนึ่ง แล้วพ่นเงามาอยู่ข้างบน มันก็แปลกหลอกตาอะไรอย่างนี้แหละ (ก้อง, สัมภาษณ์)

เพลงส่วนมากจะพูดเรื่องชีวิตตัวเอง โดนอะไรมาบ้าง ความยากในชีวิต มันก็เกี่ยวกับอายุนะ แบบผมไม่มีเรื่องจาวมาก แต่พวกรุ่นพี่ก็มีมากอะครับก็เลยพูดได้เยอะ ถ้าผมทำเพลงผมจะพูดเรื่องปัญหาในชีวิตผม เรื่องที่ไม่ค่อยรวยแล้วโดนกวาดจากคนอื่น (ชีว่า, สัมภาษณ์)

ผมเพิ่งแต่งอิพฮอปเอง ก็ฟังเพลงบ้าง อยากเป็นดีเจแบบอยากสแครท เท่หัดดี แต่ก็คงอีกนานยังไม่รู้ ไม่เข้าใจอะไรเลย ก็ต้องค่อย ๆ เรียนรู้ (บุค, สัมภาษณ์)

อิพฮอปต้องแต่งตัวแบบไหน ก็แล้วแต่อิพฮอปมันอยู่ที่ใจ ใส่อะไรมันไม่จำเป็นต้องแต่งตัวมากมาย มันมีหลายแนวด้วยนะ เหมือนไทเทออย่างนี้ ก็แบบว่าเป็นเม็กซิกัน เสื้อเชิ้ตกับกางเกงตีกี้ แบบนี้ผมเพิ่งซื้อมาเลยนะนี่ แล้วก็มียุคแนวแก๊ง แต่ก็คล้ายกับพวก เม็กซิกัน แล้วก็นิวยอร์ก แบบที่พวกผมแต่งอยู่นี้แหละ มันก็มีเยอะอะพี่ บางทีผมเห็นพวกแบบที่เขาเป็น Real ก็ไม่เห็นจะแต่งอะไรมากมายเลย อิพฮอปมันอยู่ที่ใจแต่การแต่งตัวก็สำคัญเหมือนกัน (บ๊ิก, สัมภาษณ์)

“ไปดูพวกจัดแข่งขันบ้าง ถ้าว่างก็ไปถ้าไม่ติดเรียนก็ไปนะพี่ เวลาดูก็ดูทุกกิจกรรม แต่ก็มีบ้างที่เน้นไปดูดีเจ อุปกรณ์ดีเจมันแพงอะพี่ แต่ส่วนใหญ่ที่ผมรู้มาจากรุ่นพี่นะเค้าก็ซื้อมือสองกันนะครับ แล้วมาเปลี่ยนหัวเข็มอะไรเอง ซื้อมันในเว็บก็ได้” (บุค, สัมภาษณ์)

ทัศนคติ

สำหรับทัศนคติของผู้รับสารเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมาก เนื่องจากหากผู้รับสารมีความรู้สึกในทางที่ไม่ดี มีอคติ ในทางลบกับตนเองกับเนื้อหาสารที่ได้รับหรือกับผู้ส่งสารจะทำให้เกิดการหลีกเลี่ยง ขาดความสนใจ และปฏิเสธ การรับข่าวสารต่าง ๆ จากผู้ส่งสาร ทำให้กระบวนการสื่อสารที่เกิดขึ้นล้มเหลวได้

- ทัศนคติต่อตนเอง/ทัศนคติต่อเนื้อหาสาร/ทัศนคติต่อผู้ส่งสาร ถึงแม้เด็กอีพฮอปจะเป็นเพียงคนกลุ่มย่อยในสังคมไทยแต่ส่วนใหญ่พบว่า จะมีความรู้สึกภูมิใจที่อย่างน้อยพวกเขาก็ได้รับการยอมรับเข้ากลุ่ม ได้เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มเด็กอีพฮอป แต่ด้วยความรู้สึกแตกต่างที่มีให้กับคนทั่วไปในสังคม ดังนั้นเมื่อได้รวมกลุ่มกับเพื่อนที่เป็นอีพฮอปเหมือนกัน จึงทำให้พวกเขาไม่รู้สึกถึงความแปลกแยกที่เคยเกิดขึ้นเมื่ออยู่ในสังคมภายนอก จึงสรุปได้ว่าเด็กอีพฮอปส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีกับตนเองกับเนื้อหาสารและกับผู้ส่งสารเมื่ออยู่ในกลุ่มวัยรุ่นอีพฮอปด้วยกัน

สำหรับผมนะอีพฮอป เป็นสิ่งที่ดี ผมชอบของผม และอีกอย่างผมก็ได้เลือกที่จะอยู่กับมันด้วยตัวเอง แต่คนอื่นเค้าจะคิดว่าไม่ดีไง เพราะเค้าไม่เคยเป็นไม่เคยทำอะไรแบบนี้ เค้าไม่เข้าใจอะครับ เวลาผมอยู่กับเพื่อนในกลุ่มจึงเป็นเวลาที่ผมรู้สึกดีมาก ได้คุยในสิ่งที่ชอบด้วยกันมีคนคอยรับฟังแลกเปลี่ยนกัน (ชีว่า, สัมภาษณ์)

“อีพฮอปมีข้อดีหลายอย่างนะ อย่างน้อย ๆ ผมว่าแค่แต่งตัวมันก็เท่แล้วพี่รู้หรือเปล่าว่ามีหญิงมาชอบผมเยอะนะ” (บุค, สัมภาษณ์)

“ผมซึมซับมาตั้งแต่เด็ก ๆ นะฮะ พี่ของผมเขาเป็นมาก่อนแล้วคือ จากรุ่นสูรุ่น แต่พี่ผมไม่ได้ดึงผมเข้ามาเป็นนะแบบผมโดนหลอมขึ้นมาสภาพแวดล้อมรอบตัวนะฮะพี่” (ก้อง, สัมภาษณ์)

กล่าวโดยสรุป ภาพรวมของกระบวนการสื่อสารภายในกลุ่มวัยรุ่นอีพฮอป เป็นลักษณะการสื่อสารในระดับการสื่อสารภายในกลุ่ม (Intragroup Communication) เนื่องจากสมาชิกหรือเด็กอีพฮอปแต่ละคนในกลุ่มวัฒนธรรมย่อยอีพฮอปนั้น ไม่ว่าจะป็นรุ่นพี่ที่อยู่ในระดับชั้นตัวจริงหรือรุ่นน้องที่อยู่ในระดับชั้น Wanna be ต่างก็มีการสื่อสารเพื่อฟังกันและกัน มีการกำหนดกฎเกณฑ์ มีบรรทัดฐานให้ยึดถือกันเฉพาะภายในกลุ่ม และเมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบทางการสื่อสาร S-M-C-R แล้ว พบว่าการสื่อสารภายในกลุ่มอีพฮอปที่เกิดขึ้นนั้น มีลักษณะของการสื่อสารแบบสองทาง (Two-way Communication) เนื่องจากทั้งผู้ส่งสารและผู้รับสารมีการทำหน้าที่สลับไปมา จึงทำให้เกิดการสื่อสารกลับ (Feedback) ภายในกลุ่มอีพฮอป ซึ่งถือได้ว่าเป็นข้อดีของกระบวนการสื่อสารภายในกลุ่ม เพราะ ทำให้เด็กอีพฮอป (ผู้ส่งสาร) สามารถทราบผลของการสื่อสารได้ ทำให้การทํากิจกรรมต่าง ๆ ของกลุ่มอีพฮอปเป็นไปได้โดยง่ายและเข้าใจตรงกัน เกิดเอกภาพภายในกลุ่ม สำหรับเนื้อหาสารที่ทำการสื่อสารออกมานั้นมักเป็นเนื้อหาที่มีความเฉพาะกลุ่ม กล่าว

คือ เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมฮิปฮอปโดยเฉพาะ ดังนั้นคนที่อยู่ในกลุ่มฮิปฮอปเท่านั้น จึงจะเข้าใจได้ ซึ่งจุดนี้เป็นสิ่งที่ทำให้เห็นความเป็นวัฒนธรรมย่อยฮิปฮอปได้ชัดเจนขึ้น เนื้อหาสารเหล่านี้ถูกถ่ายทอดผ่านช่องทางการสื่อสาร 2 ช่องทางหลักคือ สื่อบุคคลและสื่อกิจกรรมทั้ง 4 ประเภท ซึ่งทั้ง 2 ช่องทางนี้ถือได้ว่าเด็กฮิปฮอปมีอำนาจในการจัดการได้เต็มที่ ถึงแม้ช่องทางการสื่อสารทั้ง 2 ช่องทางนี้จะไม่มีอำนาจเหมือนกับสื่อมวลชนที่สามารถเข้าถึงคนได้เป็นจำนวนมาก แต่ก็ทำให้พวกเขาสามารถทำการสื่อสารแสดงอัตลักษณ์ของกลุ่มได้อย่างเต็มที่

การสื่อสารเพื่อแสดงอัตลักษณ์ของกลุ่มวัยรุ่นฮิปฮอปที่เกิดขึ้นนี้ ได้ส่งผลให้เกิดการสื่อสารระหว่างกลุ่ม (Intergroup Communication) ขึ้นอีกด้วย กล่าวคือ เด็กฮิปฮอปได้สื่อสารให้กลุ่มคนภายนอกรับรู้ว่าเขาเป็นใคร แตกต่างจากกลุ่มอื่น ๆ อย่างไร เช่น พวกเขาแตกต่างจากวัยรุ่นทั่วไปอย่างไร กราฟฟิติของพวกเขาแตกต่างจากพวกเด็กช่างอย่างไร เป็นต้น

กระบวนการสื่อสารภายในกลุ่มฮิปฮอป ยังเป็นการแสดงถึงตัวตนของบุคคลที่เป็นฮิปฮอป ถือได้ว่าเป็นการสื่อสารภายในตนเอง (Intrapersonal communication) เพื่อบอกกับตนเองว่า “ฉันเป็นฮิปฮอป” รวมถึงการสื่อสารภายในกลุ่มวัยรุ่นฮิปฮอปยังเป็นการแสดงถึงความ เป็นพวกเดียวกัน และทำให้เห็นถึงคุณค่าของการมารวมกลุ่ม กล่าวคือ คนที่แต่งกายด้วยเสื้อผ้า ตัวใหญ่ ๆ ใส่กางเกงหลุดสะโพก สวมรองเท้าผ้าใบ และคนที่ทำกิจกรรมทั้ง 4 ประเภทคือ กิจกรรม เอ็มซี กิจกรรมกราฟฟิติ กิจกรรมบีบอย และกิจกรรมดีเจเหล่านี้ ต่างก็เป็นคนในกลุ่มวัฒนธรรมฮิปฮอป ซึ่งพฤติกรรมและบริบทต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น การพูด การกระทำ การบริโภค ก็ล้วนแล้วแต่เป็นรูปแบบของการสื่อสารเพื่อแสดงถึงความเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมฮิปฮอปด้วยกันทั้งสิ้น